Nr. 40. **Lublin, dnia 6 grudnia 1928 r.** **Rok IX.**

LVBELSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Cena niniejszego numeru wynosi 75 groszy. Prenumeratę Dziennika Wojewódzkiego na IV-ty kwartał b. r. wynosi 6 zł. Dziennik Wojewódzki przyjmuje ogłoszenia instytucyj społecznych i użyteczności publicznej, zaś od osób prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucyj. W ogłoszeniach opłata za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego lub jego miejsce wynosi 50 gr., za szpaltę 30 zł. Za jednokrotne ogłoszenie o zgubionych dokumentach liczy się 2 zł. 50 gr. a za trzykrotne 7 zł. 50 gr. Za ogłoszenie o rejestracji stowarzyszeń 5 zł.

Wszelkie należności należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe № 100 200.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Gmach Urzędu Wojewódzkiego—Niecała 14, drzwi № 56 (parter).

Numer niniejszy jest poświęcony w szczególności sprawie Zjazdu powiatowych referentów wodno-prawnych i meljoracyjnych, oraz sprawie walki z potajemnym wyszynkiem alkoholu i potajemnem gorzelnictwem.

A. Dział urzędowy.

I. Rozporządzenia i zarządzenia z mocą obowiązującą.

405. Rozporządzenie Wojewody Lubelskiego, dotyczące zwalczania zarazy płucnej na obszarze Województwa Lubelskiego.

II. Okólniki, instrukcję i inne zarządzenia wewnętrzne.

406. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do wszystkich Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie ogłoszenia protokółu wojewódzkiego zjazdu powiatowych referentów wodno-prawnych i meljoracyjnych.

407. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego i Prezesa Izby Skarbowej w Lublinie do wszystkich P. P. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego i do wszystkich P. P. Naczelników Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych Lubelskiej Izby Skarbowej w sprawie walki z potajemnym wyszynkiem alkoholu i potajemnem gorzelnictwem.

408. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w przedmiocie kształcenia uczniów w rzemiośle.

409. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie terminów ważności ulgowych paszportów na jednorazowy wyjazd zagranicę w celach przemysłowych i handlowych.

410. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie interpretacji przepisów dotyczących przemysłu koncesjonowanego.

411. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie odebrania czasopismom debitu pocztowego.

412. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie odebrania czasopismom debitu pocztowego.

413. Wykaz zaraźliwych chorób zwierzęcych panujących na terenie Województwa Lubelskiego w czasie od 16 do 31 października 1928 roku.

414. Ogłoszenia o zarejestrowanych Stowarzyszeniach.

B. Dział nieurzędowy.

III. Komunikaty, wydawnictwa zalecane i inne ogłoszenia.

415. Komunikat w sprawie jarmarków w osadzie Wohyń, powiatu radzyńskiego.

416. Mianowanie Augustynika Antoniego na mierniczego przysięgłego.

417. Zatwierdzenie zajęcia przez Sąd Okręgowy w Lublinie czasopisma „Samopomoc Chłopska" Nr. 46 z dnia 11-XI 1928 r. i ulotki p. t. „Bracia Chłopi".

418. Komunikat Komisji do badania zmian kosztów utrzymania w Lublinie za m-c październik.

IV. Ogłoszenia.

1) Zatwierdzenie protokółu Komisarza Ziemskiego na powiat Krasnostawski o likwidacji służebności. 2) Zmiana siedziby Warszawskiego Okręgowego Urzędu Miar. 3) Postępowania spadkowe. 4) Regulacja hipotek nieruchomości. 5) Założenie gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych. 6) Zakładanie nowych ksiąg ludności stałej m. Łosice. 7) Zakładanie nowych ksiąg ludności stałej m. Białej Podlaskiej. 8) Licytacja majątków ruchomych i nieruchomych 9) Udzielenie zezwolen na uruchomienie przedsiębiorstw samochodowych. 10) Zagubione dokumenty i sprawozdania z kwest. 11) Różne.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I.

Rozporządzenia i zarządzenia z mocą obowiazującą.

405.

Rozporządzenie Wojewody Lubelskiego, dotyczące zwalczania zarazy płucnej na obszarze Województwa Lubelskiego.

L. 8688/RW.

W związku z obecnym stanem zarazy płucnej bydła rogatego na obszarze Województwa Lubelskiego zmieniam rozporządzenie moje z dnia 4 października 1928 r. L. 6198/RW o tyle, że znoszę wymienione tam okręgi i ustanawiam:

1) **Okręg zapowietrzony:**

Do okręgu zapowietrzonego zarazą płucną włączam: W powiecie Lubelskim: m. Lublin, wieś Rury Jezuickie gminy Konopnica i folw. Kalinówka gminy Zemborzyce.

2) **Okręg zagrożony:**

Do okręgu zagrożonego zarazą płucną włączam: W powiecie Lubartowskim: wszystkie miejscowości. W powiecie Lubelskim: wszystkie miejscowości gminy Brzeziny, gminy Jastków, gminy Jaszczów, gminy Konopnica, gminy Mełgiew, gminy Piaski, gminy Wólka i wszystkie miejscowości gminy Zemborzyce z wyjątkiem miejscowości włączonych pod 1) do okręgu zapowietrzonego. W powiecie Puławskim: wszystkie miejscowości gminy Garbów, gminy Kurów i gminy Markuszów.

Inne postanowienia zarządzenia mego z dnia 22 maja 1928 r. L. 2051/RW pozostają nadal w mocy obowiązującej.

To podaję do powszechnej wiadomości.

Lublin, dn. 1 grudnia 1928 r.

Za Wojewodę Lubelskiego
(—) *Rachwald.*
Naczelnik Wydziału

II.

Okólniki, instrukcje i zarządzenia wewnętrzne.

406.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do wszystkich Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie ogłoszenia* **protokółu wojewódzkiego zjazdu powiatowych referentów wodno-prawnych i meljoracyjnych,** *odbytego 24 i 25 kwietnia 1928 roku.*

L. 8173/Adm.

Poniżej ogłaszam protokół wojewódzkiego zjazdu powiatowych referentów wodno-prawnych i meljoracyjnych (odbytego 24 i 25 kwietnia 1928 r.), którego treść, tak ze względu na wygłoszone na zjeździe referaty, jakoteż przemówienia, zawierające wyjaśnienie szeregu aktualnych, a wątpliwych zagadnień i kwestji w ujęciu i interpretacji Urzędu Wojewódzkiego, winna ułatwić powiatowym referentom spraw wodnych i meljoracyjnych praktyczne stosowanie zasad obowiązującego ustawodawstwa wodnego przy wykonywaniu orzecznictwa w konkretnych wypadkach w ramach właściwości Starostw, jako władz wodnych pierwszej instancji.

Dla tem pełniejszego praktycznego poinstruowania odnośnych referentów, dołączonych zostało do niniejszego protokółu ośm wzorów, a w szczególności wzory zarządzeń, dotyczących wdrożenia (wzór Nr. II) i ogłoszenia dochodzeń wodno-prawnych (wzór Nr. III), a następnie wzór protokółu rozprawy (wzór Nr. IV) oraz cztery wzory orzeczeń w tych sprawach, opartych na wynikach dochodzeń i rozpraw.

Wzory orzeczeń mają jedynie wartość przykładową i dotyczą wypadków utrzymania w mocy dawnych praw użytkowania wody, przysługujących właścicielom zgodnie z postanowieniami art. 252 obowiązującej obecnie ustawy wodnej, bądź to na podstawie specjalnego tytułu prawnego (art. 254/I. Wzór Nr. V), bądź wskutek istniejących prawnie urządzeń, służących do ich wykonywania (art. 252/II. Wzór Nr. VI), bądź wreszcie na podstawie domniemanego prawnego istnienia zakładu wodnego (art. 252/3. Wzór Nr. VII). Wreszcie wzór VIII zawiera przykład orzeczenia, odmawiającego uznania i wpisu do księgi wodnej zgłoszonego uprawnienia wodnego.

Zaznaczam, że przyległych wzorów orzeczeń nie należy stosować do wszystkich konkretnych wypadków mechanicznie i szablonowo, ale należy je uważać jedynie jako przykładowe dyrektywy, mające ułatwić zestawienie orzeczenia tak pod względem formy, jak i treści.

Zarazem zwracam szczególniejszą uwagę na postanowienia ust. 7 art. 198 ust. wodnej (w nowem brzmieniu) w sprawie obowiązku nałożonego na urzędników państwowych, uczestniczących w postępowaniu wodno-prawnem stania z urzędu na straży interesu publicznego i przepisywania w tym celu w odnośnych orzeczeniach wodno-prawnych takich zastrzeżeń i robót ochronnych, by interes publiczny nie doznał uszczerbku przez uznanie uprawnień wodnych osób prywatnych.

Rękojmię zastosowania się do tych zastrzeżeń i wykonania robót ochronnych daje art. 64 poz. 5 ustawy wodnej, na zasadzie którego, z powodu niewykonania odnośnych warunków, może nastąpić odjęcie przez władzę wodną istniejącego uprawnie-

nia wodnego bez odszkodowania.

W końcu w związku z nader ożywionem tempem przeprowadzanej na terenie Województwa Lubelskiego akcji meljoracyjnej należy przewidywać, że mimo zorganizowania Województwa Biura Meljoracyjnego większość projektów zamierzonych meljoracji będzie oddawana do opracowania w całości lub częściowo najrozmaitszym prywatnym biurom technicznym, oraz wolno-praktykującym inżynierom, którzy zgłoszą w Urzędzie Wojewódzkim lub w Starostwach chęć podejmowania się prac meljoracyjnych lub zostaną zakontraktowani przez Samorządy lub zainteresowanych do zaprojektowania urządzeń meljoracyjnych, względnie uskuteczniania robót wykonawczych na gruncie. Jednakże nawet w tych wypadkach, gdy odnośne zgłoszenia prywatnych firm inżynierskich będą uwzględniane bezpośrednio przez zainteresowane Samorządy, bez ingerencji Urzędu Wojewódzkiego lub Starostwa, Urząd Wojewódzki zastrzega dla siebie i Starostw kontrolę nietylko jako władza wodna nad jakością opracowanych i przedkładanych do zatwierdzenia planów, ale jako władza nadzorcza nad samorządami także nad treścią umów, zawieranych przez podejmujące roboty meljoracyjne samorządy z prywatnemi firmami technicznemi, ażeby zapewnić należyte zawarowanie interesów publicznych oraz finansów komunalnych w warunkach odnośnych umów. Dlatego właśnie wskazane jest ze strony samorządów zasięganie opinji wojewódzkiego biura meljoracyjnego co do treści projektów takich umów przed ich definitywnem wiążącem podpisaniem, względnie posługiwanie się wzorami takich umów opracowanemi przez to Biuro. W szczególności żąda Urząd Wojewódzki zastrzeżenia w umowie dotrzymania terminów oraz należytego opracowania projektów, aby mogły stanowić wystarczającą podstawę nietylko do technicznego wykonania zamierzonej meljoracji np. osuszenia danego terenu, ale także do uregulowiania w drodze postępowania wodno-prawnego stosunków prawnych do osób trzecich to jest sąsiednich właścicieli, graniczących z urządzeniami meljoracyjnemi, względnie przez których grunta będą przechodziły rowy odwadniające. Również przewidziany musi być w umowie nadzór ze strony władz administracyjnych nad przebiegiem robót oraz uzależnioną winna być od postępu poszczególnych stadjów dokonanych prac stopniowa wypłata należytości częściami, naturalnie w drodze dobrowolnego poddania się przedsiębiorcy takim warunkom.

Dla ułatwienia samorządom i zainteresowanym zaprojektowania odnośnych umów z przedsiębiorstwami meljoracyjnemi ogłaszam w załączeniu także odnośny wzór do właściwego użytkowania (wzór № 1).

Lublin, dn. 30 listopada 1928 r.

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewski.*

Protokół
Zjazdu powiatowych referentów spraw wodnych i meljoracyjnych, odbytego w dniach 24 i 25 kwietnia 1928 r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim,

pod przewodnictwem Wojewody Lubelskiego A. Remiszewskiego i przy współudziale Wice-Wojewody W. Karasińskiego, oraz Naczelnika Wydziału Administracyjnego Dr. B. Grużewskiego. Nadto uczestniczyli w Zjeździe: Inspektor Starostw M. Bużański, wojewódzcy referenci wodni: Radca Wojewódzki L. Ziegler i referent W. Bazak, oraz inżynierowie hydrotechnicy Lubelskiej Dyrekcji Robót Publicznych: St. Mostowski i St. Szramowicz, a w końcu Referenci spraw wodnych i meljoracyjnych wszystkich Starostw.

1.

Zagajenie Zjazdu przez Wojewodę.

Zjazd otworzył Wojewoda dnia 24/IV. 1928 r. o godzinie 9.15 rano, wskazując na cel i zadanie Zjazdu, podkreślając w szczególności, że Zjazd ten był poprzedzony całym szeregiem zarządzeń, pouczeń i wskazówek, wydanych uprzednio Starostwom, które to wskazówki referenci wodni Starostw winni byli przestudjować. Głównem zadaniem Zjazdu jest wyjaśnienie wątpliwości, jakie nasuwają się przy stosowaniu w praktyce postanowień prawa wodnego, oraz przełamanie wynikających stąd dla referentów starościńskich trudności w należytym ujmowaniu i stosowaniu zasad, jakie ustawa wodna zawiera w kierunku regulowania stosunków wodnych i przeprowadzenia koniecznych meljoracji rolnych.

W związku z tem chodzi o ustalenie kierunku postępowania władz administracyjnych I instancji, jako władz wodnych, zmierzającego z jednej strony, do prawnego uregulowania stosunków wodnych, zaistniałych przed wejściem w życie ustawy wodnej, zaś z drugiej strony — zmierzającego do stworzenia trwałych podstaw dla przyszłych stosunków wodnych. Odnosi się to przedewszystkiem do meljoracji odwadniających, które mają dla Województwa Lubelskiego, nawskroś rolniczego, pierwszorzędne znaczenie.

Że wielką bolączką ne terenie Województwa Lubelskiego są nieuregulowane stosunki wodne świadczy fakt, że takich gruntów, wymagających meljoracji, jest w Lubelszczyźnie około 1 miljona ha. Jak doniosłe jest znaczenie meljoracji dla rolnictwa, a w związku z tem i dla całego ogólnego stanu gospodarczego naszego kraju, dowodzi choćby tylko ten fakt znany ogólnie, że wydajność gruntów zmeljorowanych wzrasta o 30—50 procent przy uprawie zbóż kłosowych i ponad 100 do 130 proc. przy uprawie roślin okopowych.

Niema niemal miejscowości, którejby ta sprawa niedotyczyła. Jak wiele wiosek i siedzib wymaga uregulowania stosunków wodnych przy różnego rodzaju zakładach wodnych, konieczności oczyszczenia koryt rzek, rzeczek i t. p., aby woda nie zalewała gruntów, a miała odpływ swobodny. Jeżeliby nawet nie chodziło już o korzyści, jakie przyniesie uregulowanie spraw wodnych i przeprowadzenie meljoracji, to w pierwszym rzędzie chodzi o zabezpieczenie się od tych szkód, jakie woda wyrządza, zalewając czy podtapiając grunty, czyniąc z nich w wielu wypadkach bagna i nieużytki. Wiele też z obecnych nieużytków po odpowiednim osuszeniu można zamienić w grunty użyteczne. Nie trzeba specjalnie podkreślać, jak niezmierne znaczenie ma uregulowanie spraw wodnych dla podniesienia zdrowotności.

Wojewoda pragnie, by referenci wodni Starostw należycie zrozumieli i docenili zadanie, jakie mają do spełnienia, odpowiednio przejęli się ważnością swej roli i wniknęli w ducha ustawy wodnej oraz w potrzeby życia, by całkowicie opanowali przepisy prawne tej dziedziny, a temsamem—mogli sprawnie i z korzyścią dla społeczeństwa i kraju spełniać poruczone im obowiązki. Zjazd ten ma być ukoronowaniem wysiłków, podjętych przez Urząd Wojewódzki w kierunku należytego ich wyszkolenia. Referenci wodni mają możność poruszania na zjeździe tym wszelkich nasuwających się im wątpliwości, wyświetlenia spotykanych w praktyce zagadnień konkretnych, uzupełnienia swych wiadomości z tego zakresu i pogłębienia znajomości przepisów. Wojewoda zaznacza, że po odbyciu tego Zjazdu będzie wymagał od referentów wodnych należytego, opartego na znajomości prawa wodnego i wymogów życia gospodarczego spełniania powierzonych im czynności.

2.

Referat Radcy Zieglera o organizacji akcji meljoracyjnej na terenie województwa.

Z kolei Radca wojewódzki Leon Ziegler wygłasza referat określający dotychczasową działalność Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie organizacji akcji wodno - meljoracyjnej treści następującej:

Sprawy meljoracyjne były na terenie Województwa Lubelskiego do końca roku 1926 w zupełnem zaniedbaniu. Jako przyczyny tego stanu wymienić należy z jednej strony—brak zainteresowania temi sprawami u samego społeczeństwa, zaś z drugiej—brak zasadniczego kierunku ze strony powołanych czynników.

W szczególności w dziedzinie meljoracji rolnych, już ustawa meljoracyjna z 26.X. 1921 r. Dz. U. R. P. № 91, poz. 671 oraz nowela do niej z 23.VI.25 r. Dz. U. R. P. № 75, poz. 524 o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych, pozostawia inicjatywę i prowadzenie akcji meljoracyjnej samorządom, przewidując dla nich jedynie zasiłki ze skarbu Państwa na uskutecznienie robót wykonawczych.

Zwracam uwagę, że zasadę udzielania zasiłku z funduszów państwowych przyjęto tylko dla meljoracji, których wykonanie leży w interesie publicznym, to jest dla meljoracji podstawowych, jak regulacje rzek, ich obwałowanie, odwadnianie wielkich obszarów i t. d., pozostawiając tem samem rozwój i przeprowadzenie meljoracji szczegółowych, jak np. odwadnianie mniejszych terenów, inicjatywie prywatnej zainteresowanych.

Zdawałoby się, że ustawa wodna z roku 1922 zawierająca przepisy tak materjalne jak i formalnoprawne, regulujące stosunki wodne, ułatwi rozwój akcji meljoracyjnej w drodze organizowania spółek wodnych. Niestety jak się okazało, nieświadomość i łatwowierność zainteresowanych oraz lekkomyślność a nawet zła wola, wykonawców planów i rowów meljoracyjnych, przejawiane w zupełnem zapoznaniu i lekceważeniu zasad prawnych, w szczególności zasad prawa prywatno-prawnego, musiały wywołać konflikty sąsiedzkie. Mam tu na myśli pomijanie w projektach robót meljoracyjnych kwestji odpływów z terenów osuszonych przez grunta obce t. j. grunta niewłączone do spółki wodnej, co pociągało zalew tych gruntów wodami odpływowemi oraz obowiązek wynagrodzenia szkód, przez to sąsiadom wyrządzonych. Naturalnie wyniki takiej akcji na terenie Województwa Lubelskiego nie mogły być dodatnie, gdyż plany opracowane bez uwzględnienia sprawy uregulowania stosunków prawnych nie dały się zrealizować na gruncie i roboty zostały zahamowane.

Pomijając już szkody materjalne, jakie w licznych wypadkach ściągnęło na zainteresowanych takie błędne ujęcie zagadnienia pod względem prawnym, należy podkreślić, że akcja podobna spowodowała ogólne zniechęcenie, a nawet wrogo usposobiła ludność do wszelakich poczynań meljoracyjnych, z powodu bezowocnego zmarnowania poczynionych wkładów.

Mając na uwadze interes gospodarczy kraju, leżący w podniesieniu wytwórczości rolnej przez prace meljoracyjne, obecny Pan Wojewoda Lubelski nie mógł pogodzić się z takiem zahamowaniem akcji meljoracyjnej i postanowił skierować ją na właściwe tory, a tem samem ożywić.

W związku z tem zamierzeniem wydał Pan Wojewoda cały szereg celowych zarządzeń, uwieńczonych broszurą, zawierającą praktyczne wskazówki i wzory o zawiązywaniu spółek wodnych, oraz założeniem Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego. W szczególności w piśmie okólnem z dnia 9/II. 1927 r. do L: 1372/II/27, skierowanem do Panów Starostów, jako Przewodniczących Sejmików, podał zasady współdziałania władz administracyjnych w zakresie meljoracji rolnych, wzywając równocześnie do wszczęcia na terenie poszczególnych powiatach akcji meljoracyjnej przez zakładanie spółek wodnych.

Celem zaznajomienia powiatowych referentów wodnych z zasadami z dziedziny meljoracyjnej przesłał Pan Wojewoda do wszystkich Starostów dzieło inż. Marjana Prokopowicza „O meljoracjach w Polsce". W piśmie okólnem z dnia 22/I.1927 roku do L: 264/III/27 zalecił Panom Starostom stworzenie w każdym powiecie funduszu samorządowego celem udzielania kredytu na sporządzanie projektów meljoracyjnych dla spółek wodnych, oraz zakładanie przy Wydziałach Powiatowych bibljotek z dziełami, traktującemi o

meljoracjach rolnych.

W piśmie okólnem z dnia 23.II. 1927 r. do L: 1462/III/27 zawiadomił Pan Wojewoda Panów Starostów o zorganizowaniu w Urzędzie Wojewódzkim pomocy prawnej i technicznej w zakresie meljoracji rolnych przez utworzenie wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego, żądając równocześnie od samorządów powiatowych nadsyłania odpowiednich kwot (po 500 zł. corocznie) na cele organizacyjne.

W piśmie okólnem z dnia 31.V. 1927 r. do L: 5968/II/27, ogłoszonem w № 10/27 Dziennika Urz. Woj. Lub. pozycja 191, zwrócił Pan Wojewoda Panom Starostom uwagę na wskazówki praktyczne i pouczenia o meljoracjach rolnych, zamieszczonych w tym samym numerze Dziennika.

Równocześnie z uwagi na brak wykwalifikowanych pracowników technicznych oraz personelu pomocniczego w postaci dozorców meljoracyjnych, wystąpił Pan Wojewoda z kilku odezwami do samorządów powiatowych w sprawie obesłania kursów meljoracyjnych, organizowanych w Warszawie, Poznaniu i Lwowie, oraz udzielania zasiłków na koszta utrzymania poszczególnych uczestników tych kursów, pochodzących z odnośnych powiatów. Zanotować należy cztery pisma okólne Wojewody w powyższej sprawie a mianowicie z dnia 11.V. 1927 r. do L. 5303/III, z dnia 23.V. 1927 r. do L: 8483/IX/II, z dnia 18.X. 1927 r. do L: 11292/II i z dnia 7.XII.1927 r. do L: 12421/II.

Zarazem celem zainteresowania poczynaniami Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w dziedzinie meljoracji rolnych wykonawców projektów meljoracyjnych, oraz celem pozyskania ich współpracy z Wojewódzkiem Biurem Meljoracyjnem zwrócił się Pan Wojewoda w piśmie okólnem, skierowanem do Panów Starostów, z dnia 22.XI.1927 r. do L: 12022/II o wezwanie osob i instytucji, zajmujących się na terenie poszczególnych powiatów sporządzaniem projektów technicznych urządzeń meljoracyjnych, do dobrowolnej rejestracji. Następnie na zjeździe Panów Starostów, odbytym w grudniu w r. 1927 zapoznano obecnych z organizacją i dotychczasową działalnością Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego w zakresie poczynań meljoracyjnych, na terenie Województwa Lubelskiego (odnośne referaty patrz w protokóle Zjazdu Starostów, ogłoszonym w № 18 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego z 1928 r. str. 50—56.

Pismami okólnemi z d. 5.XII. 1927 r. L.10260/III ex 27 i z dnia 29.II. 1928 r. L. 86/Sm/28 podał Pan Wojewoda do wiadomości Przewodniczących Wydziałów Powiatowych sposoby i możności uzyskania kredytów na meljoracje łąk w Państwowym Banku Rolnym i Banku Gospodarstwa Krajowego.

Wreszcie pismem okólnem z dnia 7.III. 1928 r. do L: 744/II/28 podał Pan Wojewoda do wiadomości Panów Starostów oraz Przewodniczących Wydziałów Powiatowych nowe zasady organizacyjne Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego.

Ponieważ z meljoracjami rolnemi pozostają w bezpośrednim związku wszystkie inne sprawy wodne, oparte o postanowienia ustawy wodnej z roku 1922, przeto i w sprawie ujednostajnienia we wszystkich powiatach sposobu regulowania stosunków wodnych wdrożył Pan Wojewoda, akcję zmierzającą do wyszkolenia w sprawach wodnych powiatowego personelu tak administracyjnego, jak i technicznego.

Działalność instrukcyjna w tym kierunku została zapoczątkowana na zjeździe powiatowych inżynierów, odbytym w dniu 22.II 1927 r. poczem pismem okólnem z dnia 16.VII. 1927 r. do L: 5731/II/27 zostali ci inżynierowie powołani do występowania w charakterze znawców technicznych w sprawach wodnych, przeprowadzanych przez odnośne Starostwa. W ten sposób nastąpiło równocześnie odciążenie rzeczoznawców Dyrekcji Robót Publicznych w Lublinie.

Dla usprawnienia referatów wodno-prawnych w Starostwach zarządził Pan Wojewoda w piśmie okólnem z dnia 23.III. 1927 r. do L: 1388/PR/27 rejestrację powiatowych referentów wodnych, uzależniając ich zmianę od swej decyzji, zmierzając w ten sposób do stabilizacji obsady referatów wodnych. W tym samym celu opracowano w Urzędzie Wojewódzkim szereg wzorów i wskazówek praktycznych o zakładaniu spółek wodnych, które ogłoszono w № 10 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego pod poz. 191 —pismo okólne z dnia 31.V. 1927 r. L. 5968/II.

Wreszcie celem ujednostajnienia sposobu przeprowadzania postępowania wodno-prawnego zarządził Pan Wojewoda okólnikiem Nr. 163 z dnia 17.XI.1927 r. do L. 12439/Adm. praktyczne instruowanie powiatowych referentów wodnych i rzeczoznawców technicznych przy sposobności przeprowadzania dochodzeń wodno-prawnych przez przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego w konkretnych wypadkach.

Nadto w całym szeregu pism okólnych Lubelski Urząd Wojewódzki udzielał wyjaśnień w szczegółowych zagadnieniach wątpliwych z zakresu spraw wodnych.

Niezależnie od powyższego, a to celem zachęcenia Panów Kolegów do intensywnej pracy w tym kierunku, asygnował Pan Wojewoda pewne kwoty, które tytułem nagród pieniężnych za wzorowe prowadzenie referatów wodno-meljoracyjnych w poszczególnych Starostwach zostały w swoim czasie przyznane.

Dalszym etapem w działalności instrukcyjnej Urzędu Wojewódzkiego jest dzisiejszy zjazd, którego celem jest zorjentowanie się w postępach akcji w sprawach wodno-meljoracyjnych na terenie Województwa Lubelskiego, omówienie wątpliwości, wynikłych przy wykonywaniu ustawy wodnej, oraz uzgodnienie kierunku akcji na przyszłość.

3.

Sprawozdania i zapytania referentów powiatowych.

Po referacie powyższym poszczególni powiatowi referenci wodni składają krótkie sprawozdania z działalności w zakresie spraw wodnych i meljoracyjnych, wypowiadają swe uwagi i spostrzeżenia oraz stawiają zapytania, na które Radca Ziegler udziela odpowiedzi. W szczególności poruszyli przestawiciele poszczególnych powiatów następujące zagadnienia:

1. Powiat bialski — Starostwo zarządziło odczyszczenie i pogłębienie istniejących stałych rowów odpływowych w terminie do dnia 25.V. 1928 r.

2. Powiat biłgorajski — Spółek wodnych w powiecie niema; ważną sprawą jest przystąpienie do regulacji rzeki Tanwi, co jednak napotyka na bierny opór ze strony zainteresowanej ludności.

3. Powiat garwoliński. — W powiecie istnieje 4 spółki wodne, koszt sporządzanych projektów meljoracyjnych tych spółek wynosił mniej więcej 10 zł. od ha. Projektuje się zawiązanie dalszych dziesięciu spółek wodnych. Pozatem w powiecie istnieją związki wałowe, dotychczas jednak nie dostosowane do wymogów ustawy wodnej, wskutek czego działalność ich jest nikła i dorywcza. Bacznej uwagi wymaga ochrona brzegów i ich zabezpieczenie od szkód wyrządzanych przez małą i wielką wodą. Woda podrywa brzegi przesuwa się w pobliże wałów, zagrażając całości tychże. Ochrona i ubezpieczenie brzegów napotykała na pewne trudności wskutek niedostatecznego współdziałania ze strony zainteresowanego Zarządu dróg wodnych.

Radca Ziegler wyjaśnia, że w razie potrzeby należy wydać w podobnych wypadkach doraźne zarządzenie na zasadzie artykułu 121 ustawy wodnej t. j. w razie zachodzącego niebezpieczeństwa dla całości wałów, wydać zarządzenie do dostarczenia potrzebnych narzędzi, środków transportowych oraz materjałów, a zarazem do udzielenia przez okolicznych mieszkańców pomocy przy robotach ochronnych. W razie rzeczywistej potrzeby zarządzenie może być natychmiast wprowadzone w życie przy zastosowaniu przymusu. Niezależnie od tego — złożyć sprawozdanie o stanie rzeczy dla interwencji w Dyrekcji Dróg Wodnych lub w Ministerstwie w Warszawie celem należytego przeprowadzenia ubezpieczenia brzegów rzeki Wisły.

Naczelnik Wydziału Administracyjnego Dr. Gruzewski podnosi, że obowiązkiem referenta wodnego jest utrzymywanie stałego kontaktu z odpowiedniemi urzędami i dbanie o należyte załatwianie podobnych spraw. Co się tyczy rzeki Tanwi, to projekt w razie potrzeby musi być sporządzony na koszt Wydziału Powiatowego. Opór i nieprzychylne stanowisko ludności w stosunku do regulacji rzeki i związanych z tem ciężarów należy zwalczać przy pomocy odpowiedniej propagandy, wyzyskując w tym celu Kółka Rolnicze, Istruktora rolniczego i t. d. W tym celu bezpośrednia styczność powiatowego referenta wodnego ze społeczeństwem i terenem jest niezbędna. Obecnie ludność niesłusznie uważa, że potrzebna jest jej rzeka płytka i rozlewająca się dla moczenia lnu czy konopi oraz dla swobodnego przepędu bydła (brody). Należy więc to fałszywe ujęcie zwalczyć pokazowo przez urządzenie odpowiednich dołów dla moczenia lnu i konopi, oraz wskazać na liczne szkody, jakie okoliczni mieszkańcy ponoszą z powodu nieuregulowania rzeki i jej wylewów.

4. Powiat lubartowski — Sejmik w roku 1927 przeznaczył na meljoracje 5000 zł. w obecnym roku 12.000 zł. Naogół powiat jest zabagniony. Prace meljoracyjne rozłożone są na lat kilka, tak, że co roku będą sporządzane 2 — 3 projekty meljoracyjne. Pewne trudności napotyka się tylko przy uzyskaniu opinji technicznej o składanych projektach z powodu braku odpowiednich kwalifikacji na rzeczoznawców wodnych u pdwiatowych inżynierów drogowych.

5. Powiat lubelski. — Referent prowadzi sprawy od czasu wyjścia ustawy wodnej, W powiecie zwrócono uwagę przedewszystkiem na młyny i zakłady wodne, które są szkodnikami i podtapiają grunty, zmierzając do uregulowania tych stosunków w interesie publicznym. Następnie przedsiębierze się oczyszczanie rzek i rzeczek, co okazało się bardzo celowe. Po przeprowadzeniu takich prac stosunki na przyległych gruntach bardzo dodatnio się zmieniły i służyły jako przykład skuteczności rowów osuszających Prace takie zmniejszają również skutki powodzi, gdyż odpływ wody jest szybszy. Pozatem przedsięwzięto pracę na objektach, wymagających meljoracji. Prace takie prowadzone są w Jastkowie na obszarze około 500 ha oraz w Zemborzycach. Badano też podmokłe grunta w Chodlu w celu zorjentowania się, czy można tam uprawiać wiklinę. Referat pozostaje w stałym kontakcie z Okręgowym Urzędem Ziemskim i Komisarzem Ziemskim. Projektuje się regulacja rzeki Świnki w porozumieniu z sąsiedniemi powiatami. Na kursy meljoracyjne do Poznania wysłany był 1 kandydat.

6. Powiat łukowski — Podaje, że wpłynęło 38 podań o wpis do księgi wodnej, ale Starostwo zwleka z merytorycznem rozpatrywaniem i rozstrzyganiem tych spraw do nadesłania przez Urząd Wojewodzki wzorów dochodzeń wodno-prawnych zapowiedzianych na Zjeździe Starostów w grudniu 1927 r. (patrz odnośny protokół Nr. 18 poz. 185 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego str. 58).

7. Powiat puławski. — W miejscowościach nad Wisłą istnieją liczne spory i zatargi o kępy wiślane i wiklinę. Bardzo ważną sprawą jest sprawa ochrony wałów nad Wisłą, która nie była dotychczas ujęta należycie z powodu małego współdziałania ze strony Zarządu Dróg Wodnych. Obecnie stosunki te o tyle się zmieniły, że jest nadzieja na polepszenie w tym kierunku.

8. Powiat radzyński. — Na terenie powiatu jest szereg rzek nizinnych jak Krzna, Białka, Mulawa, Siennica, które rozlewają się szeroko i tworzą olbrzymie bagna. Bez przeprowadzenia regulacji tych rzek jako naturalnych recipjentów dla nadmiaru wód odpływowych z terenów, podlegających osuszeniu nie można przystąpić do przeprowadzenia meljoracji szczegółowych. W niektórych miejscowościach były podejmowane prace meljoracyjne, niestety niefortunnie, gdyż kilka projektów wykonanych przez prywatne przedsiębiorstwa okazało się bez wartości, co naraziło tylko zainteresowanych na niepotrzebne wydatki. Był fakt, że np.

po przeprowadzeniu prac na gruncie woda zalała łąki w większej ilości, niż przedtem. Wskutek tego ludność narzeka. W następstwie dużego zawilgocenia panuje w powiecie gruźlica i inne choroby.

9. Powiat sokołowski.— Ludność powiatu rozumie i docenia znaczenie meljoracji i spółek wodnych, dlatego jest wielka dążność ludności w tym kierunku. W powiecie istnieje 7 spółek wodnych. Kilkanaście spółek wodnych jest w stadjum organizacji. Należałoby ustalić pewne kryterjum i wskazać w jakich wypadkach istnieje wspólny cel gospodarczy, wymagany przez ustawodawstwo wodne, jako podstawa prawna utworzenia spółki wodnej.

10. Powiat tomaszowski.— Meljoracji wymagają grunty, położone wzdłuż rzeki Huczwy i w górnym biegu rzeki Wieprza. Regulacja rzeki Huczwy w Hrubieszowskim rozwiązałaby kwestję meljoracji wszystkich gruntów położonych nad tą rzeką. Na zdjęcia pomiarowe Sejmik wyznaczył 4000 zł. Zdjęcia te zapoczątkowane były przed dwu laty. Obecnie na ten cel Sejmik Tomaszowski żadnych funduszów nie przeznaczył jakkolwiek sąsiedni powiat Hrubieszowski, pragnąc sprawę należycie ująć, wstawił na ten cel do budżetu sumę 30.000 zł. W sprawie oczyszczenia rowów i rzeki Huczwy, która bardzo zarasta, Starostwo wydało już odpowiednie zarządzenia.

11. Powiat węgrowski. — Przeszkodą dużą dla przeprowadzania akcji meljoracyjnej jest brak drenów i ich kosztowność. Dlatego też Sejmik uchwalił zaciągnięcie pożyczki w wysokości 60.000 dolarów na założenie cegielni. W gminie Prostyń rzeka Bug z powodu zakrętu zatapia około 1000 mg. Ponieważ jest to rzeka żeglowna i spławna, regulacja jej należy do Państwa. By sprawę regulacji tej rzeki posunąć Starostwo zwracało się w tej sprawie do Zarządu Dróg Wodnych, jednak bez skutku.

12. Powiat zamojski—. W powiecie jest zastój w dziedzinie wykonywania meljoracji na gruncie z powodu nieodpowiednich projektów, wykonanych przez prywatne przedsiębiorstwa. Dla posunięcia sprawy naprzód przez uzupełnienie i poprawienie odnośnych planów Sejmik uchwalił 10.000 zł. Szczególnie uregulowania wymaga dorzecze rzeki Łabunki, gdzie koniecznem jest przeprowadzenie meljoracji podstawowych.

4. Wyjaśnienia i odpowiedzi przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego.

Na powyższe uwagi i spostrzeżenia referentów powiatowych udzielili wyjaśnień i odpowiedzi przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego.

1. W szczególności Inżynier Szramowicz oznajmia, że przeprowadzona przez niego ekspertyza dla uzupełnienia planów o których mówił referent Starostwa Zamojskiego stwierdziła, że wykonany projekt jest w całości wadliwy. Pozatem wskazuje na konieczność wstawienia do budżetu przez samorządy powiatowe sum na zdjęcia i projekty meljoracyjne. Niejednokrotnie trzeba przyjść z pomocą finansową zainteresowanym mieszkańcom w formie udzielania pożyczek dla wszczęcia prac i przygotowania projektów. Sumy te zostaną następnie ściągnięte z uczestników spółki. Również wszelka pomoc ze strony Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego czy dokonywanie ekspertyzy meljoracyjnej uzależnione jest od finansowego zabezpieczenia i złożenia właściwej kwoty pieniężnej. Należy więc pieniądze dla tego celu przesyłać na rachunek Nr. 3 Urzędu Wojewódzkiego. (Okr. Dyr. Rob. Publ.)

Następnie zwraca uwagę, że wkrótce odbędzie się w Urzędzie Wojewódzkim zjazd przedstawicieli prywatnych biur i inżynierów meljoracyjnych, celem zachęcenia ich do współpracy z władzami administracyjnemi na terenie Lubelszczyzny w zakresie ożywienia akcji meljoracyjnej oraz uzgodnienia poglądów na zasady sporządzania technicznych projektów meljoracyjnych. W szczególności podkreśla, że zgodnie z dyrektywami Pana Wojewody wypowiedzianemi na zjeździe starostów w grudniu 1927 (patrz protokół w № 18 ex 28 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego str. 56 do 57), nie chodzi tu o jakieś monopolizowanie przez biura państwowe tych prac, ale właśnie przeciwnie zależy na tem, ażeby jaknajwięcej fachowców pracowało przy wykonywaniu meljoracji na terenie Województwa, gdyż pracy jest ogrom. Ze strony zaś Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego i Województwa chodzi tylko o roztoczenie celowego nadzoru i kontroli nad temi pracami, by biura meljoracyjne prywatne miały na względzie nietylko zarobek własny, lecz przedewszystkiem interes publiczny, a w szczególności ażeby zapewnioną była realizacja projektów meljoracyjnych na gruncie z korzyścią dla podniesienia stanu zagospodarowania kraju, a więc bez szkód dla sąsiadów zmeljorowanych gruntów.

Przypisek Redakcji. (Zapowiedziany powyżej zjazd odbył się dnia 23 maja 1928 r., a odnośny komunikat został ogłoszony w № 20 ex 1928 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego, poz. 194, str. 427).

W całokształcie akcji meljoracyjnej na pierwsze miejsce winny być wysunięte roboty o znaczeniu ogólnem, w których przeprowadzeniu zaangażowany jest interes publiczny, a dopiero na drugim miejscu mogą wchodzić w grę meljoracje szczegółowe, leżące w interesie jedynie miejscowych czynników poszczególnych wsi. Tego rodzaju kolejność wskazana jest z rozmaitych względów. Przedewszystkiem meljoracje podstawowe obejmują znaczniejsze obszary i już z tego tytułu mają znaczenie większe. Wykonanie tych robót jest znacznie droższe, wskutek czego poszczególne jednostki a nawet wsie czy gminy podołać finansowo im nie mogą i pomoc Państwa oraz samorządów powiatowych jest w tych wypadkach konieczna. Natomiast opracowanie projektów tych meljoracji jest znacznie tańsze, bo podczas gdy koszt opracowania projektu meljoracji szczegółowych wynosi około 20 zł. za 1 ha, to dla meljoracji podstawowych kosztuje tylko 3—5 zł., zależnie od warunków miejscowych. Na podstawie projektu meljoracji podstawowych wiele ro-

bót będzie można wykonać sposobem gospodarczym, gdyż polegają one głównie na robotach ziemnych, odczyszczeniu koryta rzek z namułu i chwastów i t. p., które jak już wyżej wspomniano, nawet w drodze poleceń administracyjnych przymusowo zarządzić i siłami miejscowymi wykonać można. Przeprowadzenie tych robót da możność osuszenia rozległych bagnisk, których na obszarze naszego Województwa jest około 250000 ha, a na terenie każdego z powiatów po kilkanaście tysięcy ha. Bagna te stanowiąc obecnie zupełne nieużytki w pierwszym rzędzie winny być przekazane uprawie rolnej. Na drugim miejscu proponuje popieranie meljoracji szczegółowych łąk systemem rowów otwartych, na trzecim dopiero drenowanie pól ornych. Ustalenie tego rodzaju kolejności wykonania meljoracji szczegółowych jest tem uzasadnione, że na rynku daje się odczuwać obecnie wielki brak drenów i roboty drenarskie nie mogą być w szybkiem tempie zrealizowane, podczas gdy roboty ziemne, jakie przeważnie przy osuszeniu łąk przychodzą, mogą być wykonane siłami miejscowemi.

Ponadto przez meljorację łąk wprowadza się zupełny przewrót w wytwórczości gospodarstwa rolnego w kierunku dodatnim, gdyż łąki kwaśne przemieniają się wskutek tych robót na łąki słodkie, co przyczynia się do kilkakrotnego zwiększenia wydajności mleka u krów, zwiększenia na tym samym obszarze ilości inwentarza, nadto poprawienia stosunków zdrowotnych tak dla zwierząt, jak i dla ludzi.

Jak wielką wagę przykładają zagranicą do meljoracji łąk, wystarczy tylko nadmienić, że np. w Niemczech nazywają łąkę „matką roli".

Naczelnik Wydziału Administracyjnego Urzędu Wojewódzkiego, Dr. B. Grużewski, zwrócił uwagę na reorganizację dotychczasowego ustroju Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego, dokonanego celem uzgodnienia samorzutnych poczynań organizacyjnych w tej dziedzinie podjętych na terenie Lubelszczyzny (zarządzanie Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 1927 r. L. 1388/Pr.), z nowemi zarządzeniami władz centralnych, zmierzającemi do obudzenia działalności władz w tym kierunku we wszystkich zakątkach Rzeczypospolitej, oraz do oparcia jej w całym Państwie na jednolitych zasadach organizacyjnych (zarządzenie Min. Rob. Publ. z dnia 11 lipca 1927 r. L. I Os 2105/27 oraz Wojewody Lubelskiego z dnia 7 marca 1927 r. L. 744/Adm.). W każdym razie z chlubą stwierdzić należy inicjatywę Lubelskiego Regjonu w tej tak ważnej przebudowie ustroju rolnego gospodarczej działalności wojewódzkich władz państwowych.

Odnośne zarządzenia organizacyjne zostały omówione szczegółowo na zjeździe starostów w grudniu 1927 r. i do protokółu tego zjazdu odsyła zainteresowanego (patrz. № 18/ex 1928 r. wojewódzkiego dziennika urzędowego str 55 do 56).

Następnie zwrócił uwagę Nacz. Dr. Grużewski, że przy rozstrzygnięciu spraw winny władze wodne brać pod uwagę przedewszystkiem interes publiczny i odpowiednio do tego zastosować swoje postępowanie. Podkreśla to wyraźnie ustęp drugi, punkt 7, art. 198 ustawy wodnej, w brzmieniu ustalonem nowelą z 1928 roku mianowicie, że urzędnicy państwowi biorący udział w rozprawie wodnej mają obowiązek z urzędu stać na straży interesu publicznego i przestrzegać, aby wskutek zamierzonego przedsiębiorstwa lub związanych z tem robót interes ten nie doznał żadnego uszczerbku. Następnie jeżeli chodzi o meljoracje podstawowe to administracja miejscowa musi postawić regulację rzek, jako postulat, który w kolejności realizacji potrzeb i zamierzeń meljoracyjnych musi zająć pierwsze miejsce, który zatem w danej chwili jest w całej pełni zagadnieniem aktualnem.

Ważną bardzo sprawą jest uzyskanie odpowiedniej ilości fachowych dozorców oraz techników meljoracyjnych. Ponieważ w stosunku do zapotrzebowania daje się odczuwać w tym dziale dotkliwy brak wykwalifikowanych pracowników technicznych oraz personelu pomocniczego w postaci dozorców meljoracyjnych, przeto Wojewoda występował już kilkakrotnie do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, z silnemi odezwami, ażeby używali oni wszelkiego swego wpływu na Związki Samorządowe w tym kierunku, by te ostatnie wyszukiwały kandydatów (ewentualnie za pośrednictwem miejscowych organizacji społecznych i rolników), oraz zachęcały ich przy pomocy zasiłków i stypendjów na całkowite lub przynajmniej częściowe pokrycie kosztów utrzymania i opłat za korzystanie z nauki, do poświęcenia swych sił i zdolności tej specjalności tak pożądanej z punktu widzenia interesów gospodarki kraju oraz do zgłaszania się na odpowiednie kursa bądź dwuletnie lub dwu i cztero miesięczne. Kursa takie urządza we Lwowie tymczasowy Wydział Samorządowy, w Poznaniu Wielkopolska Izba Rolnicza, a w Warszawie Państwowa Szkoła Rolnicza, a to celem nabycia odpowiednich wiadomości teoretycznych względnie ich pogłębienia i uzupełnienia. Praktykę poza szkolną niezbędną do uzyskania patentu powinni odbyć tacy stypendyści przy robotach regulacyjnych i meljoracyjnych, pomiarowych i wykonawczych podejmowanych na terenie naszego Województwa.

Pozyskanie jak największej ilości kandydatów na te kursa leży w interesie publicznym. Dlategoż Związki Samorządowe dając pomoc uczestnikom kursów mogą i powinni zobowiązać swych stypendystów do poświęcenia się przez szereg lat służbie samorządowej względnie państwowej po ukończeniu kursu. W ten sposób będzie można pozyskać dla poszczególnych powiatów nowe siły techniczne dla celów meljoracyjnych. Referenci wodni winni akcję w tym kierunku popierać. Również należałoby prowadzić ewidencję stypendystów absolwentów takich kursów i pilnować, czy zajmują oni stanowiska odpowiadające ich wyszkoleniu technicznemu. Następnie Naczelnik Dr. Grużewski podkreślił, że wobec pierwszorzędnego znaczenia gospodarczego spraw wodnych i meljoracyjnych, o ile odnośny referent powiatowy jest obarczony prowadzeniem także innych spraw i referatów, sprawy wodne winien stawiać na pierwszym planie. Z drugiej strony inspekcja wojewódzka, kontrolując podział pracy w starostwach przy objazdach

lustracyjnych, będzie baczyć na to, ażeby referenci wodni nie byli nadmiernie przeciążeni różnorodnemi sprawami, któreby im uniemożliwiały poświęcenie należytej uwagi sprawom wodno-meljoracyjnym.

Radca Ziegler — wyjaśnia, że przy meljoracjach podstawowych, jak regulacja rzeki i inne, stosowane są inne zasady i przepisy, niż przy meljoracjach szczegółowych. Zagadnienia o innym charakterze napotyka meljoracja podstawowa, a inne meljoracja szczegółowa. W szczególności obowiązek pokrycia kosztów urządzeń meljoracji szczegółowych spada wyłącznie na zainteresowanych, odnoszących korzyści i w tym celu zorganizowanych w Spółkę wodną, natomiast w kosztach meljoracji podstawowych, uczestniczą prócz adjacentów t. j. zainteresowanych właścicieli gruntów przybrzeżnych, odnoszących korzyści z przeprowadzenia meljoracji, także samorządy i Państwo ze względu na interes publiczny w dokonaniu tych robót.

Następnie podaje, że w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9.XI.1927 r. o regulacji i utrzymaniu wód spławnych (Dz. U.R.P. № 102, poz. 882) koszty pomiarów i opracowania projektów regulacji tych rzek tylko w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, mogą być zaliczkowo pokrywane z funduszów państwowych, które to wydatki będą zwracane ze specjalnych funduszów budowli i utrzymania, tworzonych z udziałów Państwa, samorządów i interesowanych. Wniosek z tego, że w ten sam sposób ma zamiar Państwo odnosić się także do studjów i pomiarów na rzekach niespławnych, potwierdzając tem samem tezę, że inicjatorami w uregulowaniu stosunków wodnych na tych rzekach winny być tylko samorządowe związki komunalne.

5.

Zakres działania Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego.

Następnie przedstawia w krótkości zakres działania Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego, do którego należy:

1) Opracowywanie projektów meljoracji podstawowych (regulacji rzek niespławnych), obwałowania rzek, podstawowych urządzeń dla odwodnień i nawodnień oraz ich kosztorysów dla ciał samorządowych, spółek wodnych lub celem tworzenia spółek wodnych.

2) Opracowywanie projektów meljoracyjnych i ich kosztorysów w związku z operacjami agrarnymi dla celów Okręgowych Urzędów Ziemskich.

3) Opracowanie projektów meljoracyjnych i ich kosztorysów dla ciał samorządowych, spółek wodnych lub celem założenia spółek wodnych w związku z pożyczkami z państwowego funduszu kredytu na meljoracje rolne.

4) Kontrola wykonania meljoracji wymienionych w poz. 2 i 3-ej.

5) Opinjowanie dla celów urzędowych i udział w dochodzeniach wodno-prawnych dla projektów meljoracyjnych, opracowanych przez firmy prywatne.

Natomiast nie należy do zakresu działania biura meljoracyjnego wykonywanie kontroli publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych i współdziałanie w sprawach administracji wodnej, gdyż czynności te, jako należące do władzy wodnej wchodzą w zakres agend oddziału wodnego Wydziału Dyrekcji Robót Publicznych, tudzież do zakresu działania referatu wodno-prawnego, pozostającego nadal w Wydziale Administracyjnym Urzędu Wojewódzkiego.

Celem zabezpieczenia interesów rolnictwa w kierunku orzekania o racjonalnem stosowaniu meljoracji rolnych, kierownictwo biura w poszczególnych zamierzeniach meljoracyjnych, projektowanych przez biuro, obowiązane jest zasięgać opinji agrotechnika w osobie Naczelnika Wydziału Rolnego lub wskazanego przez niego przedstawiciela wiedzy agronomicznej.

Co do kierunku działalności biura zastrzegł P. Wojewoda, jako naczelną zasadę, ograniczenia rozmiarów, podejmowanych zdjęć przedwstępnych, oraz opracowanych na tej podstawie projektów technicznych do granic możliwości wykonania odnośnych robót na gruncie, tak w uwzględnieniu szczupłego personelu technicznego (hydrotechników), jakotez rozporządzalnych środków finansowych, które na te cele mogą uzyskać względnie przeznaczyć: interesowani, samorządy i władze państwowe. W szczególności zastrzegł się P. Wojewoda kategorycznie przeciw sporządzeniu projektów na zapas, które nie będą mogły liczyć na szybkie wykonanie.

6.

Współpraca Biur i inżynierów prywatnych.

Powyższa organizacja biura meljoracyjnego nie wyklucza możliwości oddawania projektów do opracowania w całości lub częściowo prywatnym biurom technicznym oraz wolno-praktykującym inżynierom, którzy zgłoszą w Urzędzie Wojewódzkim chęć podejmowania się prac meljoracyjnych lub zostaną zakontraktowani przez samorządy lub zainteresowanych do zaprojektowania urządzeń meljoracyjnych, względnie uskutecznienia robót wykonawczych na gruncie. Jednakże Urząd Wojewódzki zastrzegł sobie kontrolę nietylko jako władza wodna nad jakością opracowanych i przedkładanych do zatwierdzenia planów, ale jako władza nadzorcza nad samorządami także nad treścią umów, zawieranych przez podejmujące roboty meljoracyjne samorządy z prywatnemi firmami technicznemi, ażeby zapewnić należyte zawarowanie interesów publicznych oraz finansów komunalnych w warunkach odnośnych umów. Dla tego właśnie wskazane jest ze strony samorządów zasięganie opinji Wojewódzkiego Biura Meljoracyjnego, co do treści takich takich umów, przed ich definitywnem wiążącem podpisaniem, względnie posługiwanie, się wzorami takich umów opracowanemi przez to Biuro. W szczególności zastrzeżono w warunkach takich umów dotrzymanie terminów oraz należyte opracowanie projektów, aby mogły stanowić wystarczającą podstawę nie tylko do technicznego wykonania zamierzonej meljoracji n. p. osuszenie danego terenu, ale także do uregulowania w drodze postępowania wodno - prawnego stosunków

prawnych do osób trzecich t j. sąsiednich właścicieli graniczących z urządzeniami meljoracyjnemi względnie przez których grunta będą przechodziły rowy odwadniające. Również przewidziany jest w takim projekcie umowy nadzór nad przebiegiem robót oraz uzależnioną jest od postępu poszczególnych stadjów dokonanych prac stopniowa wypłata należytości częściami, naturalnie w drodze dobrowolnego poddania się przedsiębiorcy takim warunkom.

Wzór takiej umowy dołaczony do niniejszego protokółu przesłał Urząd Wojewódzki wszystkim Wydziałom Powiatowym przy piśmie okólnem z 16.VI.928 L. 4808/Adm.

Przy tej sposobności należy zwrócić uwagę samorządom na konieczność ścisłego i terminowego dotrzymywania warunków umowy, ażeby nie dawać przedsiębiorcy meljoracyjnemu, jako drugiej stronie wymówki uzasadniającej zwlekanie z dopełnieniem przyjętych na siebie zobowiązań co do opracowania planów lub ich wykonania na gruncie.

Następnie powołując się na brzmienie art. 134 ustawy wodnej, wyjaśnia Radca Ziegler, że warunkiem utworzenia spółki jest stwierdzenie tej okoliczności, że zamierzone przedsiębiorstwo służy interesom dobra publicznego względnie, że ma na celu wspólny gospodarczy pożytek. Pod wspólnym celem gospodarczym należy rozumieć wszystko to co może przyczynić się do odwodnienia gruntów lub polepszenia ich wydajności przy pomocy wspólnych urządzeń. Przy zawiązywaniu spółek wodnych nie należy poprzestawać tylko na powzięciu uchwały o utworzeniu spółki, lecz trzeba także pociągnąć zainteresowanych do świadczeń pieniężnych. W tym celu należy powołać z grona zainteresowanych tymczasowe Komitety lub kilku upoważnionych, którzyby pieniądze ściągali i przyjmowali od zainteresowanych a następnie zebrane sumy wpłacali.

Przy tej sposobności Radca Ziegler zwraca uwagę:

1. Na zarządzenie P. Wojewody z dnia 11.VI. 1927 r. L. 5691/II w sprawie oczyszczania rzecznych terenów zalewowych z chwastu „wierzbówka", tępienie którego jest najodpowiedniejsze w miesiącach w maju i czerwcu;

2. na takież zarządzenie z dnia 26.VIII. 1927 r. L. 8173/II w sprawie utrzymania swobodnego odpływu na wodach płynących i usuwania wszelkich przeszkód wstrzymujących swobodny odpływ wód.

Dalej na zapytania referentów Starostw Radca Ziegler udzielił szczegółowych wyjaśnień co do uprawnień wodnych, postępowania wodno-prawnego, oraz wpisu uprawnień wodnych do ksiąg wodnych, zaznaczając, że interpretując poszczególne artykuły ustawy wodnej, należy zważać nie tylko na ich treść, lecz zwracać także uwagę w jakim rozdziale ustawy i pod jakim tytułem odnośny przepis zamieszczony został, gdyż ten pomocniczy sposób ułatwi należyte zrozumienie i stosowanie przepisów do rozwiązania poszczególnych zagadnień.

7. Rodzaje postępowania wodno-prawnego.

Ponieważ Ustawa wodna przewiduje aż 7 rodzaji postępowania, przeto należy w każdym konkretnym wypadku dokładnie zdać sobie sprawę, który rodzaj postępowania zastosować przy jego rozstrzyganiu. I tak w szczególności rozróżniamy następujące rodzaje postępowania:

1) Wstępne postępowanie w związku z sumarycznem badaniem podań bez przeprowadzania rozprawy (art. 192 i 193 Ustawy Wodnej), oraz wpisem uprawnień do księgi wodnej bez dochodzenia wodno-prawnego, jeżeli istnienie i rozmiar prawa nie nastręcza żadnych wątpliwości (art. 229 ust. wod. i § 7 ustęp 1 rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 7.V. 1924 r., (Dz. U. R. P. № 44 poz. 468).

2) Normalne (zwyczajne) postępowanie wodno-prawne oparte na ogłoszeniu publicznem (edyktalne) i przeprowadzeniu dochodzeń i rozpraw przy udziale stron interesowanych, oraz biegłych rzeczoznawców, wezwanych do udziału w tem postępowaniu, jako podstawa nieodzowna (pod nieważnością) do wydania orzeczenia (art. 195 i 196 ust. wod.).

3) Ogólne postępowanie administracyjne, którego zasady mają zastosowanie pomocnicze wszędzie tam, gdzie brak norm specjalnych w wodno-prawnem postępowaniu, a przedewszystkiem odnośnie ponoszenia kosztów postępowania (art. 206 ust. wod.), względnie sposobu wzywania interesowanych i skutków niestawienia się na wezwanie.

4) Postępowanie specjalne w sprawie przymusowego wywłaszczenia lub ustanowienia służebności za odszkodowaniem na rzecz zakładów wodnych (art. 124, 126 i 203 ust. wod.)

5) Postępowanie wyjątkowe z art. 63 i 127 ust. wod. zmierzające do ograniczenia, odebrania, lub cofnięcia uprawnień wodnych za odszkodowaniem w interesie publicznym lub na rzecz przeważającej korzyści rolnictwa względnie żeglugi.

6) Postępowanie wyrównawcze z art. 56 ust. wod. dla unormowania miary, czasu i sposobu użytkowania wody płynącej przez uprawnionych współzawodniczących ze sobą oraz dla wypośrodkowania wzajemnego wynagradzania szkód wynikających z powyższych ograniczeń.

7) Postępowanie karne (art. 241 do 251 ust. wod.). W związku z powyższem należy nadmienić, że w toku postępowania zwyczajnego (ad 2) może się wyłonić potrzeba wydania zarządzeń tymczasowych na zasadzie art. 228 ust. wod. poprzedzonych dodatkowem postępowaniem intercydentalnem.

Wobec tak zróżniczkowanego i skomplikowanego systemu prawa formalnego w sprawach wodnych należy działać nader oględnie, ażeby zawsze zastosować trafnie właściwy sposób postępowania w każdym konkretnym wypadku. Przy tej sposobności nadmienić wypada, że ustawa wodna zawiera jedynie ogólnikowe wskazówki co do poszczególnych rodzaji postępowania, które będą

musiały uledz odpowiedniemu rozwinięciu w tak długo już oczekiwanem rozporządzeniu wykonawczem do ustawy, gdyż brak szczegółowych instrukcji pod tym względem utrudnia, a niekiedy wprost uniemożliwia stosowanie odnośnych zasad w praktyce przy rozstrzyganiu konkretnych spraw.

8.

Uprawnienia wodne.

Jeżeli chodzi o uprawnienia wodne to, mogą one zaistnieć przez nadanie prawa użytkowania wody płynącej w jednym ze sposobów w ustawie wodnej wymienionych. Mianowicie do praw w znaczeniu powyższem należy zaliczyć następujące:

1) prawo używania i zużywania, oraz odprowadzania wody (n. p. wodociągi).

2) prawo wzniesienia budowli, lub dokonania jej istotnej zmiany, tak w wodzie, jak nad wodą płynącą (n. p. śluzy, mosty),

3) prawo obniżenia lub podniesienia zwierciadła wody, a zwłaszcza trwałego zbierania wody przez wstrzymanie jej odpływu (np. młyny i stawy rybne),

4) prawo do prowadzania wody i innych cieczy (np. kanalizacja, urządzenia dla odwodnienia),

5) prawo urządzenia zakładu kąpielowego przeznaczonego do użytku publicznego (np. łazienki publiczne, plaże),

6) prawo do przeprowadzania istotnej zmiany łożyska lub brzegów wody płynącej (np. regulacja),

7) prawo urządzenia stałego przewozu (np. prom na linie) a wreszcie:

8) prawo budowy portu lub przystani.

W jednym tylko wypadku dopuszcza ustawa wodna wyjątkowo do zaistnienia uprawnienia wodnego bez koncesji t. j. bez nadania prawa przez odnośną władzę wodną, a mianowicie przy wykonywaniu budowli wodnych i regulacyjnych przez Państwo i związki samorządowe na podstawie projektu technicznego, zatwierdzonego przez Ministerstwo Robót Publicznych.

W tym wypadku postępowanie wodno-prawne ogranicza się do rozprawy i orzeczenia co do zarzutów i żądań stron zainteresowanych, natomiast pomija inne zagadnienia, mianowicie zezwolenie na użycie lub zużycie wody, wzniesienie budowli wodnych, lub zmianę koryta rzeki.

9.

Prośba o nadanie uprawnienia wodnego.

Zaistnienie czyli nadanie uprawnienia wodnego następuje jedynie na skutek prośby zainteresowanego, a więc nie z urzędu. Prośba czyli podanie o zezwolenie wodne winno zawierać prócz projektu technicznego, przedewszystkiem dokładne określenie rozmiaru i celu zakładu, oraz sposobu jego wykonania z oznaczeniem wody, na której zakład lub przedsiębiorstwo ma powstać. Następnie należy wymienić wszystkich uprawnionych do wody i zainteresowanych w wymienionym przedsiębiorstwie, oraz wyszczególnić grunta, które mają być obciążone służebnościami na rzecz zyskujących uprawnienie wodne lub im odstąpione dla potrzebnych urządzeń wodnych.

Nadto przy zakładach do używania wody należy w podaniu oznaczyć żądaną ilość wody na sekundę, oraz wysokość piętrzenia wody, wreszcie na wypadek użytkowania siły popędowej wody należy oznaczyć największą siłę, dającą się uzyskać na dotyczącej przestrzeni wody (art. 191).

10.

Właściwość władz wodnych.

Zgodnie z przepisami noweli do ustawy wodnej wydanej dnia 24-II-1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 24 poz. 205 właściwem do orzekania w konkretnym wypadku jako władza wodna pierwszej instancji może być Ministerstwo Robót Publicznych, gdy chodzi n.p. o udzielenie zezwolenia na zakłady wodne, oddające siłę zagranicą Państwa, lub na urządzenie przewozu na rzekach granicznych, oraz Urząd Wojewódzki, gdy chodzi n.p. o zezwolenie na urządzenie wodne przy zakładzie o sile wodnej (n.p. przy młynie wodnym) ponad 50 koni mechanicznych. Natomiast przy udzielaniu zezwoleń na urządzenia wodne przy zakładzie o sile wodnej do 50 koni mechanicznych, oraz na urządzenie stawów rybnych niepozostającym w bezpośrednim związku z zakładem o sile wodnej, właściwą będzie władza administracyjna I instancji (Starostwo lub gmina Lwów, Kraków, Poznań) jako władza wodna I nstancji (art. 185—187).

11.

Zasady rozpatrywania próśb o nadanie praw wodnych.

Władza wodna winna, badając podanie, sprawdzić, czy zachodzą przewidziane przez prawo warunki do udzielania odnośnego zezwolenia, oraz czy zamierzone użytkowanie wody odpowiada przepisom ustawy wodnej. Jeżeli w wyniku takiego badania okaże się, że przedsiębiorstwo jest ze względów publicznych niedopuszczalne, n.p. gdyby niekorzystnie mogło oddziaływać na obronę kraju, udaremnić lub znacznie utrudnić zamierzoną regulację i t. p. (art. 48), jako też gdyby przez udzielenie pozwolenia Państwo i związki samorządowe zostały pozbawionej możliwej do uzyskania energji wody (art. 193/2), wówczas władza wodna winna odmówić pozwolenia lub udzielić go pod warunkami zabezpieczającemi interes publiczny, jednakoż jedynie po przeprowadzeniu formalnego postępowania wodnego.

12.

Ogłoszenia publiczne.

Postępowanie wodno-prawne przepisane w części VI ustawy wodnej, polega obecnie na tem, że zamierzone utworzenie przedsiębiorstwa wodnego ogłasza się publicznie w gminach interesowanych przy równoczesnem wyłożeniu projektu i wyjaśnienia technicznego do publicznego przeglądu.

Obowiązek ogłaszania w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim wymagany uprzednio, nowela zniosła. Ogłoszenie publiczne o zamierzonem przedsiębiorstwie następuje w tym celu, by interesowane osoby art. 191) mogły przeciwko temu przedsiębiorstwu wnieść swe zarzuty w terminie 2 do 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia w siedzibie władzy, udzielającej zezwolenia, ogłoszenia, zawierającego opis i cel zamierzonego przedsiębiorstwa, do dnia rozprawy komisyjnej (art. 196). Terminem najpóźniejszym do wnoszenia zarzutów jest czas, w którym odbywa się naznaczona przez władzę wodną rozprawa w sprawie zawieszonego przedsiębiorstwa. Skutki zaniedbania tego terminu są te, iż w toku postępowania wodnego uważa się wszystkich interesowanych, tak władzy wiadomych i wezwanych do rozprawy przez doręczenie wezwania najpóźniej na 8 dni przed rozprawą, w szczególności narażonych na szkodliwe działanie przedsiębiorstwa (art. 195), jak i nieznanych, jako zgadzających się z zamierzonem przedsiębiorstwem i z potrzebnem na ten cel odstąpieniem lub obciążeniem własności gruntowej.

Jednakowoż taki interesowany uprawnień swych, wypływających z prawa prywatnego, nie traci i może ich dochodzić nawet po rozprawie wodno prawnej w drodze prawa cywilnego t. j. przed sądem (art. 195/4).

Natomiast inaczej ma się sprawa z uprawnieniami, z prawa wodnego wynikającemi, a uzyskanemi w drodze koncesji, udzielonej przez władzę wodne. Ponieważ p r a w o w y p ł y w a j ą c e z k o n c e s j i w o d n e j m a z a w s z e n a t u r ę p u b l i c z n o - p r a w n ą, wynika z powyższej przytoczonych postanowień, iż dawny koncesjonarjusz, który zaniedba zgłosić swe prawa najpóźniej podczas rozprawy komisyjnej nad nowo zamierzonem przedsiębiorstwem wodnem—traci na rzecz tego przedsiębiorstwa prawa z swej dawniejszej koncesji wypływające, o ile te nie dadzą się pogodzić z nowem przedsiębiorstwem. Z uwagi na powyższe następstwa, ogłoszenia o zamierzonem nowem przedsiębiorstwie winny zawierać o s t r z e ż e n i e, że ci, którzy we właściwym czasie nie podniosą przeciw wydaniu koncesji żadnych zarzutów, tracą prawo do późniejszego występowania z tymi zarzutami i mogą przeciw szkodliwym skutkom wykonywania nadanego prawa żądać tylko w z n i e s i e n i a i u t r z y m a n i a u r z ą d z e ń, z a p o b i e g a j ą c y c h s z k o d z i e, a l b o t e ż o d s z k o d o w a n i a, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z istniejącem poprzednio przedsiębiorstwem starego koncesjonarjusza, względnie o ile nie możnaby ich gospodarczo usprawiedliwić (art. 196/2)

13.

Rozprawa

Główną częścią postępowania wodno—prawnego jes r o z p r a w a.

Przy tej rozprawie winna władza wodna zmierzać do dobrowolnego uchylenia podniesionych zarzutów (p o l u b o w n e usunięcie konfliktów sprzecznych interesów i u g o d o w e z a ł a t w i e n i e s p r a w y), to jest winna starać się o cofnięcie ich przez strony interesowane, na skutek porozumienia co do ustalenia wysokości odszkodowania ze stroną, występującą o uzyskanie uprawnienia wodnego.

Gdyby porozumienie w powyższych sprawach między stronami nie doszło do skutku, należy podniesionie zarzuty zbadać p r z y u d z i a l e z n a w c y t e c h n i c z n e g o i ewentualnie innych znawców zawodowych, z dopuszczeniem dla stron doradców i zastępców prawnych oraz fachowych.

Gdyby uzasadnienie i rozmiary żądań zainteresowanych nie dały się odrazu w protokóle ustalić ściśle bez dodatkowych dalszych dochodzeń, a w szczególności, gdyby przy żądaniu odszkodowania nie można było zgóry przewidzieć szkody i wysokości szkody oraz odszkodowania, wreszcie gdyby zainteresowani zamierzali później przedłożyć dowody i wyjaśnienia, n a l e ż y d a l s z y c i ą g r o z p r a w y o d r o c z y ć i oznaczyć stosowny termin dla przeprowadzenia tych dodatkowych dochodzeń komisyjnych. Przed upływem tak oznaczonego terminu dochodzenie komisyjne n i e m o ż e b y ć z a m k n i ę t e.

14.

Kolegja wodne i wojewódzka Rada wodna.

Z całej rozprawy spisuje się p r o t o k ó ł, który winien podpisać przewodniczący, znawca i zainteresowane strony, względnie wybrani pełnomocnicy stron (art. 198). Na podstawie wyniku tak przeprowadzonych dochodzeń komisyjnych, opinji technicznej, oraz przy udzielaniu pozwoleń na zakłady o sile wodnej ponad 50 koni mechanicznych opinji wojewódzkiej Rady wodnej, wydają władze wodne, przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności przemawiających za lub przeciw danemu przedsiębiorstwu, o r z e c z e n i a w o d n o - p r a w n e.

Z powyższego wynika, że nowela do ustawy wodnej zniosła istniejące dotąd k o l e g j a w o d n e, tak powiatowe, jak wojewódzkie, przekazując ich kompetencję dotychczasową w zakresie opinjowania przy zakładach o sile ponad 50 koni mechanicznych na w o j e w ó d z k i e R a d y w o d n e. Udzielając zezwolenia (koncesję) powinna władza wodna w zezwoleniu uwzględnić wszelkie postanowienia przewidziane ustawą, a dotyczące tak samego przedsiębiorstwa, jak i stron zainteresowanych.

15.

Treść pozwolenia wodno-prawnego.

W szczególności należy podać:

1) opis pozwolenia t. j. oznaczyć miejsce, miarę i sposób używania wody, zaś przy wodach publicznych, podać prócz tego szczegółowe warunki zabezpieczające i regulujące powszechne użytkowanie wody,

2) utratę prawa podnoszenia zarzutu,

3) wysokość odszkodowania,

4) pouczenie o środkach prawnych i t. p. (art. 201), zaś przy udzielaniu pozwoleń na prawo spiętrzenia wody, nadto:

5) ilość wody,

6) wysokość spiętrzenia,

7) przepisać środki ochronne i t. p. (art. 202).

Orzeczenie pozytywne t. j. zawierające pozwolenie, nadaje prawo użytkowania wody dopiero z chwilą uprawomocnienia się, ewentualnie po wykonaniu warunków w niem zastrzeżonych. Rozumie się samo przez się, że każdy koncesjonarjusz t. j. ten, komu udzielono pozwolenie, powinien wykonać budowle wodne, określone koncesją, ściśle w/g planów przez władzę wodną zatwierdzonych. Po ukończeniu budowli winna władza skontrolować sposób jej wykonania (k o l a u d a c j a), a w razie potrzeby zarządzić usunięcie spostrzeżonych błędów i odchyleń od planów (art. 64/5).

16.

Rzeczowy charakter uprawnienia wodnego.

Zasadniczo koncesje wodne, nadane na zasadzie ustawy wodnej są rzeczowemi, to znaczy są przywiązane do przedsiębiorstw i przechodzą na każdorazowego posiadacza urządzenia, zakładu lub budowli (np. śluzy, turbiny, przepustu, zakładu o sile wodnej), względnie przedsiębiorstw, dla których uprawnienie nadano. Oddzielenie takiego uprawnienia od przedsiębiorstwa i przeniesienie go na inny zakład lub nieruchomość może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy wodnej. Od powyższej zasady dopuszcza ustawa jedyny wyjątek, polegający na przywiązaniu koncesji do prawa własności gruntowej (art. 45/5), a nie do przedsiębiorstwa.

Uprawnienia wodne w y g a s a j ą z a s a d n i c z o z u p ł y w e m c z a s u na który je udzielono, przyczem koncesja na wyzyskanie siły popędowej wody publicznej może być udzielona na przypuszczalny czas trwania przedsiębiorstwa, zaś stałym przedsiębiorstwom na okres najwyżej 90-letni, licząc od chwili prawomocności orzeczenia.

17.

Cofnięcie zezwolenia wodnego.

Zasadniczo koncesje wodne raz prawomocnie udzielone nie mogą być cofnięte przez władzę. Jednakowoż ustawa dopuszcza wyjątki od tej zasady w następujących wypadkach:

a) władza wodna może z urzędu lub na wniosek związków samorządowych oraz innych korporacji publicznych, cofnąć lub ograniczyć koncesje z a o d s z k o d o w a n i e m, a to z p o w o d u s z k ó d i n i e b e z p i e c z e ń s t w, z a g r a ż a j ą c y c h d o b r u p u b l i c z n e m u (art. 63).

b) ta sama władza wodna może z urzędu cofnąć zezwolenie b e z o d s z k o d o w a n i a jeżeli:

1) pozwolenie udzielone zostało na podstawie dowodów, które w zasadniczych punktach są nieprawdziwe, a zostało udowodnionem, że to było wiadomem starającemu się o pozwolenie i jeżeli przez udzielenie pozwolenia zostały spowodowane bardzo znaczne szkody i niebezpieczeństwo dla dobra publicznego,

2) jeżeli przedsiębiorca przejdzie choćby częściowo w ręce obcokrajowców,

3) jeżeli przedsiębiorstwo z a n i e c h a w y k o n y w a n i a danego prawa, zwłaszcza jeżeli usunie wykonane urządzenia, lub dopuści do ich zniszczenia,

4) jeżeli udzielone pozwolenie stanie się dla przedsiębiorstwa bezużytecznem lub zbytecznem.

5) jeżeli przedsiębiorstwo, pomimo kilkakrotnego wezwania władzy wodnej, nałożonych w pozwoleniu w a r u n k ó w w i s t o t n y c h p u n k t a c h k i l k a k r o t n i e n i e w y p e ł n i, lub n i e d o t r z y m a p r z e p i s a n y c h t e r m i n ó w co do wykonania lub puszczenia w ruch zakładu.

Jeżeli pozwolenie zostało cofnięte, władza wodna może zmusić przedsiębiorcę, aby bez pretensji do odszkodowania wykonał roboty potrzebne do usunięcia szkodliwych skutków urządzenia zakładu, albo całkiem zniósł urządzenia i przywrócił stan pierwotny.

c) Wreszcie z p o w o d u p r z e w a ż a j ą c y c h k o r z y ś c i d l a r o l n i c t w a, l u b ż e g l u g i może władza wodna odebrać lub ograniczyć prawo piętrzenia wody, ale jedynie na żądanie zainteresowanych i tylko za odszkodowaniem (art. 127)

18.

Zarządzenia tymczasowe.

Ze względu na interes publiczny lub na wniosek stron celem powstrzymania niebezpieczeństwa, zagrażającego interesom prywatnym, może władza w toku postępowania, przeprowadzonego w związku nadać się mającem uprawnieniem wodnem, wydać potrzebne z a r z ą d z e n i e t y m c z a s o w e. Takie zarządzenie, wydane w interesie strony, winna władza uzależnić od z ł o ż e n i a o d p o w i e d n i e g o z a b e z p i e c z e n i a (art. 228))

19

Koszta postępowania wodno-prawnego.

Koszty postępowania wodno prawnego przy udzielaniu pozwolenia ponosi petent (przedsiębiorca) (art. 206). Koszty wywołane nieuzasadnionemi sprzeciwami i roszczeniami może władza nałożyć w orzeczeniu na tego, który z niemi wystąpił.

20

Księgi wodne.

Drugiem bardzo ważnem zadaniem, nałożonem przez ustawę wodną na władze administracyjne I instancji, jest o b o w i ą z e k p r o w a d z e n i a r e j e s t r a c j i w s z y s t k i c h u p r a w n i e ń w o d n y c h. Władza administracyjna I instancji, jako władza wodna, rejestrację tę uskutecznia przez z a ł o ż e n i e i u t r z y m y w a n i e k s i ą g w o d n y c h wraz ze zbiorem map wodnych i dokumentów.

W sprawie urządzenia, tudzież prowadzenia ksiąg i map wodnych istnieją szczegółowe przepisy, zawarte w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 7.V.24 r., ogłoszonem w Dz. Ustaw № 44 poz. 468; odnośne wzory przeslane zostały Starostwom przy piśmie Urzędu Wojewódzkiego z dnia 9-XII-26 r. L. 455/IX/II/25.

21
Wpis uprawnień do ksiąg wodnych.

W myśl postanowień ustawy wodnej, do ksiąg tych mają być wpisane wszystkie w danym powiecie istniejące już i na podstawie tej ustawy nowonabyte prawa używania wody, jako też wszystkie postanowienia co do wysokości piętrzenia wody oraz jej ilości, czyli tak zwane postanowienia, określające rozmiar tych praw, tudzież wszelkie w tym względzie zaistniałe zmiany, z wyraźnem powołaniem się na odnośne orzeczenia.

Również wszystkie spółki wodne względnie związki wałowe mają być do ksiąg tych wpisane z tem, że równocześnie należy uwidocznić w dodatku do księgi wodnej statut spółki, dokument jej uznania, spis członków spółki i zarządu względnie wydziału, oraz własnoręczne podpisy osób, podpisujących w imieniu spółki, a w końcu każdą zmianę w tym względzie zaszłą.

Odnośny przepis ustawy wodnej, dotyczący wpisu uprawnień wodnych, już istniejących, opiewa następująco:

„Prawa użytkowania wód płynących w jeden ze sposobów, wymienionych w art. 45, które według art. 252 zostają utrzymane w mocy, wygasają po upływie lat pięciu po wejściu w życie tej ustawy, jeżeli przedtem nie wniesiono podania o wpisanie ich do księgi wodnej“.

Do praw wpisanych do księgi hipotecznej, (gruntowej) przepis ten niema zastosowania.

Z powyższego wynika, że do ksiąg wodnych mają być wpisane wszystkie prawa użytkowania wody w sposób wyszczególniony w pierwszej części niniejszego (art. 45: prawo odprowadzania, doprowadzania, piętrzenia, zbierania wody, urządzanie przewozu, zakładów kąpielowych i t. d.)

22
Przewozy.

Sprawę wpisu u p r a w n i e ń n a p r z e w o z y s t a ł e wyjaśnił Urząd Wojewódzki pismem okólnem z dnia 29-X-1927 roku L. 6121/II w którem zaznaczył, że wyrażenie „stałe“, nie oznacza rozciągłości przedsiębiorstwa pod względem czasu, lecz odnosi się do takich przewozów, które są opatrzone w urządzenia techniczne pozostające stale na jednem i tem samem miejscu. Jako przykład podano przewóz linowy.

23
Uprawnienia kolejowe.

Również w piśmie okólnem z dnia 12-XII-27 r. L. 12583/II wyjaśnił Urząd Wojewódzki sprawę wpisu do księgi wodnej u p r a w n i e ń p r z y s ł u g u j ą c y c h z a r z ą d o w i k o l e i, przyczem zaznaczył, że tylko te prawa użytkowania wody mają być wpisane, które w myśl postanowień prawno—materjalnych ustawy wodnej wymagają pozwolenia władzy wodnej (art. 257)

Do tych zaliczyć należy pozwolenia:

1) na urządzanie poza gruntami kolejowemi zakładów do używania wody gruntowej dla zaopatrzenia kolei w wodę potrzebną do ruchu kolejowego (np. studnie, wieże ciśnień)

2) na urządzenia przeznaczone do poboru wody celem użytkowania jej, jako siły popędowej dla ruchu kolejowego (np. śluzy spiętrzające, tamy).

Natomiast mostów kolejowych oraz zakładów wodnych, urządzonych na gruntach kolejowych, wpisywać do księgi wodnej nie należy, ponieważ mosty nie podpadają pod pojęcie praw do używania wody w myśl art 229. Analogicznie do mostów kolejowych, także mosty i kładki drogowe nie podlegają wpisowi do księgi wodnej.

Zauważyć należy, że i p r a w a w y k o n y w a n i a r y b o ł ó w s t w a, jako prawa do wody płynącej, które nie są użytkowaniem wody, jednym ze sposobów wyżej wymienionych (art. 45), n i e p o d l e g a j ą w p i s o w i d o k s i ę g i w o d n e j i pozostają w mocy w dotychczasowej rozciągłości, o ile są oparte na szczegółowym tytule prawnym (np. hipoteka, art. 254/I).

24.
Wpis starych uprawnień wodnych.

Z dawniej istniejących praw mogą być tylko te wpisane do ksiąg wodnych, które zostały utrzymane w mocy, to znaczy, które istnienie swoje opierają bądź:

a) n a s p e c j a l n y m t y t u l e p r a w n y m, a więc zezwoleniu, (w b. zaborze rosyjskim: zatwierdzony plan).

b) bądź n a i s t n i e j ą c y c h p r a w n i e u r z ą d z e n i a c h, tj. wzniesionych według pewnych zasad techniki i prawa, służących do wykonywania prawa wodnego, a wzniesionych przed 1 stycznia 1923 r., ewentualnie do których wykonania przystąpiono legalnie przed terminem.

c) bądź wreszcie n a d o m n i e m a n e m p r a w n e m i s t n i e n i u z a k ł a d u, który w dniu 1 stycznia 1923 r., istniał dłużej niż 10 lat i w tym czasie nikt nie wniósł zarzutów przeciw jego prawnemu istnieniu (art. 252). Domniemane prawne istnienie może wówczas mieć miejsce, g d y c z ę ś c i u r z ą d z e n i a, s ł u ż ą c e d o w y k o n y w a n i a p r a w a w o d n e g o (np. śluza spiętrzająca), które faktycznie istniały przez okres 10-cio letni, w y s t a r c z a ł y d o s c h a r a k t e r y z o w a n i a z a k ł a d u w o d n e g o, jako istniejącego przez dany okres czasu (że to śluza, a nie inna budowla wodna).

25.
Prośba o wpis.

Zasadniczym postulatem dokonania wpisu do księgi wodnej, zaistniałego przed wejściem w życie ustawy wodnej prawa wodnego, jest podanie ostemplowane (10 zł. i po 50 gr. od załączników) wraz z planami, obrazującymi stosunki wodne, a określonymi w paragrafie 2 rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dn. 7 maja 1924 r., Dz. Ustaw Nr. 44 poz. 468, i dokumentami stwierdzającemi omówione wyżej prawne istnienie i rozmiar zgłoszonego uprawnienia wodnego.

Przedłożone dowody i plany zbada władza prowadząca księgę wodną.

Oryginały planów i dokumentów po zakończeniu sprawy należy zwrócić stronom. Jak z dotychczasowego przebiegu akcji przeprowadzenia wpisu uprawnień wodnych do ksiąg wodnych wynika, w żadnym wypadku Lubelski Urząd Wojewódzki nie mógł zarządzić wpisu bez postępowa-

nia w myśl części VI ustawy wodnej przeprowadzonego. Okazało się bowiem, że żaden z uprawnionych nie mógł wykazać się wymaganemi dowodami. Zdarzają się wprawdzie wypadki, że uprawniony posiada dowód istnienia prawa użytkowania wody, np. posiada plan młyna, zatwierdzony przez władze rosyjskie, lecz w planie tym nie jest przewidziany rozmiar prawa, np. nie podano wysokości dozwolonego spiętrzenia wody. We wszystkich takich wypadkach zachodzi zatem konieczność przeprowadzenia formalnego dochodzenia, poprzedzającego wydanie orzeczenia „co do utrzymania w mocy zgłoszonego prawa i oznaczenia jego rozmiarów".

Ustawa wodna stwarza w ogólnikowych postanowieniach art. 254 a, punkt 2, tylko podstawę prawną do wszczęcia i przeprowadzenia takiego dochodzenia, natomiast nie podaje bliższych wskazówek co do sposobu ustalenia meritum uprawnienia wodnego, to jest istnienia jego oraz rozmiarów.

Dochodzenie takie o tyle jest skomplikowane, że postanowienia części VI ustawy wodnej o postępowaniu normują jedynie kwestje udzielania nowych zezwoleń na prawo użytkowania wody, natomiast przy wpisie prawa już istniejącego chodzi o zatwierdzenie czyli dalsze utrzymanie w mocy tego prawa i jego rozmiaru.

Wobec tego przy takiem dochodzeniu należy stosować przepisy części VI ustawy tylko odnośnie ogłoszenia rozprawy, formalnej strony, jej przeprowadzenia (postępowania wodno-prawnego), wydania orzeczenia, środków prawnych i doręczenia orzeczenia.

Natomiast odnośnie ustalenia prawnego istnienia i rozmiaru uprawnienia należy w całej pełni przestrzegać postanowień art. 252 ustawy. Wobec tego pozostawiona jest znaczna swoboda i dowolność w określaniu treści uprawnienia władzom orzekającym, które naturalnie pod tym względem powinny iść po linji interesu publicznego tam zwłaszcza, gdzie chodzi o zakłady wodne szkodliwe dla gospodarstwa rolnego lub zdrowotności publicznej. Również należałoby położyć nacisk na to, ażeby udział organów samorządowych w dochodzeniach nie był jedynie czysto formalnym, jak to się zdarza, ale organy te powinny zainteresować się sprawą merytorycznie i po uprzednim przygotowaniu szczegółowych materjałów i danych winny one wykorzystać rozprawę wodno-prawną do obrony zagrożonych interesów gospodarstwa rolnego i wogóle interesu publicznego. Analogicznie odnosi się to też do korporacji rolniczych i innych zrzeszeń i organizacji zawodowych, reprezentujących interesy pewnych grup zbiorowych dla przeciwwagi interesom jednostek.

Zgodnie z odnośnem postanowieniem ustawy, (art. 253) prawa nie zgłoszone do księgi w terminie do dnia 26 listopada 1927 roku wygasają z wyjątkiem jednego wypadku, gdy zapisane są w księdze hipotecznej. W związku z tem dalsze wykonywanie tych praw będzie wykluczone, zaś istniejące urządzenia wodne będą usunięte na skutek odpowiednich orzeczeń władz wodnych.

Dla ścisłego przeprowadzenia tego zadania koniecznem jest utrzymanie ewidencji istniejących praw wodnych, zgłoszonych do księgi wodnej i utrzymanych w mocy. Prawa wodne, uzyskane w swoim czasie na podstawie ustawy wodnej z roku 1922, a nie wpisane w chwili ich nadania (zezwolenia) do ksiąg wodnych, ulegają obecnie wpisowi z urzędu, na zasadzie wydanego orzeczenia, zawierającego zezwolenie, a więc odpada potrzeba występowania z osobną prośbą zainteresowanego o dokonanie wpisu.

W tym celu należy, posługując się rejestrem przedsiębiorstw przemysłowych, wyjąć ze składnicy akt orzeczenia w sprawie uprawnień, nadanych po wejściu w życie ustawy wodnej z r. 1922 i wpisać je do księgi wodnej—ewentualnie w razie potrzeby zażądać dodatkowych informacji co do nadanych uprawnień od Urzędu Wojewódzkiego.

26. Charakter ksiąg wodnych.

Księgi wodne mają charakter ksiąg publicznych. Wolno je każdemu przeglądać pod nadzorem urzędnika oraz brać odpisy dokumentów na które przy wpisie uprawnień powołano się, naturalnie za złożeniem przepisanej opłaty. Trzeba zauważyć, że księgi wodne, mimo charakteru ksiąg publicznych, mają tylko znaczenie katastru wodnego, a tem samem wpis do księgi wodnej nie stanowi dowodu zaistnienia prawa wodnego i jego rozmiaru. Tem też różni się księga wodna od ksiąg gruntowych (hipotecznych). Za tą różnicą — przemawia także sposób dokonania wpisu, a mianowicie: do ksiąg gruntowych dokonywa się wpisu aktu w pełnej osnowie, natomiast przy wpisie do ksiąg wodnych wciąga się jedynie istotne szczegóły w streszczeniu, powołując się na akt nadania prawa wodnego np. na orzeczenie jako podstawę odnośnego wpisu. (Przypisek Redakcji: porównaj referat Radcy Zieglera, wygłoszony na zjeździe Starostów w grudniu 1927 r. patrz odnośny protokół Zjazdu № 18 poz. 185 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego ex 1928 str. 5—11)

Następnie udzielił Radca Ziegler odpowiedzi na szczegółowe pytania:

1) Pytanie — jak postąpić, gdy nie wniesiono podania o wpis do księgi wodnej;

Odpowiedź — stosować się do postanowień art. 253 Ustawy Wodnej więc: o ile ostrzeżono o konieczności wniesienia takiego podania dla utrzymania praw, a mimo to podania tego w terminie nie wniesiono, należy wydać orzeczenie o utracie prawa z równoczesnem zobowiązaniem zainteresowanego do zniesienia urządzeń, spiętrzających wodę w terminie wyznaczonym przez Starostwo pod rygorem przymusowego usunięcia tych urządzeń na koszt interesowanego. Wyjątek stanowią prawa, figurujące w księdze hipotecznej.

2) Pytanie: — czy X utracił uprawnienia wodne przez przebudowę bez zezwolenia zakładu i urządzeń spiętrzających wodę?

Odpowidź: — o ile wniósł podanie o wpis do księgi wodnej przysługujących mu upra

wnień wodnych i zachował ten sam poziom spiętrzenia wody—prawa nie utracił. Winny być tutaj zastosowane postanowienia karne za nielegalne wzniesienie względnie zmianę urządzeń wodnych. O ileby spiętrzenie wody zostało tem samem zwiększone winny być wydane zarazem zarządzenia ograniczające je do pierwotnych rozmiarów.

3) P y t a n i e—X nabył kolonję z państw. majątku. Kolonję przecina rzeczka; zgłasza swe uprawnienia wodne;

O d p o w i e d ź—Zastosować należy przepisy § 6 Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 7.V. 1924 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 468) t. j. wezwać do przedłożenia zeznań co do danych, które mają być wpisane do księgi wodnej oraz potrzebnych dokumentów.

4) P y t a n i e. — Jak postąpić przy samowolnem zasypaniu rowu odpływowego?

O d p o w i e d ź. — Należy wydać nakaz na zasadzie art. 79/2 Ustawy wodnej

5) P y t a n i e.—wydano ogólne zarządzenie odczyszczenia rowów. Stary rów odpływowy przechodzi również przez las państwowy. Wszyscy się zastosowali do zarządzenia jedynie leśnictwo na swym terenie odczyszczenia nie dokonało

O d p o w i e d ź.—wystosować niezwłocznie pismo do Dyrekcji Lasów Państwowych z powołaniem się na postanowienia Ustawy Wodnej. W razie potrzeby złożyć sprawozdanie Województwu dla interwencji.

6) P y t a n i e — czy byłoby wskazane utworzenie K o m i s j i l u b K o m i t e t ó w m i e j s c o w y c h nadzorujących roboty przy odczyszczaniu rowów w poszczególnych gminach.

O d p o w i e d ź:—bardzo wskazane i pożądane jest utworzenia Komisyj lub Komitetów miejscowych nadzorujących roboty przy odczyszczaniu rowów w poszczególnych gminach, choćby ze względów na zainteresowanie się tą sprawą czynników miejscowego społeczeństwa i wciągnięcie ich do współdziałania. Zależne jest to jednak zawsze od miejscowych warunków.

7) P y t a n i e: — spółka wodna wykopała rowy, do tych rowów spływa woda innej wioski nie należącej do spółki. Czy można pociągnąć mieszkańców tej wioski do udziału?

O d p o w i e d ź: — można pociągnąć do udziału w datkach na zasadzie art 171 ustawy wodnej.

27.

Praktyczne ćwiczenie w przeprowadzaniu rozprawy wodnej.

W dalszym ciągu uczestnicy zjazdu wzięli udział w zaimprowizowanem postępowaniu wodno-prawnem przy młynie na rzece Czechówce w związku z prośbą właściciela młyna o wpisanie uprawnień wodnych do księgi wodnej.

W wyniku tego ćwiczenia ułożono w z ó r p r o t o k ó ł u, dołączony do niniejszego protokółu wraz ze wzorami zarządzenia i ogłoszenia postępowania i rozprawy wodno-prawnej. (Porównaj pismo okólne Pana Wojewody do Panów Starostów z dnia 16.VI. 1928 r. L. 4809/28).

28.

Zakończenie Zjazdu.

Po zakończeniu powyższych czynności R a d c a Z i e g l e r — jako ogólne wytyczne dla działalności powiatowych referentów wodno-melioracyjnych po powrocie ze Zjazdu wskazał:

1) Niezwłoczne wydanie zarządzenia w sprawie oczyszczenia starych rowów i koryt rzecznych celem zapewnienia swobodnego odpływu wód. Po wydaniu zarządzenia należy dopilnować wykonania tegoż przez skontrolowanie na miejscu.

2) Wykonywanie ścisłego nadzoru nad wznoszeniem nielegalnych budowli wodnych i urządzaniem stawów rybnych bez zezwolenia władzy wodnej.

3) Bezwzględne ścisłe stosowanie postanowień ustawy wodnej przy ustaleniu praw i rozmiaru tych praw, przysługujących właścicielom zakładów wodnych o sile wodnej (młynów), a przedewszystkiem względem zakładów, które znajdując się na rzekach, wymagających uregulowania, stanowią przeszkodę poczynań regulacyjnych i tych, które przez zatapianie czy podmakanie gruntów są szkodliwe dla rolnictwa i stosunków sanitarnych a tem samem należy dążyć do ich likwidacji.

Wreszcie Pan W o j e w o d a w końcowem swem przemówieniu zwraca uwagę referentów na p o t r z e b ę p r o p a g o w a n i a s p r a w y z a k ł a d a n i a d r o b n y c h c e g i e l n i w związku z akcją drenowania i odczuwanym brakiem sączków oraz na możliwości uzyskania pożyczek przez te cegielnie.

W szczególności zaleca udzielanie kredytów tym cegielniom przez P o w i a t o w e K a s y O s z c z ę d n o ś c i. Realizację tych wskazań będzie osobiście Pan Wojewoda kontrotował, bo sprawa jest ważna, gdyż związana jest ściśle z podniesieniem stanu gospodarczego Województwa przez wzmożenie wytwórczości rolnych warsztatów pracy.

Zarazem P. Wojewoda jeszcze raz podkreśla, że pragnie, by referenci wyjechali z pogłębionem przeświadczeniem o dużem znaczeniu meljoracji i spraw wodnych, by interpretacja właściwych przepisów szła po linji jaknajszybszego realnego ostatecznego załatwienia spraw, a nie przewlekania ich ze względów formalnych; by uczestnicy zjazdu zrozumieli swą rolę w zakresie gospodarczym i odpowiedzieli obecnym potrzebom społeczeństwa i kraju. Co do meritum załatwienia należy iść po linji interesu publicznego, a nie korzyści jednostek interesowanych.

W interesie obywatelskiego i rzeczowego traktowania spraw wodno-melioracyjnych, a nie biurokratycznego papierowego załatwienia aktów winni referenci odnośni utrzymywać stały bezpośredni, ścisły kontakt z Zarządami dróg wodnych, urzędami ziemskimi oraz samorządami powiatowemi i gminnemi dla koordynacji działalności wszystkich tych czynników, ze szczególnem uwzględnieniem sprawy kredytów na te cele w budżetach samorządowych, jako podstawy finansowej zapoczątkowania tej akcji.

Ci referenci, którzy staną na wysokości zadania, na nich włożonego mogą liczyć na wszechstronne wyróżnienie w służbie tak moralne jak materjal-

ne i najdalej idące uwzględnienie ich potrzeb osobistych.

Zjazd zamknięto o godz. 20-tej dn. 25 kwietnia roku bieżącego.

Wzór № I.

Wzór umowy na sporządzenie projektu technicznego dla robót meljoracyjnych.

Dnia . . . . pomiędzy Panem . . . . . Przewodniczącym Wydziału Powiatowego Sejmiku, w . . . ., pełnomocnikami zainteresowanych właścicieli meljorowanych gruntów, [1]) działającym . . . . . w imieniu i na rzecz. . . . . a panem . . . ., zamieszkałym w . . . . obierającymi sobie siedzibę prawną w . . . . ul. . . . . zostaje zawarta umowa treści następującej:

Art. 1.

Pan . . . . (wpisać nazwisko inżyniera hydrotechnika, lub firmę przedsiębiorstwa, podejmującego się sporządzenia projektu meljoracyjnego) zobowiązuje się na zasadzie niniejszej umowy dokonać pomiarów i studjów w polu w miejscowości . . . ., gm. . . . ., powiatu . . . . o powierzchni . . . ., oraz na podstawie tych pomiarów i studjów opracować projekt, mający służyć za podstawę do wykonania na wyżej wymienionych gruntach robót związanych z ich drenowaniem, osuszeniem rowami otwartymi, regulacją rzek, obwałowaniem . . . . [1])

Art. 2.

Studja techniczne w polu mają obejmować:

Zdjęcia sytuacyjno-niwelacyjne obszaru, podlegającego meljoracji, zbadanie i niwelację odpływów i dopływów, zbadanie gleby oraz stosunków wodno-prawnych i ekonomicznych, na podstawie których będzie opracowany projekt urządzeń meljoracyjnych, szczegółowo w art. 1 wymienionych.

Art. 3.

A) Projekt meljoracji szczegółowych będzie obejmować: plan sytuacyjno-niwelacyjny, z uwidocznieniem biegu odpływów i dopływów oraz szczegółów (drogi, mosty, rowy istniejące i t. p.) z wykreśleniem warstwic co 25 cm., granic działek poszczególnych właścicieli z uwidocznieniem ich imion i nazwisk; przekroje podłużne i poprzeczne odpływów, wykaz sondowań, wynik analizy gleby, wykaz i opis znaków stałych, projekty potrzebnych objektów technicznych, kosztorys, wykaz właścicieli gruntów, obliczenie objętości robót ziemnych, sprawozdanie techniczne z objaśnieniami i uzasadnieniem projektu pod względem technicznym, ekonomicznym i prawnym tak, aby projekt ten mógł stanowić podstawę do uregulowania stosunków prawnych (stosunek prawny do osób trzecich t.j. właścicieli gruntów, graniczących z urządzeniami (rowy odpływowe) meljoracyjnemi i właścicieli gruntów, przez które te urządzenia będą przechodziły), oraz stosunku do właścicieli głównego recypjenta (rzeka) w drodze postępowania wodno prawnego.

Projekt meljoracji ma być wykonany ściśle w myśl instrukcji technicznej, zawartej w rozporządzeniu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 26 IX 25 r. o sporządzaniu projektów technicznych urządzeń meljoracyjnych i ich kosztorysów (Monitor Polski Nr. 227 z dnia 1-X-25 roku poz. 932) oraz w myśl wszystkich rozporządzeń, jakie w tym przedmiocie będą obowiązywały do chwili dostarczenia projektu.

B) Projekt meljoracji podstawowych winien być wykonany w myśl instrukcji Ministerstwa Robót Publicznych o sporządzaniu projektów meljoracji podstawowych.

Art. 4.

Pan . . . . zobowiązuje się:

1) przystąpić do pomiarów w ciągu dni . . . . , licząc od dnia podpisania umowy przez strony umawiające się oraz zawiadomić o dniu rozpoczęcia robót w polu Starostwo w . . . . . .

2) pomiary w polu ukończyć najdalej do dnia . . . .

3) projekt techniczny, wykonany na podstawie zrobionych zdjęć, przedłożyć do dnia . . . . na ręce [3]) . . . .

Art. 5.

W razie niedotrzymania terminów, przewidzianych w art. 4, ustala się karę konwencjonalną w wysokości . . . . za każdy dzień spóźnienia, potrącaną z najbliższych należności, wypłacanej Panu (lub firmie) . . . . za wykonanie robót, niniejszą umową przewidzianych.

Art. 6.

Na mocy udowodnionego przez Pana . . . . . a uznanego przez [4]) . . . . faktu, że przeszkody w dotrzymaniu terminów, przewidzianych w art. 4, zostały spowodowane przyczynami siły wyższej P. . . . . będzie uwolniony od kar konwencjonalnych, przewidzianych w art. 5.

Art. 7.

Za wykonanie robót, objętych niniejszą umową, otrzyma Pan . . . . od [4]) . . . . następujące wynagrodzenie: [1])

1) za 1 ha powierzchni, podlegającej meljoracji, po . . . . zł.

2) za 1 km. odpływu po . . . . . . zł.

3) za 1 km. rzeki, rowu głównego [1]) dla meljoracji podstawowych po . . . . zł.

4) za 1 km. obwałowania po . . . . zł.

. . . .

Teren wyjątkowy trudny, zarośnięty lub bardzo zabagniony, liczony będzie o . . . . . . % drożej, przyczem obszar tego terenu winien być uzgodniony między obu stronami. W razie sporu decyduje Urząd Wojewódzki.

Ustalenie kwoty należnej Panu (lub firmie) . . . . . . nastąpi na podstawie rzeczywiście dokonanych zdjęć. Ustalenie to przeprowadzi[5]) . . . . .

Za dodatkowe czynności, wskazane przez władze nadzorcze (Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Robót Publicznych, Starostwo), a nie objęte niniejszą umową Pan . . . . . otrzyma dodatkowe wynagrodzenie, oznaczone przez Urząd Wojewódzki (Wojewódzkie Biuro Meljoracyjne): Za podstawę do obliczenia dodatkowego wynagrodzenia posłuży

procentowy stosunek prac dodatkowych do całokształtu prac, objętych projektem.

Art. 8.

. . . . wypłaci . . . .

1) w dniu podpisania umowy zaliczkę w wysokości 25 proc. kwoty, należnej za sporządzenie projektu z powierzchni, gruntów, podlegających meljoracji, a oznaczonych w art 1 t.j. od kwoty . . . . zł. czyli . . . . zł.

2) drugą ratę w wysokości 25 proc. kwoty wykazanej pod 1) t j. . . . . . . otrzyma pan . . . . po ukończeniu prac w polu, [6])

3) trzecią ratę wysokości 25 proc. wykazanej pod 1) t j. . . . . zł. po przedłożeniu całkowitego projektu.

4) resztę należności ustaloną przez [4]) . . . . po [7]) . . . .

Art. 9.

Na zabezpieczenie otrzymanych zaliczek i ewentualnych szkód wynikłych z powodu niedotrzymania umowy, składa . . . . weksel gwarancyjny in blanco z upoważnieniem [4]) . . . . do wypełnienia go na sumę pobranych zaliczek, oraz szkód, ustalonych przez miarodajne czynniki.

Art. 10

. . . . w okresie trwania robót w polu otrzyma w naturze bezpłatnie odpowiednie mieszkanie dla siebie i swoich pomocników, jak również niezbędną ilość podwód i robotników oraz materjał na znaki pomiarowe (paliki, repery), bezpośrednio od zainteresowanych, których grunta leżą w obrębie projektowanych robót meljoracyjnych.

Art. 11.

Wszelkie wymienione w niniejszej umowie terminy winny być zachowane bez wzywania i stawienia w zwłoce.

Art. 12.

Dla doręczenia pism i korespondencji z tytuły niniejszej umowy p. . . . . podaje następujący swój adres: . . . . Wszelkie pisma i korespondencje, skierowane pod tym adresem uważa się za doręczone p. . . . . , po upływie dni . . . . od dnia nadania na pocztę.

Art. 13.

Koszta stemplowe związane z niniejszą umową ponosi . . . . z własnych funduszów.

Art. 14.

Do rostrzygania sporów, wynikłych z niniejszej umowy, uznają strony za właściwy sąd w . . . . .

Art. 15.

Oryginał niniejszej umowy pozostaje w [4]) . . . . jeden odpis zaświadczony przez Wydział Powiatowy w . . . . otrzymuje . . . . drugi zaś Starostwo, a trzeci Urząd Wojewódzki w Lublinie (Wojewódzkie Biuro Meljoracyjne.)

Art. 16.

Niniejsza umowa obowiązuje obie strony z chwilą jej podpisania.

Następują podpisy obu stron zawierających umowę.

Uwagi do umowy:

1) Niepotrzebne wykreślić.

2) Konieczność naniesienia granic działek należy ustalić przez obie strony przed rozpoczęciem prac pomiarowych.

3) Przewodniczącego Wydziału Powiatowego w . . . . pełnomocników organizującej się spółki wodnej.

4) Wydział Powiatowy ewentualnie pełnomocników organizującej się spółki wodnej.

5) Wydział Powiatowy, ewentualnie pełnomocnicy organizującej się spółki wodnej.

6) Druga rata może być również wypłacona częściowo w zależności od postępu robót i uznania Przewodniczącego Wydziału Powiatowego Sejmiku w . . . . pełnomocników organizującej się spółki wodnej w . . . .

7) Po zaakceptowaniu projektu przez Bank Rolny, o ile chodzi o projekty meljoracji szczegółowych, względnie po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze projektów, które nie będą przedkładane do Banku Rolnego.

Wzór № II.

Wzór zarządzenia dochodzenia wodnoprawnego.

Starostwo Powiatowe
w . . . .
L. . . . . .

Przedmiot: Wpis do księgi wodnej uprawnień wodnych przy zakładzie o sile wodnej istniejących na rzece . . . . , będących własnością . . . . . .

Do
Urzędu Gminnego (Magistratu)
w . . . .

Na skutek podania o wpis do księgi wodnej, wniesionego przez (podać nazwisko petenta) . . . . właściciela (określić rodzaj zakładu o sile wodnej . . . . na rzece . . . . zarządzam na dzień . . . . godz . . . . dochodzenie wodno-prawne przy pomienionym zakładzie, według postanowień części szóstej Ustawy Wodnej z dnia 19/IX-1922 roku. (Dz. Ust. Nr. 102, poz. 936) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Min. Roln. Publ. z dnia 13/IV 1928 Dz. Ust. Nr. 62 poz. 574, celem ustalenia prawnego istnienia i rozmiaru uprawnień wodnych przy tymże zakładzie wodnym.

Dochodzenie to przeprowadzi delegat Starostwa przy współudziale znawcy technicznego.

W dochodzeniu tem weźmie udział p. Wójt (Burmistrz) względnie jego zastępca, tudzież sołtysi zainteresowanych wsi. Pozatem w myśl powołanych wyżej postanowień Ustawy Wodnej należy:

1) wezwać do rozprawy komisyjnej właściciela, oraz znanych urzędowi gminnemu (Magistra-

towi) właścicieli gruntów nadrzecznych wyżej zakładu położonych, znajdujących się w sferze działania cofki spiętrzonej wody i wogóle wszystkie znane urzędowi gminnemu osoby zainteresowane, w szczególności zaś te, które w ten lub inny sposób mogłyby być dotknięte szkodliwem działaniem przedsiębiorstwa (art. 195). Zwracam przytem uwagę na ust. 3 art. 195, w myśl którego wezwania te winny być doręczone stronom przynajmniej na 8 dni przed rozprawą; pod rygorem udaremnienia zarządzonego dochodzenia i rozprawy wodnej,

2) niezwłocznie wywiesić przyległe ogłoszenie o zarządzonem dochodzeniu w miejscowym Urzędzie Gminnym (Magistracie), gdzie również winien być wyłożony do publicznego przejrzenia załączony projekt techniczny wraz z wyjaśnieniem (sprawozdaniem) technicznem (art. 196).

Potwierdzenie odbioru przez interesowanych omówionych wezwań i zawiadomień obowiązany jest Wójt gminy (lub przedstawiciel Magistratu) doręczyć w dniu Komisji jej Przewodniczącemu wraz z pomienionym wyżej projektem technicznym oraz ogłoszeniem, zaopatrzonem klauzulą, zawierającą termin jego wywieszenia i zdjęcia z tablicy (podać dzień rozprawy).

Zarazem należy wezwać petenta do 1) złożenia w najbliższej Kasie Skarbowej na rachunek tut. Starostwa kwoty . . . . zł. tytułem zaliczki na pokrycie kosztów podróży delegatów Starostwa, oraz 2) do dostarczenia podwód (środków lokomocji) do . . . .

Starosta powiatowy

Wzór № III.

Wzór ogłoszenia dochodzenia wodno-prawnego.

Na zasadzie art. 253-254a Ust. Wodnej z dnia 19-IX-1922 r. (Dz. Ust. Nr. 102, poz. 936), niniejszem podaję do wiadomości osób zainteresowanych, że w dniu . . . . miesiąca . . . . roku . . . . o godzinie . . . . przy (określić rodzaj zakładu wodnego o na rzece . . . . w . . . . , należącym do (podać nazwisko lub firmę właściciela) odbędzie się komisyjne dochodzenie wodno-prawne w sprawie ustalenia istnienia prawnego i rozmiaru uprawnień wodnych przy pomienionem zakładzie w związku z ich wpisem do księgi wodnej.

Projekt techniczny (plany), oraz odnośne wyjaśnienia, dotyczące wymienionego zakładu wyłożone są do przejrzenia w Starostwie w . . . . . . oraz w urzędzie gminnym w . . . . (podać siedzibę urzędu).

Wszelkie zarzuty przeciwko uprawnieniu, jak również żądania w przedmiocie wzniesienia i utrzymania zabezpieczających urządzeń i żądania odszkodowań należy wnosić do Starostwa w . . . . . przed upływem wyżej wskazanego terminu komisyjnego dochodzenia, a najpóźniej w trakcie samego dochodzenia.

Osoby zainteresowane, które w oznaczonym wyżej terminie lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciwko udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą prawo do późniejszego sprzeciwu.

Będą one mogły w przyszłości przeciw szkodliwemu działaniu będącego skutkiem wykonywania przez przedsiębiorcę nadanego mu prawa, żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń, zapobiegających szkodzie, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

(Miejsce i data wygotowania przez Starostwo ogłoszenia) . . . .

Podpis
Starosty powiatowego

Klauzula właściwego Urzędu gminnego o wywieszaniu i zdjęciu ogłoszenia.

Wzór № IV.

Wzór protokółu.

Komisyjnego dochodzenia wodno-prawnego, przeprowadzonego na postawie zarządzenia Pana Starosty w . . . . z dn. . . . . L. . . . . . w sprawie ustalenia prawnego istnienia i rozmiaru uprawnień wodnych, przysługujących właściciel . . . . . . młyna w . . . . (miejscowość) oraz ich wpisu do księgi wodnej, na skutek podania wniesionego do Starostwa z daty . . . .

1. Uwaga: w tem miejscu należy wpisać imiona i nazwiska oraz charakter poszczególnych członków Komisji, dalej delegatów władz i urzędów, wreszcie pełnomocników ewentualnie, gdyby tych nie wysunięto, wszystkich zgłaszających się zainteresowanych.

OBECNI:

. . . .

2. Uwaga: ustalenie dochowania formalności przepisanych ustawą wodną w związku z rozpisaniem dochodzeń i rozprawy.

Na podstawie dowodów, jako to klauzul, zamieszczonych na ogłoszeniach o rozprawie i pokwitowań zainteresowanych stwierdzono: .

1) że cel i termin dochodzeń i rozprawy określony w tem ogłoszeniu był podany do publicznej wiadomości w czasie właściwym,

2) że ogłoszenie o dochodzeniu niniejszem było wywieszone w Starostwie w . . . . i Urzędzie Gminnym w . . . . . . od dnia . . . . . . do dnia . . . .

3) że tak właściciel zakładu wodnego jak i zainteresowani, władzy znani, byli wezwani do rozprawy w terminie 8-mio dniowym przedtem,

4) że ogłoszenie o dochodzeniu zawierało pouczenie o możności wnoszenia zarzutów i żądań w terminie tam wskazanym oraz ostrzeżenie o konsekwencjach nie wniesienia żądań i zarzutów, czy to w drodze pisemnej, czy ustnej,

5) że projekt techniczny użyty do dochodzeń był wyłożony do publicznego wglądu w Starostwie w . . . . . . i Urzędzie Gminnym w . . . . . .

6) wreszcie—że w drodze pisemnej nie wniesiono żadnych zarzutów i żądań.

Po ustaleniu powyższych formalności Komisja celem zorjentowania się w sytuacji przystąpiła do obejrzenia zakładu oraz związanych z nim urządzeń wodnych.

Na skutek oględzin ustalono, że

a) w miejscowości . . . . (nazwa) znajduje się np. młyn o sile wodnej, stanowiący wedle przedłożonego wyciągu hipotecznego (lub innego dowodu) własność . . . . z daty . . . . . oraz, że na wodzie płynącej (wymienić rodzaj i charakter wody np. prywatnej, publicznej, żeglownej, spławnej) zwanej rzeką . . . . (nazwa)

pobudowane są urządzenia wodne, służące do użytkowania jej wód, jako siły motorycznej dla tego młyna,

b) że młyn (wymienić nazwisko właściciela) jest utrzymany w ruchu przy pomocy . . . . (np. koło nasiębierne, podsiębierne, turbina i t p.),

c) że urządzenia wodne składają się (poda znawca techniczny np. śluza, łotok i t.d.),

d) że dopuszczalna wysokość spiętrzenia nie jest przedmiotem sporu sądowego,

e) że przeciw prawnemu istnieniu zakładu nie wniesiono (lub wniesiono) zarzutu w okresie 10-cio letnim, licząc wstecz od 1-I-1923 r.

f) że urządzenia fabryczne zakładu składają się z . . . . (poda znawca techniczny np. walce, kamienie i t. d.).

Z kolei przystąpiono do ustalenia prawnego istnienia i rozmiaru uprawnienia wodnego, zgłoszonego do księgi wodnej.

Właściciel zakładu wezwany do wykazania tytułu prawnego, stwierdzającego prawne istnienie przysługujących mu uprawnień przedkłada,

1) wyciąg hipoteczny (tytuł specjalny art. 252 punkt 1), który w dziale . . . . zawiera następujące słowa: (dotyczące zakładu wodnego) lub 2) zezwolenie władzy na terenie Kongresówki, plan zatwierdzony przez b. rosyjskie władze art. 252 poz. 2) lub 3) oświadcza, że żądanych dowodów nie posiada.

Uwaga: wobec wykazania się 1) specjalnym tytułem, 2) zezwoleniem należy przyjąć uprawnienie wodne za prawnie istniejące

W wypadku pod 3):

Wobec braku dowodu prawnego istnienia zgłoszonych do wpisu uprawnień wodnych, przystąpiono do ich ustalenia w myśl art. 252 ustęp 3) domniemanie).

Uwaga: po ustaleniu prawnego istnienia uprawnienia wodnego należy przystąpić do oznaczenia rozmiaru jego.

Wobec braku w przedłożonych dowodach danych, stwierdzających rozmiar tak ustalonego prawa użytkowania wody rzeki . . . . . . przez właściciela, przystąpiono do ustalenia rozmiaru użytkowania wody, a w związku z tem określenia wysokości spiętrzenia na zasadzie postanowień, zawartych w części 6-tej ustawy wodnej z r. 1922.

Wedle oświadczenia (wymieć właściciela i inne osoby) stwierdzono, że 1) urządzenia wodne (wymienić części składowe urządzenia np. śluza spiętrzająca wodę) istnieje od lat . . . . (potrzebny okres 10-cio letni licząc od 1-I-1923 r. wstecz) w tem samem miejscu i w tych samych rozmiarach, 2) że urządzenia fabryczne (części składowe wewnątrz młyna) zakładu w tym czasie składały się z . . . . (podać walce, kamienie w ilości)

Obecny rzeczoznawca techniczny stwierdza, wobec powyżej ustalonych danych, że (np. siła popędowa taka, a nie inna potrzebna jest do utrzymania zakładu w ruchu) i że projekt techniczny użyty do dochodzeń odpowiada (nie odpowiada) rzeczywistości.

Uwaga: w tem miejscu wzywa się zainteresowanych do składania oświadczeń i takowe wpisuje się do protokółu.

Po złożeniu powyższych, przewodniczący Komisji proponuje zainteresowanym polubowne usunięcie i ustalenie pretensji i stara się doprowadzić je do skutku.

W wypadku niedojścia do porozumienia ustala się zarzuty i żądania przy pomocy znawcy technicznego i innych znawców zawodowych z dopuszczeniem znawców ze strony zainteresowanych. W końcu rzeczoznawca techniczny z urzędu wyda opinję w sprawie znaku wodnego, który należy ustawić zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 25-IV-1923 roku (Dz. Ust. Nr. 80).

Na tem protokół zakończono i podpisano.

Miejscowość . . . . data . . . . , ...

podpisy

(Przewodniczącego, rzeczoznawcy, protokólanta oraz pełnomocników zainteresowanych).

Starostwo Powiatowe Wzór № V.

w . . . .

L. . . . ., dnia . . . .192 . .r.

(miejsce i data orzeczenia)

Przykład orzeczenia na utrzymanie w mocy dawnego uprawnienia wodnego na zasadzie tytułu specjalnego (art. 252/I U. W.)

Do

Pana . . . .

właściciela młyna wodnego

w miejscowości . . . . gminy . . . .

powiatu . . . .

Załatwiając podanie z dnia . . . . , wniesione przez Pana w sprawie wpisu do księgi wodnej uprawnień wodnych, przywiązanych do młyna wodnego w miejscowości . . . ., będącego pańską własnością, u z n a j ę z a u t r z y m a n e w mocy na zasadzie art. 252 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. № 62 poz. 574 Dz. U. R. P., z g ł o s z o n e w p o w y ż s z y s p o s ó b p r a w a w o d n e, przy równoczesnem zachowaniu rozmiarów określonych poniżej w myśl postanowienia art. 254a, ust. 2, powołanej ustawy wodnej. oraz § 7 Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 7 maja 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 468.

U z a s a d n i e n i e.

Zgodnie z wynikiem dochodzenia wodno-prawnego, przeprowadzonego w myśl postanowień części VI ustawy wodnej w dniach . . . . . miesiąca . . . . . roku . . . . . oraz na podstawie przedłożonego przez Pana wyciągu wykazu Hipotecznego z dnia . . . . miesiąca . . . . roku . . . . № . . . . ustalono, że Panu przysługuje prawo użytkowania wody rzeki . . . . jako siły popędowej dla młyna, opartem na specjalnym tytule prawnym, przewidzianym w art. 252, ust. 1 punkt 3, ustawy wodnej.

W myśl postanowień ustępu 4 wyżej powołanego artykułu (252) treść czyli rozmiar prawa,

a zatem i wysokość spiętrzenia wody przy omawianym młynie, utrzymanego w mocy na podstawie szczególnego tytułu, określa się według tego tytułu.

Skoro zgodnie z brzmieniem powołanego wyciągu wykazu hipotecznego przysługuje Panu prawo korzystania z wody potrzebnej do utrzymania stałej działalności młyna, a tem samem rozmiar prawa nie został wykazany w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, przyjęto za podstawę ustalenia treści prawa korzystania z wody:

1) protokólarne zeznania zaprzysiężonych świadków, złożone w dniu . . . . . roku . . . . . w Sądzie Pokoju w . . . . z których wynika, że spiętrzony poziom wody powyżej młyna dochodził do brzegów.

2) okoliczności stwierdzone w toku dochodzeń a mianowicie:

1) że młyn w stanie obecnym został wybudowany w roku (1908) na podstawie zezwolenia władz rosyjskich z dnia . , . . . miesiąca . . . . . roku . . . . i od tego czasu nie uległ żadnym zmianom,

2) że urządzenia wodne, a między innemi śluza spiętrzająca, w tem samem miejscu i w takim samym stanie istnieją od lat (50).

3) że w roku (1908) założono dwie turbiny (Francissa) dla spadu mtr. (wys. 4,00 mtr.)

4) że przedłożone przez właściciela młyna plany, obrazujące obecne stosunki wodne, wykazują różnice górnej i dolnej wody mtr. (3,97 mtr).
a więc zwiększenia spadu od roku (1908) nie było.

Wobec powyższego, przy równoczesnem uwzględnieniu faktu, że ilość wody jest w danym wypadku wartością stałą, a zatem i spadek jaki był przed 1 stycznia 1913 r. winien być takim samym, a więc około (4 00 mtr.), górne (spiętrzone) zwierciadło wody przy omawianym młynie winno odpowiadać wysokości (169,10 mtr.) w odniesieniu do niwelacji (miasta . . . . . .).

Dla celów rolniczych spiętrzenie to jest nieszkodliwe, gdyż grunta przybrzeżne będą się znajdować na wysokości około (0,50 mtr.) ponad zwierciadłem wody legalnie spiętrzanej i jako grunta torfowe wymagają wysokiego stanu wód gruntowych.

Utrzymywane dotychczas spiętrzenie wody w rzece i n i e r a c j o n a l n i e w y b u d o w a n e u r z ą d z e n i a w o d n e wskutek podniesienia ich progu o (2,50 mtr.) ponad dolne dno rzeki i zbyt małej ich otworzystości, w y w o ł a ł o b a r d z o z n a c z n e z a m u l e n i e i p o d n i e s i e n i e d n a k o r y t a. Stwierdziło to doświadczenie przeprowadzone w dniach . . . . roku . . . . polegające na wyjęciu zastawek i obniżeniu zwierciadła wody przy jazie o (0,88 mtr.), co winno było wywołać obniżenie przy moście na ulicy . . . . . (1800) mtr. powyżej młyna o, (0,85 mtr.) a tymczasem wywołało to obniżenie tylko o (0,22 mtr.). Zamulenie to zwiększyło niebezpieczeństwo powodzi przez utrudnienie odpływu wód burzowych i wielkich. Wobec tego przy utrzymaniu spiętrzenia do wysokości (169,10 mtr.) winien Pan:

1) W y b u d o w a ć na podstawie zatwierdzonego projektu s z l u z ę u p u s t o w ą dla w i e l k i c h w ó d o świetle 8 (ośm) mtr. w miejscu, gdzie rozpoczyna się t. zw. stare koryto rzeki . , ... t. z. w klm. 1,200, z progiem na wysokości dna koryta starej rzeki, o konstrukcji łatwej do otwierania. Szluzę tę należy otwierać całkowicie w czasie wyższych stanów wód . . . .

2) G r u n t o w n i e o d c z y ś c i ć k o r y t o r z e k i . . . . . powyżej wspomnianej szluzy na długości działania spiętrzenia t. z. do klm. 4,793 tak, ażeby przyszła niweleta dna miała w przybliżeniu położenie uwidocznione kolorem czerwonym na załączonem profilu podłużnym i ażeby dno w takim stanie stale było utrzymywane.

3) U s u n ą ć w y d o b y t y m a t e r j a ł p o z a o b r ę b m i a s t a, ze względu na zawartość w namule obumarłych części organicznych i jako takich szkodliwych dla zdrowotności miasta.

4) Umieścić na zasadzie art. 65 ust. wodnej i rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 25 IV 1923 r. Dz. Ustaw. Nr. 80 poz. 631 w przedmiocie znaków stałych przy zakładach wodnych n a s w ó j k o s z t z n a k w o d n y n a b l o k u b e t o n o w y m przy brzegu między szluzą piętrzącą, a lotokiem doprowadzającym wodę do turbin, z odniesieniem jego wysokości do niwelacji ogólnej miasta . . . .

Termin do wykonania powyższych robót oznacza się na jeden rok, licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia. Wpis do księgi wodnej tak utrzymanych uprawnień wodnych zostanie ułożony po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia.

M i m o w s k a z a n y c h z a b e z p i e c z e ń p o w y ż s z e s p i ę t r z e n i e w o d y p o w o d u j e z m n i e j s z o n ą c h y ż o ś ć w o d y, a w związku z tem osadzanie na dnie namułów i odpadków organicznych, c o d l a z d r o w o t n o ś c i m i a s t a z e w z g l ę d u n a i c h g n i c i e n i e j e s t p o ż ą d a n e. Uzasadnienie prawdziwości powyższego twierdzenia stanowi stwierdzony fakt przyjmowania przez rzekę wód burzowych (opadowych) ze znacznej części miasta, a z niemi i wszelkich nieczystości na ulicach tegoż znajdujących się. Również, nie ulega wątpliwości fakt, że wysoki stan spiętrzonej wody w rzece powodować będzie i nadal wysoki stan wód gruntowych, a tem samem p o d t a p i a n i e b u d y n k ó w m i e s z k a l n y c h, zalewanie piwnic, gnicie podłóg wilgoć w mieszkaniach, co w czasie dochodzenia rzeczywiście zostało stwierdzone.

Z powyższego stanu rzeczy wynika, że w danym wypadku ż a d n e m e l j o r a c j e n i e z a s t ą p i ą s k u t k ó w n a t u r a l n e g o o b n i ż e n i a z w i e r c i a d ł a w o d y w r z e c e. Wobec tego z chwilą uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia przysługuje interesowanym w myśl art. 63 ustawy wodnej, prawo żądania obniżenia, względnie

zupełnego odjęcia pańskiej firmie uprawnień wodnych ze względu na interes publiczny, a tem samem w sprawie zniesienia spiętrzenia wody przy pańskim młynie.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje zainteresowanym prawo odwołania, które należy wnieść do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie za pośrednictwem Starostwa w . . . . w terminie 14 dniowym licząc od dnia następnego po doręczeniu.

Załączniki rozpatrzonego podania zostaną zwrócone po uprawomocnieniu się orzeczenia. Koszta w wysokości . . . . ponosi pańska Firma.

Starosta Powiatowy

Wzór Nr. VI.

Starostwo Powiatowe w . . . . L. . . . .

. . . . . ., dnia . . . . .
miejsce i data orzeczenia.

Przykład orzeczenia, utrzymującego w mocy dawne uprawnienia wodne na zasadzie prawnego istnienia urządzeń wodnych art. 252/2 Ustawy Wodnej.

Do
Pana . . . .
właściciela młyna wodnego
w miejscowości . . . . . . gminy . . . .
powiatu . . . .

Załatwiając podanie z dnia . . . miesiąca. . . . roku . . . . . w sprawie wpisu do księgi wodnej uprawnień wodnych, przywiązanych do młyna wodnego w miejscowości . . . . . . będącego pańską własnością uznaję za utrzymane w mocy, na zasadzie art. 252 ustawy wodnej z dnia 19.IX. 1922 r. w brzmieniu ustalonym Rozporządzeniem Ministerstwa Robót Publicznych z dn. 13.IV 1928 r. № 62 poz. 574 Dz. U. R. P., zgłoszone w powyższy sposób prawa wodne przy równoczesnem zachowaniu rozmiarów, określonych poniżej w myśl postanowienia art. 254a ust. 2 powołanej ustawy wodnej, oraz § 7 Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 7.V. 1924 r. Dz. U. R. P. № 44, poz. 468.

Uzasadnienie.

Zgodnie z wynikiem dochodzenia wodno-prawnego przeprowadzonego w myśl postanowień części VI ustawy wodnej w dniu . . . . . oraz na podstawie przedłożonego przez właścicieli planu młyna wodnego w miejscowości . . . . . ., zatwierdzonego przez b. władze rosyjskie dnia . . . miesiąca . . . . roku . . . . ustalono, że Panu przysługuje prawo użytkowania wody rzeki (nazwa) . . . . . . jako siły popędowej dla młyna, a to na zasadzie art. 252 ustawy wodnej.

Jako rozmiar tak ustalonego prawa przyjęto wysokość spiętrzenia oznaczoną w nadmienionym powyżej planie rosyjskim, 0,24 sążni (51 cm.) ponad stan normalny przy równoczesnem stwierdzeniu, że jako motor wodny odnośnego młyna w w miejscowości . . . . służyło koło przedsiębierne, oraz, że jego urządzenie przemysłowe składało się z dwóch par walców, kamienia (razowca) i perlaka.

Ponieważ plany rosyjskie nie wykazują żadnych danych niwelacyjnych, a skutkiem tego niepozwalają na określenie żadnej wysokości spiętrzania wody w rzece, określa się ją na podstawie planów użytych do dochodzenia przy równoczesnem uwzględnieniu planów, zatwierdzonych przez b. władze rosyjskie. Na planach rosyjskich, na profilu poprzecznym tuż powyżej urządzeń wodnych zaznaczono, że brzeg lewy wznosi się ponad zwierciadło wody normalnej 0,969 sążnia, czyli 2,03 m., analogiczny profil poprzeczny na planach, użytych do dochodzenia, wzkazuje wzniesienie się brzegu lewego ponad wodą normalną zaznaczoną cotą 146,90 o 2,05 m., a więc prawie to samo, co na planach rosyjskich—dodając zatem do rzędnej wody normalnej na progu śluzy 0,51 m. t. j. spiętrzenie, zatwierdzone przez władze rosyjskie, otrzymuje rzędną 147,41 jako rzędną, do której można wodę w rzece spiętrzyć.

Spiętrzenie do tej coty powoduje spad skuteczny 1,26 m. różnica między wodą spiętrzoną, a dolną, co przy kole przedsiębiernym, jako motorze wodnym, i wodzie roboczej 3,0 m^3. daje siłę popędową około 25 K.M., a zatem siłę potrzebną do poruszania maszyn, znajdujących się przy młynie.

Przy utrzymaniu w ten sposób oznaczonego spiętrzenia wody w rzece (nazwa) . . . ., które nie oddziaływa szkodliwie na grunta przyległe do rzeki—winni właściciele młyna:

1) odczyścić corocznie rzekę z naniesionego namułu oraz wyrośniętych chwastów na całej długości od urządzeń wodnych przy swoim młynie, aż do młyna wyżej położonego

2) przebudować szluzę w ten sposób, żeby światło szluzy odpowiadało normalnym warunkom rzeki, przyczem projekt przebudowy winien uzyskać zatwierdzenie władzy wodnej.

3) wysokość stawideł szluzy winna być tak wymierzona, aby górna ich krawędź przy zamkniętej szluzie dokładnie się stykała ze zwierciadłem dozwolonego spiętrzenia wody w rzece.

Stawidła szluzy winny być zaopatrzone takiemi przyrządami do podciągania, żeby ich podnoszenie i spuszczanie mogło się odbywać z ławością, skutecznie i bez niebezpieczeństwa.

Nadto przyrządy do podciągania winny być zaopatrzone zamknięciem dla zapobieżenia samowolnemu poruszeniu ich przez osoby niepowołane.

Stosownie do art. 65 ust. wodnej oraz Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 25.IV. 1923 r. w przedmiocie kształtu znaków wodnych dla zakładów wodnych i urządzeń spiętrzających wodę, oraz sposobu ich ustawiania, winni właściciele młyna umieścić znak wodny na prawym brzegu rzeki tuż przy urządzeniach spiętrzających wodę na specjalnie w tym celu osadzonym słupie

betonowym, skonstruowanym według przepisów zawartych w § 2 ust. b wyżej wymienionego rozporządzenia M. R. P.

Znak ten należy nawiązać przynajmniej do dwu punktów stałych (znaków kontrolnych) stosownie do § 4 tegoż samego rozporz. M. R. P.

Wreszcie winni właściciele przedłożyć sprawozdanie techniczne, zawierające obliczenia potrzebne do wpisu prawa do księgi wodnej.

Termin do wykonania powyższych robót wyznacza się 1 rok, licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenie. Wpis do księgi wodnej tak utrzymanego uprawnienia wodnego zostanie ułożony po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia.

Równocześnie, załatwiając podanie z dnia . . . miesiąca . . . . . . roku . . . . w sprawie zezwolenia na przebudowę urządzeń wodnych, zezwalam na zamianę kół wodnych i ustawienie w ich miejsce turbiny, przy równoczesnej przebudowie urządzeń, zgodnej zresztą z projektem, użytym do dochodzeń.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje zainteresowanym prawo odwołania, które należy wnieść do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie w terminie 14-to dniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu.

Załączniki rozpatrzonych podań zostaną zwrócone po dokonaniu wpisu do księgi wodnej.

Starosta Powiatowy

Wzór Nr. VI

Starostwo Powiatowe . . . ., dnia . . . . . .
w . . . . miejsce i data orzeczenia
L. . . . . .

Przykład orzeczenia, utrzymującego w mocy dawne uprawnienia wodne na zasadzie domniemania prawnego (art. 252/3 Ustawy Wodnej.

Do
Pana . . . .
właściciela młyna wodnego
w miejscowości . . . . . gminie . . . .
powiatu . . . .

Załatwiając prośbę z dnia . . . miesiąca . . . . roku . . . , wniesioną do Starostwa w sprawie dokonania wpisu do księgi wodnej uprawnień wodnych, przysługujących Panu przy młynie w miejscowości . . . . . utrzymuję w mocy uprawnienia zgłoszone tem podaniem na zasadzie art. 252 ust. 3 ustawy wodnej z dnia 19.IX. 1922 r. w brzmieniu Rozp. Min. Rob. Publ. z dn. 13.IV. 1928 r. Dz. U. R. P. № 62 poz. 574.

Zarazem na zasadzie art. 254a ust. 2 wyżej powołanej ustawy wodnej oraz § 7 Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 7.V. 1924 r. Dz. U. R. P. № 44, poz. 468 określam rozmiar utrzymanego uprawnienia do koty 6.15, zaznaczonej na projekcie technicznym, użytym do dochodzenia.

U z a s a d n i e n i e.

Zgodnie z wynikiem dochodzenia wodno-prawnego, przeprowadzonego w dniu . . . miesiąca . . . . . roku . . . . w myśl części VI ustawy wodnej, oraz na podstawie zeznań obecnych zainteresowanych ustalono, że:

1) młyn wyżej omawiany i urządzenia wodne przy nim istnieją od lat około 30-tu

2) że urządzenia te zmianie istotnej od tego czasu nieuległy,

3) że jako motor wodny służą dwa koła podsiębierne o średnicy 5,20 m.

4) że już w pierwszych latach uruchomienia młyna spiętrzona woda sięgała brzegów, wskutek czego, opierając się na przedłożonych planach, widocznem jest, że zwiększenie tego spiętrzenia w ostatnich czasach nie nastąpiło, a raczej nastąpiło jego obniżenie,

5) że uzyskana siła motoryczna w/g przedłożonego projektu wynosi średnio . . . K.M.

Wobec powyższego, celem utrzymania zakładu w ruchu, ustala się spiętrzenie, odpowiadające stanowi z dnia dochodzeń t. z., że górne zwierciadło wody musi mieć wysokość względną, zgodną z zaznaczoną na planie t. j. 6.15, czyli, że warstwa wody ponad progiem szluzy o wysokości 5,00 winna wynosić 1,15 mtr. a 130 mtr. ponad progiem zewnętrznej ścianki szczelnej tejże szluzy o wysokości względnej 4.85.

Ponieważ przyległe grunty, należące do mieszkańców wsi (nazwa) . . . . , wznoszą się tylko nieznacznie ponad spiętrzane zwierciadła wody, wskutek czego są podtopione i jako takie stanowią liche, kwaśne łąki, albo wprost nieużytki, nadto wadliwe założenie progu szluzy i zwężenie koryta urządzeniami wodnemi spowodowało w niektórych partjach rzeki znaczne jej zamulenie tak powyżej, jak i poniżej młyna, wreszcie wskutek zmniejszenia z natury niewielkiego spadku podłużnego rzeki, ma miejsce stałe zarastanie rzeki wodorostami, co razem stanowi znaczne utrudnienie dla przepływu wód letnich, ich rozlewanie się po przyległych łąkach i zwiększa ich zabagnianie.

Spiętrzenie przy młynie powyżej oznaczone utrzymuje się pod warunkiem:

1) oczyszczenia koryta rzeki na całej długości działania krzywej spiętrzenia t. j. do km. 2,360 z nagromadzonego namułu i chwastów, tak ażeby głębokość koryta wynosiła najmniej 1,50 mtr., a szerokość dna odpowiadała normalnym warunkom rzeki.

2) odczyszczenie koryta rzeki poniżej młyna na długości około 240 mtr. w analogiczny sposób,

3) odczyszczanie to winno być przeprowadzane co rocznie i w takim samym rozmiarze.

4) wybudowania urządzeń wodno-meljoracyjnych, żabezpieczających grunta obce po obu stronach rzeki położone, przed szkodliwem działaniem spiętrzenia po uprzednim zatwierdzeniu projektu, wykonać się mających robót, przez władze wodne.

5) przebudowania istniejących urządzeń wodnych w ten sposób, ażeby światło tychże odpowiadało normalnym warunkom rzeki, przy równoczesnem obniżeniu progu szluzy, przyczem projekt

przebudowy winien również uzyskać zatwierdzenie władz wodnych,

6) zgodnie z art. 65 ustawy wodnej i rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 25.I. 1923 r. w przedmiocie kształtu znaków wodnych dla zakładów wodnych i urządzeń piętrzących wodę oraz sposobu ich ustawienia winien Pan ustawić znak wodny na specjalnym słupie dębowym przy prawym brzegu rzeki, tuż po za skrzydłem szluzy i odnieść jego wysokość do dwuch znaków stałych, z których jeden może się znajdować w okolicy młyna, drugi zaś winien być usytuowany po za obrębem tegoż.

Termin wykonania powyższych robót oznacza się na jeden rok, licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia.

Wpis do księgi wodnej tak utrzymanego uprawnienia wodnego zostanie ułożony po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia.

O ile tak przepisane urządzenia ochronne niezapobiegną szkodliwemu działaniu spiętrzonej wody zasztrzega się władzy wodnej prawo sprawdzenia szkód i ustalenia wysokości i sposobu odszkodowania, zgodnie zresztą z wnioskiem poszkodowanych właścicieli gruntów przybrzeżnych. Niezależnie od powyższego przysługuje interesowanym w myśl art. 127 ustawy wodnej prawo żądania odebrania za odszkodowaniem prawa piętrzenia wody z powodu przeważających korzyści dla rolnictwa.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje zainteresowanym prawo odwołania do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 14 dniowym, licząc od dnia następującego po doręczeniu.

Załączniki podania zostaną zwrócone po przeprowadzonym wpisie do księgi wodnej tak utrzymanych uprawnień wodnych.

Starosta Powiatowy.

Wzór VIII.

Starostwo Powiatowe ..... dn. ......
w .... miejsce i data orzeczenia
L. ....

Przykład orzeczenia odmawiającego uznania i wpisu do księgi wodnej zgłoszonego uprawnienia wodnego.

Do

Pana ....

właściciela młyna wodnego

w ....

gm. .... pow. ....

Załatwiając podanie z dnia ...... o wpis do księgi wodnej zgłoszonych przez Pana uprawnień wodnych, istniejących przy młynie w ..... będącego Pańską własnością, odmawiam uznania tak zgłoszonych praw z następujących powodów.

Uzasadnienie

W związku z wniesionem przez Pana podaniem, oraz po stwierdzeniu protokółem, sporządzonym w Starostwie w ...... w dniu ...., braku wszelkich dowodów, wyszczególnionych w § 6 p. 3 ust. a Rozp. Min. Rob. Publ. z 7.V 1924 (Dz. U. Nr. 44), któreby stwierdziły istnienie jakichkolwiek uprawnień wodnych, zostało przeprowadzone w dniu .... dochodzenie wodnoprawne na zasadzie art. 254a i w myśl postanowień części VI ust. wodnej z dnia 19.IX 1922 r. Dz. U. Nr. 102 w brzmieniu ustalonem Rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 13 IV 1928 Dz. U. Nr. 62 poz. 574 celem ustalenia prawnego istnienia i rozmiarów zgłoszonego prawa wodnego.

Wynik przeprowadzonych dochodzeń ujęty w protokóle spisanym w dniu ..... doprowadził do ustalenia następującego stanu sprawy:

1) zakład wodny w ......, będący własnością Pana został wzniesiony w roku 1918 a zatem w dniu 1.I 1923 oznaczonym w art. 252 ust. 3 ust. wodnej nie istniał jeszcze przez dziesięć lat.

2) zgłoszone prawa wodne przy tym zakładzie nie są oparte na specjalnym tytule prawnym wymaganym w art. 252 ust. 1 ust. wod.,

3) wreszcie urządzenia wodne przy tym młynie, jakkolwiek zostały wzniesione przed 1.I 1923 roku, jednakowoż zaistniały nieprawnie, a zatem wbrew postanowieniom art. 252 ust. 2 ust. wod.

Gołosłowne twierdzenie Pana, że zezwolenie na używanie wody rzeki ..... i wzniesienie budowli wodnych w celu uruchomienie młyna w .... rzekomo uzyskane od b. władz okupacyjnych niemieckich nie mogą zgodnie z art. 252 ust. wod. stanowić podstawy prawnej do utrzymania w mocy zgłoszonego prawa i określenia jego rozmiarów.

Wobec powyższego oraz na zasadzie art. 254a ust. wod. § 7 Rozp. Min. Rob. Publ. z 7.V 1924 i art. 2 Rozp. Prezydenta Rzpltej z 24.II 1928 Dz. U. Nr. 24, odmawiam wpisu do księgi wodnej praw wodnych, zgłoszonych rozpatrywanem podaniem.

Równocześnie zarządzam usunięcie nieprawnie wzniesionych przy tym młynie na korycie rzeki ...... budowli wodnych i przywrócenia do pierwotnego stanu tak koryta rzeki, jak i normalnego przepływu wód w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia.

Od powyższego orzeczenia przysługuje odwołanie do Ministerstwa Robót Publicznych, które należy wnieść do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie w ciągu dni 14 po doręczeniu.

Załączniki podań zostaną Panu zwrócone po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Odpis niniejszego orzeczenia zostaje doręczony .... wszystkim zainteresowanym uczestnikom rozprawy, względnie ich zastępcom.

Starosta Powiatowy

407.

Pismo okólne do wszystkich P. P. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego i do wszystkich P.P. Naczelników Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych Lubelskiej Izby Skarbowej *w sprawie walki z potajemnym wyszynkiem alkoholu i potajemnem gorzelnictwem.*

L. 6443/BP.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. Ust. Nr. 35 z 1922 r. poz. 299) nakła-

da na Władze administracyjne obowiązek baczenia, aby przepisy tej ustawy w całej rozciągłości były ściśle przestrzegane.

Ustawodawca doceniając ważność sprawy, w celu najradykalniejszej walki z tą klęską społeczną, jaką jest rozpijanie się szerokich warstw ludności, upoważnił władze administracyjne do sprawowania orzecznictwa karnego za przekroczenie przepisów tej ustawy, w przekonaniu, że uproszczony wymiar kar i szybkość egzekutywy w pierwszym rzędzie przyczyni się do poprawy stosunków.

Od chwili wejścia w życie ustawy upłynęło 8 lat. Zdawałoby się, że przez ten dług okres czasu, coraz bardziej doskonalący się aparat administracyjny, rozporządzający rozległymi środkami, potrafi przynajmniej w części przyczynić się do skutecznej walki z alkoholizmem. To też z tem większą przykrością należy stwierdzić, że o ile chodzi o teren Województwa Lubelskiego, względnie Lubelskiej Izby Skarbowej, poprawa stosunków pod tym względem nie nastąpiła zupełnie. Właśnie w dnie, w które w myśl ustawy sprzedaż i spożycie napojów alkoholowych są zakazane, spotyka się na ulicach najwięcej pijanych osób. W restauracjach i jadłodajniach nie otrzyma się wprawdzie wódki w kieliszku, lecz za to podają takowe bezceremonjalnie w filiżankach i szklankach.

To zaś, co obserwuje się w małych miasteczkach i osadach w dnie tłumnych zebrań ludności nasuwa bardzo poważne refleksje. Miasteczka te i osady, które podlegają ograniczeniom, wymienionym w punkcie g. art. 7 ustawy w dnie odpustów, jarmarków oraz większych zebrań i wieców zamieniają się formalnie w jedną szynkownię. Już nie tylko trudniący się procederem wyszynku napojów alkoholowych zupełnie jawnie sprzedają wódkę, lecz także duża część pozostałej ludności stwarza sobie bezkarnie z potajemnego wyszynku wódki poważne źródła dochodu.

Nierzadko można zauważyć nawet dzieci, krążące wśród zgromadzonych uczestników jarmarku, czy odpustu z butelką wódki w jednej i kieliszkiem w drugiej kieszeni, nie mówiąc już o tem, że w większości sklepów spożywczych, piekarń, masarni i w herbaciarniach wódka jest sprzedawana prawie jawnie.

W wyniku tego żaden jarmark czy odpust nie zakończy się bez bójek, często krwawych jak to miało miejsce w Horodle pow. hrubieszowskiego, Hucie Krzeszowskiej pow. biłgorajskiego i w Łaskarzewie pow. garwolińskiego.

P.P. Starostowie zechcą należyć wykorzystać uprawnienia, wynikające z ust. 3 art. 8 ustawy antialkoholowej i ust. 4 par. 7 rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 51 z 1922 r. poz. 462), które to przepisy wymagają kategorycznie od P.P. Starostów występowania do Władz skarbowych z wnioskami o cofnięcie koncesji, w wypadkach powtórnego udowodnionego przekroczenia przez koncesjonarjusza przepisów ustawy; ze strony zaś P.P. Naczelników Urzędów Akcyz, a w szczególności podległych im organów Kontroli Skarbowej, niema należytego stałego nadzoru nad piwiarniami, herbaciarniami i innemi miejscami handlu, podejrzanemi o nielegalną sprzedaż wódki. Następnie Policja Państwowa nie zawsze pociąga do odpowiedzialności, łącznie z winnymi niedozwolonego wyszynku i winnych spożywania napojów alkoholowych, stosownie do postanowienia art. 9 ustawy. Z reguły pociągane są do odpowiedzialności tylko te osoby, które znajdą się w stanie opilstwa na ulicy, i to tylko w tych wypadkach, gdy swem głośnem lub awanturniczem zachowaniem się, zwracają ogólną uwagę i niejako zmuszają policję do interwencji.

Ponieważ nielegalna sprzedaż wódek i rozpijanie ludności na terenie Województwa przybierają groźne rozmiary i wymagają przedsięwzięcia natychmiast radykalnych środków, poleca się Panom Starostom i Panom Naczelnikom Urzędu Akcyz, względnie podległym tym ostatnim Inspektorom Kontroli Skarbowej, wspólnie zająć się z całą energją tą sprawą, a w szczególności zarządza się:

1) Rozciągnąć ścisły nadzór nad zakładami handlowymi, jak: masarnie, piwiarnie, herbaciarnie i t. p. w których najczęściej potajemnie sprzedają się lub spożywają się trunki alkoholowe.

2) Udzielać wzajemnej pomocy i wejść w ścisłe ze sobą porozumienie w celu skutecznej walki z potajemnymi wyszynkami oraz potajemnym gorzelnictwem.

3) Zawiadamiać Izbę Skarbową o każdym wypadku przekroczenia przepisów Ustawy antialkoholowej przez koncesjonarjuszy lub posiadających patenty akcyzowe na piwiarnie, celem cofnięcia im koncesji przy powtórnem skazaniu, względnie wstrzymania wydania patentu akcyzowego na piwiarnie.

4) Pociągać do odpowiedzialności wszystkich współwinnych nielegalnej sprzedaży napojów alkoholowych, jak również osoby, winne spożywania tychże stosownie do postanowienia art. 9 ustawy.

5) Odpisy doniesień policyjnych o przechowywaniu lub spożywaniu trunków w zakładach handlowych, nie mających uprawnienia na sprzedaż tychże, przesyłać Urzędom Akcyzowym do oddzielnego ukarania właścicieli tych zakładów z ustawy karnej skarbowej.

6) Bezwarunkowo dążyć do ujawnienia źródła upicia się osób, przytrzymanych za opilstwo.

7) W miasteczkach i osadach, w dnie tłumnych zebrań ludności (jarmarki, odpusty, wiece polityczne i t. p.) kontrolować wszystkie lokale podejrzane o potajemny wyszynk wódki, oraz handle koncesjonowane.

Z treścią niniejszego zarządzenia winni Panowie Starostowie zapoznać wszystkich komendantów Posterunków i kierowników komisarjatów na najbliższej odprawie, a Panowie Naczelnicy Urzędu Akcyz, wydać niezwłocznie odpowiednie polecenia organom Kontroli Skarbowej, i tak jedni, jak i drudzy winni żądać od podległych im urzędników jaknajenergiczniejszego tępienia nielegalnej sprzedaży wódki.

Ponadto Panowie Starostowie mają zawiadamiać Izbę Skarbową za pośrednictwem odnośnych Urzędów akcyz i monopolów państwowych, o tych funkcjonarjuszch Policji państwowej, którzy wyróżniali się swoją wyjątkową energją i realnymi wyniw walce z potajemnem gorzelnictwem, względnie z potajemną sprzedażą trunków, celem przyznawania takim funkcjonarjuszom nagród pieniężnych.

Lublin, dn. 4 grudnia 1928 r.

Prezes Izby Skarbowej (—) *Grażewicz.*

Wojewoda Lubelski (—) *A. Remiszewski.*

408.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w przedmiocie kształcenia uczniów w rzemiośle.*

L. 2754/PH.

W myśl art. 111, 120, 126, 149 i 150 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7/VI 1927 r. (Dz. Ust. R. P. № 53 poz. 468) i § 36 Rozporządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 7/XII-1927 r. (Dz. U. R. P. № 111 poz. 942) wyjaśniam, że uprawniony do kształcenia uczniów jest:

a) ten, kto posiada prawo używania tytułu „mistrz",

b) kto po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego pracował przynajmniej przez 5 lat o danym rodzaju rzemiosła,

c) kto co najmniej przez 8 lat (do czasu wejścia w życie Ustawy Przemysłowej), wykonał samoistnie rzemiosło danego rodzaju lub danej gałęzi.

Odnośnie do mistrza, uprawnienie to jest stałe, to znaczy, że nie może być nigdy kwestjonowane i cofnięte, o ile nie udowodniono mistrzowi ciężkiego uchybienia obowiązkom względem swych uczniów. W tym wypadku władza przemysłowa I instancji na podstawie art. 111 Ustawy Przemysłowej, może zabronić dalszego zatrudnienia uczniów. W wypadku tylko zwykłego niewypełnienia swych obowiązków do uczniów, może interesowany rozwiązać umowę o naukę w myśl art. 120 Ustawy Przemysłowej.

Co do osób wymienionych pod b) i c), to uprawnienie do kształcenia uczniów jest tylko przejściowe, bowiem art. 149 Ustawy opiewa, że „w okresie trzyletnim po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia", poczem prawo to wygasa.

Sprawę wyjaśnia rozporządzenie wykonawcze jeszcze obszerniej, a mianowicie:

„§ 36. Po upływie 3 lat po dniu wejścia w życie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem, tylko te osoby będą mogły trzymać terminatorów i kierować praktycznym ich kształceniem, które:

a) będą miały prawo używania tytułu mistrza rzemieślniczego,

b) posiadać kwalifikację do kierowania praktycznem wykształceniem terminatorów, odpowiadające warunkom ustalonym Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu wydanem na podstawie art. 150.

Sprawa zatem jest jasna i nie może nasuwać żadnych wątpliwości. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że osoby, które posiadają prawo kształcenia terminatorów tylko w czasie przejściowym, nie mają prawa żądać, ażeby ich uczniowie, których kształcili przed wejściem w życie Ustawy Przemysłowej lub po wygaśnięciu ich przejściowego uprawnienia, zostali dopuszczeni do egzaminu czeladniczego.

Osoby powyżej wymienione po upływie czasu przejściowego, t. j. po dniu 15/XII-1930 r. będą zmuszone zwolnić zatrudnionych uczniów.

Przepisy przejściowe uprawniające niemistrzów do kształcenia uczniów, należy zatem rozumieć jako ułatwienie dla tych, którzy w tym czasie zechcą złożyć egzamin mistrzowski.

Przepisy te obowiązują tak mistrzów, jak i wszystkie te osoby, które na podstawie przepisów przejściowych są uprawnione do kształcenia uczniów. Scisłe przestrzeganie ich jest konieczne, gdyż w przeciwnym razie ma zastosowanie art. 126 Polskiej Ustawy Przemysłowej, który przewiduje kary pieniężne do 1,000 zł.

Lublin, dn. 24 listopada 1928 r.

Za Wojewodę Lubelskiego
(—) *inż. T. Kryński*
Naczelnik Wydziału Przemysłowego.

409.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P.P. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie terminów ważności ulgowych paszportów na jednorazowy wyjazd zagranicę w celach przemysłowych i handlowych.*

L. 3044/PH.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 9 listopada 1928 r. № A. P. 1407/6 (okólnik Nr. 214) podaję do wiadomości co następuje:

1. W myśl punktu II okólnika Ministerstwa № 27 z dn. 2 III. b. r. powiatowe władze administracji ogólnej wystawiają ulgowe paszporty na jednorazowy wyjazd zagranicę w celach handlowych i przemysłowych z terminem ważności 30-dniowym. Zdarzają się jednak wypadki, że osoby te zmuszone są do dłuższego przebywania zagranicą, bądź to w celach odbycia praktyki zawodowej, bądź odbycia podróży do miejsc bardziej odległych.

Wobec powyższego władze administracji ogólnej będą wystawiały paszporty z dłuższym terminem ważności osobom, które przedłożą zaświaczenia Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, stwierdzające konieczność dłuższego przebywania zagranicą.

2. Jednocześnie w związku z zarządzeniem № BO. 17501/25 z dn. 29.VIII. 1925 r. wyjaśnia, że opłata za paszporty ulgowe 20 i 25 złotych obo-

wiązuje za okres czasu do 6 miesięcy, gdyż to jest najdłuższy termin ważności dla paszportów ulgowych na jednorazowy wyjazd zagranicę.

Lublin, dn. 24 listopada 1928 s.

Za Wojewodę Lubelskiego

(—) *inż. T. Kryński*

Naczelnik Wydziału Przemysłowego

410.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P.P. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie interpretacje przepisów dotyczących przemysłu koncesjonowanego.*

L. 2835/PH.

Na podstawie pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 29 października 1928 r. № PA. 3025 w sprawie interpretacji przepisów o przemysłach koncesjonowanych, podaję do wiadomości i zastosowania co następuje:

Przedsiębiorstwo koncesjowane przenoszące się do innej siedziby (lokalu) w tej samej czy w innej miejscowości w obrębie okręgu administracyjnego tej władzy przemysłowej, która mu wydała koncesję—nie potrzebuje nowej koncesji, przeniesienie takie zatem przedsiębiorstw wymienionych w art. 8 L. 3, 4, 5, 7, 8, 9 prawa przemysłowego następuje w obrębie Województwa, zaś przedsiębiorstw wymienionych w pozostałych punktach art. 8 w obrębie powiatu, w obu wypadkach na podstawie pozwolenia z art. 36 ust. 2 o prawie przemysłowem.

Władzą przemysłową właściwą do udzielenia pozwolenia z art. 36 ust. 2 o prawie przemysłowem jest władza powołana do udzielania koncesji na odnośny rodzaj przemysłu, a zatem co do przedsiębiorstw z art. 8 L. 3, 4, 5, 7, 8, 9 — władza przemysłowa wojewódzka, co do przedsiębiorstw z pozostałych punktów art. 8 — władza przemysłowa I instancji. Pozwolenie wydane na podstawie art. 36 ust. 2 o prawie przemysłowem będzie w integralnem połączeniu z posiadaną przez przedsiębiorstwo koncesją jaką jej zmiana w części określającej siedzibę (lokal) danego przedsiębiorstwa.

Równocześnie dodaje się, że od przedsiębiorcy ubiegającego się o nową koncesję wskutek przesiedlenia przedsiębiorstwa poza wskazany wyżej okręg administracyjny nie należy żądać ponownego wykazania umiejętności zawodowej w odnośnym rodzaju przemysłu.

Lublin, dn. 21 listopada 1928 r.

Za Wojewodę Lubelaklego

(—) *inż. T. Kryński*

Naczelnik Wydziału Przemysłowego.

411.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie odebrania czasopismom debitu pocztowego.*

L. 5658/BP.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 maja 1927 r. o prawie prasowem (Dz. U. R. P. z 1928 № 1 poz. 1) Pan Minister Spraw Wewnętrznych odebrał debit pocztowy następującym czasopismom:

1) „Komunalnyj Robotnik", wydawany w Moskwie w języku rosyjskim.

2) „Pług", wydany w Charkowie w języku ukraińskim.

3) „Głos Młodzieży", wydawany w Kijowie w języku polskim.

4) „Sowieckij Kolekcjoner", wydawany w Moskwie w języku rosyjskim i zakazał rozpowszechniania tychże na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Lublin, dn. 12 października 1928 r.

Za Wojewodę Lubelskiego

(—) *Władysław Włoskowiez*

Naczelnik Wydziału Bezp. Publ.

412.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP. Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie odebrania czasopismom debitu pocztowego.*

L. 5826/BP.

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 maja 1927 r. o prawie prasowem (Dz. U.R.P. z 1928 r. № 1 poz. 1) Pan Minister Spraw Wewnętrznych odebrał debit pocztowy następującym pismom:

1) „Das Arbeiter Wort" wydawany w Buenos-Aires w języku żydowskim.

2) „Der Emes" wydawany w Moskwie w języku żydowskim, i zakazał rozpowszechniania tychże na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Lublin, dn. 15 listopada 1928 r.

Za Wojewodę Lubelskiego

(—) *K. Hauke*

wz. Naczelnika Wydziału Bezp. Publ.

413.

WYKAZ

zaraźliwych chorób zwierzęcych panujących na terenie Województwa Lubelskiego w czasie od 16 do 31 października 1928 roku.

L. 7970/RW.

NOSACIZNA.

Pow. Hrubieszów, gm. Uchanie, wieś Aurelin.
„ Janów, gm. Kawęczyn, wieś Krzemień.
„ Tomaszów, gm. Tyszowce, kol. Niedźwiedzia Góra.
„ „ gm. Kotlice, fol. Cześniki.

ŚWIERZB.

Pow. Hrubieszów, gm. Białopole, fol. Horeszkowice.
„ Janów, gm, Modliborzyce, os. Modliborzyce.
„ Włodawa, gm. Romanów, wieś Lipniki.

ZARAZA PŁUCNA.

Pow. Lublin, gm. Zemborzyce, fol. Kalinówka.
„ „ „ Konopnica, wieś Rury Jezuickie.

WĄGLIG.

Pow. Hrubieszów, gm. Mircze, fol. Rodostów.
„ „ „ Dziekanów, wieś Moroczyn.
„ „ „ Werbkowice fol. Podhorce.
„ „ „ „ m. Hrubieszów.
„ Lubartów, gm. Firlej, wieś Sułoszyn.

RÓŻYCA ŚWIŃ.

Pow. Chełm, gm. Staw, wieś Jankowice.
„ „ „ Pawłów, wieś Liszno.
„ Konstatynów, gm. Pawłów, wieś Werchlin.
„ Lubartów, gm. Ludwin, fol. Podzamcze.
„ Radzyń, gm. Biała, wieś Zalików, fol. Nadwitnie.
„ Siedlce, gm. Tarków, wieś Pluty.
„ Węgrów, gm. Grębków, kol. Kopcie.
„ „ „ Łochów, wieś Łojki.
„ Zamość, gm. Stary Zamość, wieś Krasne.
„ „ „ Łabunie, fol. Łabuńki.

POMÓR i ZARAZA ŚWIŃ.

Pow. Biała, gm. Kostomłoty, wieś Kostomłoty.
„ „ „ Sidorki, wieś Dubów, wieś Ortel Książęcy.
„ „ „ Zabłocie, wieś Olszanka, wieś Jabłeczna.
Pow. Chełm, gm. Siedliszcze, os. Siedliszcze.
„ „ „ Krzywicki, fol. Serebryszcze.
„ „ „ Pawłów, fol. Liszno.
„ „ „ Bukowa, kol. Malinówka.
„ Garwolin, gm. Górzno, fol. Głosków.
„ „ „ Osieck, kol. Osieck.
„ „ „ Miastków, wieś Miastków kośc.
„ „ „ Ryki, os. Ryki.
„ „ „ Kłoczew, kol. Wygnanka, wieś Wola Zadybska.
„ Hrubieszów, gm. Grabowiec, fol. Ornatowice.
„ Krasnystaw, gm. Wysokie, fol. Nowy Dwór.
„ „ „ Rudnik, wieś Mościska.
„ Konstantynów, gm. Bohukały wieś Bohukały, wieś Derło.
„ „ „ Świniarów, f. i w. Rudnik.
„ „ „ Hołowczyce, wieś Klepaczew.
„ „ „ m. Janów Podlaski, m. Łosice.
„ Lublin, gm. Jaszczów, fol. Stróża.
„ „ „ Jastków, fol. Snopków.
„ „ „ Brzeziny, wieś Wólka Łańcuchowska.
„ „ „ Bychawa, fol. Bychawa.
„ „ „ Piaski, fol. Kębłów, w. Brzeziczki.
„ „ „ Wólka, kol. Zadębie fol. Sobjanowice.
„ „ „ Melgiew, kol. Krępiec.
„ „ „ Piotrków, fol. Piotrków.
„ Lubartów, gm. Ludwin, fol. Podzamcze.
„ Łuków, gm. Białobrzegi, wieś Górka.
„ „ „ Łysobyki, wieś Ferdynandów.
„ „ „ Ulan, w. Zarzecze w. Skrzeszew.
„ „ „ Tuchowicz, wieś Gózd Włościań.
„ „ „ Stanin, wieś Stara Wróblina.
„ „ „ Radoryż, wieś i fol. Krzywda.
„ „ „ Gułów, fol. Wola Gułowska.
„ „ „ „ m. Łuków, m. Kock.
„ Puławy, gm. Kamień, wieś Braciejowice.
„ „ „ Opole, os. Opole.
„ „ „ Rybitwy, wieś Wandalin, wieś Rybitwy.
„ „ „ Karczmiska, wieś Wolice.
„ Radzyń, gm. Przegaliny, wieś Żelizna.
„ „ „ Żerocin, wieś Żerocin.
„ Siedlce, gm. Tarków, wieś Pluty, wieś Podawce, wieś Starawieś.
„ „ „ Skórzec, fol. Grala Dąbrowizna.
„ „ „ Wodynie, wieś Żebrak.
„ „ „ Niwiski, wieś Opole Nowe.
„ „ „ Starawieś, wie Stok Lacki.
„ „ „ Stok Ruski, wieś Barbaryna.
„ Sokołów, gm. Sterdyń, fol Sterdyń.
„ „ „ Sabnie, fol. Kurowice.
„ „ „ Kosów, fol. Sołtany.
„ Węgrów, gm. Ruchna, wieś Ruchna, os. Liw.
„ „ „ Stoczek, os. Stoczek, wieś Gajówka.
„ „ „ Korytnica, wieś Popielewo.
„ „ „ Łochów, wieś Łojki.
„ „ „ „ m. Węgrów.
„ Włodawa, m, Parczew.
„ Zamość gm. Łabunie, fol. Łabuńki.
„ „ „ Mokre, wieś Zdanów.
„ „ „ Zwierzyniec, os. Rudnik.

WŚCIEKLIZNA.

Pow. Chełm, gm. Staw, kol. Józefin.
„ „ „ Cyców, kol. Stefanów.
„ „ „ Wojsławice, kol. Wojsławice.
„ „ „ „ m. Chełm.
„ Garwolin, gm. Maciejowice, wieś Wróble — Wargocin.
„ Hrubieszów, gm. Mołodjatycze, wieś Bereść.
„ Krasnystaw, gm. Fajsławice, kol. Fajsławice.
„ Lublin, gm. Mełgiew, wieś Ożarów.
„ „ „ Piotrowice, wieś Tuszów.
„ „ „ „ m. Lublin.
„ Łuków, gm. Jarczew, wieś Huta—Dąbrowa.
„ „ „ Gułów, wieś Helenów.
„ „ „ Łysobyki, wieś Blizocin,
„ „ „ Białobrzegi, Leśniczowka Anówka.
„ „ „ m. Łuków.
„ Puławy, gm. Kurów, os. Kurów.
„ „ „ „ m. Puławy.
„ Radzyń, m. Międzyrzec.
„ Siedlce, gm. Wiśniew, wieś Sekuła.
„ „ „ Wodynie, wieś Wodynie.
„ „ „ m. Siedlce.
„ Węgrów, gm. Starawieś, fol. Starawieś.
„ Zamość, gm. Stary Zamość, wieś Krasne.
„ „ m. Zamość.

CHOLERA DROBIU.

Pow. Sokołów, m. Sokołów.

Lublin, dn. 21. listopada 1928 r.

Naczelnik Wydziału Roln. i Wet.
wz. (—) *Popper.*

414.

Ogłoszenia o zarejestrowanych Stowarzyszeniach.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Lubelskiego wyciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków następujące stowarzyszenia:

Postanowienia Wojewody Lubelskiego — Data	Postanowienia Wojewody Lubelskiego — Liczba	Nr. rejestru	Nazwa Stowarzyszenia	Siedziba Stowarzyszenia — miejscowość	Siedziba Stowarzyszenia — powiat
18.IV.1928	1528/BP	1221	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Krasne gm. Swory	Bialski
18.IV. „	1550/BP	1222	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Wandalin gm. Rybitwy	Puławski
18.IV.	1652/BP	1223	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Barchaczów gm. Rybitwy	Puławski
18.IV. „	1566/BP	1224	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Kasiłan gm. Rakołupy	Chełmski
18.IV. „	1582/BP	1225	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Polikowola gm. Kąkolewnica	Radzyński
18.IV. „	1599/BP	1226	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Grygrów gm. Starawieś	Węgrowski
18.IV. „	1625/BP	1227	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Radzików Wielki gm. Pióry	Siedlecki
18.IV. „	1627/BP	1228	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Kumienice gm. Wodynie	Siedlecki
18.IV. „	1379/BP	1229	Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej	Wilkołaz gm. loco	Janowski
18.IV. „	1628/BP	1230	Towarzystwo Ochotniczej Strezy Pożarnej	Klimy gm. Stok Ruski	Siedlecki
19.IV. „	1638/BP	1231	Gospodarczy Związek Ludu Rolnego Rzeczypospolitej Polskiej	Biłgoraj	Biłgorajski
19.IV. „	315/BP	1232	Kółko Rolnicze „Snop"	Krypy gm. Ruchna	Węgrowski
19.IV. „	1112/BP	1233	Okręgowe Towarzystwo Pszczelnicze	Siedlce	Siedlecki
19.IV. „	1585/BP	1234	Towarzystwo dla prowadzenia i utrzymywania średniej szkoły żeńskiej	Puławy	Puławski
19.IV. „	11380/BP	1235	Lubelskie Towarzystwo Lekarskie	Lublin	Lubelski
19.IV. „	1257/BP	1236	Kółko Rolnicze „Jedność"	Chłopków gm. Radecznica	Zamojski
19.IV. „	1284/BP	1237	Kółko Rolnicze	Radocin gm. Górzno	Garwoliński

Postanowienia Wojewody Lubelskiego Data	Liczba	Nr. rejestru	Nazwa Stowarzyszenia	Siedziba Stowarzyszenia miejscowość	powiat
19.IV. „	1285/BP	1238	Kółko Rolnicze	Sokół gm. Sobolew	Garwoliński
19.IV. „	1286/BP	1239	Kółko Rolnicze „Jutrzenka”	Parysów gm. loco	Garwoliński
19.IV. „	1322/BP	1240	Kółko Rolnicze „Naprzód”	Kol. Suchowola gm. loco	Radzyński
19.IV. „	1323/BP	1241	Kółko Rolnicze	Jabłoń gm. loco	Radzyński
19.IV. „	1324/BP	1242	Kółko Rolnicze „Podlasie”	Hołowczyce gm. loco	Konstantynowski
19.IV. „	1325/BP	1243	Kółko Rolnicze „Postęp”	Boszuki gm. Hołowczyce	Konstantynowski
19.IV. „	1375/BP	1244	Kółko Rolnicze	Kownacica gm. Sobolew	Garwoliński
19.IV. „	1397/BP	1245	Kółko Rolnicze	Kierz gm. Bełżyce	Lubelski
19.IV. „	1419/BP	1246	Kółko Rolnicze	Mościbrody gm. Wiśniew	Siedlecki
19.IV. „	1442/BP	1247	Kółko Rolnicze	Oszczywilk gm. Ryki	Garwoliński
19.IV. „	1443/BP	1248	Kółko Rolnicze	Dzicinów gm. Warszawice	Garwoliński
19.IV. „	1444/BP	1249	Kółko Rolnicze	Bazanów gm. Ryki	Garwoliński
19.IV. „	1445/BP	1250	Kółko Rolnicze	Sarny gm. Ułęż	Garwoliński

B. DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

III.

Komunikaty, wydawnictwa zalecane i inne ogłoszenia.

415.

Komunikat *w sprawie jarmarków w osadzie Wohyń—powiatu Radzyńskiego.*

L. 359/PH.

Na mocy art. 60, 68 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1928 r. o prawie przemysłowem (Dz. Ust. Nr. 53 poz. 368) oraz w myśl uchwały Rady Gminnej gminy Wohyn, powiatu Włodawskiego, z dn. 4 listopada 1927 roku Nr. 3, a także wniosku Wydziału Powiatowego w Radzyniu z dn. 16 lutego 1928 r. L. 3562 zezwala się na przeniesienie w osadzie Wohyń pow. Włodawskiego czasu targowego jarmarków, ustanowionych decyzją z dn. 10 czerwca 1925 r. za L. 3572/III z czwartku na poniedziałek każdego tygodnia, o ile w tym dniu nie będą przypadać święta rzymsko-katolickie. Jarmarki mają się odbywać pod dozorem specjalnej komisji targowej podług zatwierdzonego regulaminu targowego.

Lublin, dn. 5 listopada 1928 r.

Za Wojewodę Lubelskiego
(—) *T. Kryński.*

416.

Mianowanie Augustynika Antoniego na mierniczego przysięgłego.

Lubelski Urząd Wojewódzki na podstawie rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 28 marca 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dzien. Ust. R. P. Nr. 46 poz. 454 z 1928 r.) podaje niniejszem do wiadomości, że w dniu 16 listopada b. r. za L. 1725/DR/I został wydany mierniczemu Antoniemu Augustynikowi, po złożeniu przez niego przysięgi, dekret nadający mu tytuł i złączone z nim prawo do wykonywania zawodu mierniczego przysięgłego z siedzibą urzędową biura w Białej Podlaskiej przy ul. im. Prezydenta Narutowicza 6.

Za Wojewodę Lubelskiego
(—) *S. Piotrowski*
Dyrektor-Inżynier.

417.

Zatwierdzenie zajęcia przez Sąd Okręgowy w Lublinie czasopisma „Samopomoc Chłopska“ Nr. 46 z dnia 11-XI 1928 r. i ulotki p. t. „Bracia Chłopi“.

Odpis.

Na posiedzeniu gospodarczym i Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Lublinie dnia 9 listopada 1928 r. zapadła decyzja:

Podzielając w zupełności motywy, przytoczone we wniosku Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Lublinie z dnia 9 listopada 1928 r. Nr. Dz. 8879/28 i dopatrując się w artykułach pod tytułem: „Dziesięć lat niepodległości Polski" cech przestępstwa, przewidzianego w art. 129 cz. I p. 6 k. k„ a w artykule: „Ziemia dla chłopów z wykupem czy bez wykupu" w art. 1 cz. 2 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10-V 1927 r. które to artykuły umieszczone zostały w czasopiśmie „Samopomoc Chłopska" Nr. 46 z dnia 11-go listopada 1928 r. na mocy art. 33, 76 i 77 Rozp. o prawie prasowem, Sąd Okręgowy **stanowi:** dokonane przez Starostę Lubelskiego zajęcie Nr. 46 czasopisma „Samopomoc Chłopska" zatwierdzić, odpisy niniejszej decyzji wraz z odpisami wniosku Prokuratora przesłać temuż Prokuratorowi i Staroście Lubelskiemu oraz doręczyć redaktorowi czasopisma „Samopomoc Chłopska" Koobowi Władysławowi i wydawcy tegoż czasopisma Stanisławowi Wójtowiczowi; odpis orzeczenia o zatwierdzeniu zajęcia wywiesić w Sądzie i ogłosić w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim, również w czasopiśmie „Samopomoc Chłopska".

(—) T. Warzycki. (—) Odyniec. (—) Jasiowski.

Za zgodność świadczy:

St. Sekretarz (—) *Gwardak.*

Odpis.

Na posiedzeniu gospodarczym i Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Lublinie dnia 9 listopada 1928 r. zapadła decyzja:

Podzielając w zupełności motywy, przytoczone we wniosku Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Lublinie z dnia 9-XI 28 r. Nr. Dz. 8880/28 i dopatrując się w ulotce pod tytułem: „Bracia Chłopi" wydanej przez Zarząd Główny Zjednoczenia Lewicy Chłopskiej „Samopomoc" cech przestępstwa, przewidzianego w art. 129 cz. I p. 6 kk. oraz w art. I Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10-V 27 r., na mocy art. 33, 76 i 77 rozporządzenia o prawie prasowem, Sąd Okręgowy **stanowi:** dokonane przez Starostę Lubelskiego zajęcie ulotki „Bracia Chłopi" zatwierdzić, odpisy niniejszej decyzji wraz z odpisem wniosku Prokuratora przesłać temuż Prokuratorowi i Staroście Lubelskiemu oraz doręczyć nakładcy ulotki Władysławowi Koobowi i wydawcy Zarządowi Głównemu Zjednoczenia Lewicy Chłopskiej „Samopomoc"; odpis orzeczenia o zatwierdzeniu zajęcia wywiesić w Sądzie i ogłosić w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim.

(—) T. Warzycki. (—) Odyniec. (—) Jasiowski.

Za zgodność świadczy:

St. Sekretarz (—) *Gwardak.*

418.

Komunikat Komisji do badania zmian kosztów utrzymania w Lublinie

za miesiąc październik.

Artykuły	Ilość	Przeciętna za m-c wrzes. 28 r.	Październik 1928		
			III tydz.	IV tydz.	Przeciętna
1. Chleb żytni pytl.	1 kg.	0,55.			0,50.
2. Mąka pszenna	„	0,86.			0,80.
3. Kasza jęczmienna	„	0,70.			0,85.
4. Fasola	„	0,80.			0,75.
5. Kartofle	„	0,145.	0,13.	0,12	0,125.
6 Ryż	„	1,30.			1,25.
7 Mleko	1 litr	0,30.	0,30.	0,35.	0,325.
8. Jajka	1 sztuka	0,17.			0,20.
9 Słonina	1 kg.	3,20.			3,20.
10. Masło	„	5,75.			6,50.
11. Mięso wołowe	„	2,60,			2,50.
12. Kiełbasa	„	3.20.			3,20.
13. Sól	„	0,34.			0,34.
14. Cukier	„	1,55.			1,60.
15. Kawa zbożowa	„	3,—.			3,—.
16. Herbata	„	25,—.			25,—.
17. Węgiel kamienny	„	0,08.			0,08.
18. Nafta	1 litr	0,55.			0,56.
19. Mydło	1 kg.	2,20,			2,20.
20. Mieszkanie	1 izba	10,80.			10.80.
21. Woda	wiadro	0,005.			0 00.
22. Gazety	1 egz	0.20.			0,205
23. Wpis w szkole	1 wpis	0.22.			0,22.
24, Zeszyty	1 zeszyt	0,05.			0,05.
25. Fryzjer	strzyż.	0,60.			0,60.
26. Teatr	bilet	1,20.			0,20.

Dzienny koszt utrzymania.

Artykuły	Norma	Wrzesień 1928 r.	Październik 1928 r.
1. Chleb żytni pytl.	1,23 kg.	67,65.	61,50.
2. Mąka pszenna	0,25 „	21,50.	20,—.
3. Kasza jęczmienna	0,05 „	3,50.	3.25.
4. Fasola	0,05 „	4,—.	3.75.
5. Kartofle	1,5 „	21,75.	18.75.
6 Ryż	0,15 „	19.50.	18 75.
7. Mleko	0,75 litr.	22,50.	24,375.
8. Jajka	1,5 szt	25,50.	30,—.
9 Słonina	0,1 kg.	32,—.	32,—
10. Masło	0,065 kg.	37,375	42,25.
11. Mięso wołowe	0,25 kg.	65,—.	62.50.
12. Kiełbasa	0,07 „	22 40.	22,40.
13. Sól	0,01 „	3,40.	3,40.
14. Cukier	0,11 „	17,05.	17,60.
15. Kawa zbożowa	0,04 „	12.—.	12,—.
16. Herbata	0,01 „	25.—.	25 —.
17. Węgiel kamienny	6,15 „	49,20.	49,20.
18. Nafta	0,4 litr.	22,—.	22,40.
19. Mydło	0,04 kg.	8,80.	8,80.
20. Mieszkanie	1 izba	36,—.	36,—.
21. Woda	4 wiadra	2,20.	2 20.
22. Gazety	1 egz.	20,—.	20,—.
22. Wpis w szkole	wpis	22,—.	22,—.
24. Zeszyty	0,22	1,10.	1,10.
25. Fryzjer	0,33	1,98,	1,98.
26. Teatr	0,067	8,04.	8,04.
		571,445	569,245

Co wynosi 0,38% zniżki kosztów utrzymania.

Lublin, dnia 6 listopada 1928 r.

Przedstawiciel M-stwa Pr. i Op. Społ.

Przewodniczący Komisji (—) **S. Czarniecki**

Przedstawiciel M-stwa Przem. i Handlu (—) **T. Kryński**

Przedstawiciel Magistratu m. Lublina (—) **A. Pigłowski.**

OGŁOSZENIA.

1) Zatwierdzenie protokółu Komisarza Ziemskiego na powiat Krasnystawski o likwidacji służebności.

Delegat Ministra Reform Rolnych w Zamościu podaje do publicznej wiadomości, że orzeczeniem z dnia 26-go października 1927 r. Nr. 91 postanowił: Protokół Komisarza Ziemskiego na powiat Krasnystawski z dnia 8 października 1926 roku zastępujący dobrowolną umowę o likwidacji służebności z dnia 19 stycznia 1913 roku i umowę dodatkową z dnia 22 czerwca (5 lipca) 1914 roku zawartą przez Karola Czarnowskiego, działającego w imieniu i na rzecz właściciela dóbr Ordynacji Zamojskiej, z posiadaczami osad tabelowych wsi Żórawie, gmina Turobin, pow. Krasnystawskiego Nr. Nr. 1—10 włącznie i Nr.Nr. 12—42 włącznie (w/g. II rub. tab.)—zatwierdzić.

Odpisy niniejszego orzeczenia doręczyć stronom z wyjaśnieniem, że orzeczenie to może być zaskarżone przez osoby zainteresowane do Głównej Komisji Ziemskiej za pośrednictwem delegata Ministra Reform Rolnych w Zamościu w ciągu dni trzydziestu, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia stronom odpisów motywowanego orzeczenia.

Odpis motywowanego orzeczenia z dnia 26.X 1927 r. wraz z dowodem doręczenia dla posiadaczy osad serwitutowych wsi Żórawie pow. Krasnystawskiego Nr. 1—10 włącznie i Nr 12—42 włącznie wywieszony został w Urzędzie Gminy Turobin pow. Krasnystawskiego.

2) Zmiana siedziby Warszawskiego Okręgowego Urzędu Miar.

Z dniem 15 października r. b. siedziba Warszawskiego Okręgowego Urzędu Miar, jako władzy służby legalizacji II instancji, przeniesioną została z dotychczasowego pomieszczenia w Warszawie przy ul. Pięknej 66a, do nowego lokalu przy ulicy Marszałkowskiej 31a.

Równocześnie nastąpił rozdział dotychczasowych czynności: utworzono Warszawski Miejscowy Urząd Miar, jako władzę I instancji służby legalizacji z pozostawieniem go w dotychczasowej siedzibie przy ul. Pięknej 66a, a obejmujący w Województwie Lubelskim: miasto Siedlce oraz powiaty: Bialski, Konstantynowski, Siedlecki, Sokołowski, Węgrowski.

3) Postępowania spadkowe.

L. 217.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Sokołowie obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłej w Warszawie dnia 15 listopada 1911 r. **Zybinowej Marji**, właścicielce nieruchomości miejskiej w Sokołowie, oznaczonej hipotecznym Nr. 140.

Termin zamknięcia tego postępowania spadkowego wyznaczony został na dzień 15 czerwca 1929 roku i w tym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa w kancelarji hipotecznej w Sokołowie pod skutkami prekluzji.

Sokołów, dnia 22 listopada 1928 r.

Pisarz Wydziału Hipotecznego
(—) J. Bieliński.

4) Regulacja hipotek nieruchomości.

L: 211.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Sokołowie niniejszem obwieszcza, że na dzień 8 marca 1929 roku wyznaczony został termin do pierwiastkowych regulacyj hipotek dla:

1) osady rolnej włościańskiej w obrębie wsi Guty, gminy Kosów, składającej się z kolonji o przestrzeni 19 morgów 119 prętów ziemi oraz budowli: domu mieszkalnego, stodoły i chlewów drewnianych, należącej do Jana Nowaka.

2) osady włościańskiej we wsi Brzozów, gminy Grochów, zapisanej w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 9/6, składającej się z ziemi ornej powierzchni 3 ha 4804 mtr. i łąki 2 ha 2291 mtr. czyli razem 5 ha 7095 mtr. kw. oraz budowli i takież osady we wsi Chmielew, gminy Grochów, zapisanej w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 18/15, składającej się z 10 morgów 150 prętów ziemi, należących do Kacpra Denkiewicza.

3) osady rolnej włościańskiej we wsi Justynowie, gminy Grochów, zapisanej w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 27, składającej się z 17 morgów 97 1/2 prętów różnego rodzaju ziemi oraz znajdujących się na tej osadzie budowli drewnianych, należącej do Adama i Heleny małżonków Odowskich.

4) nieruchomości miejskich w Sokołowie, a mianowicie: bóżnicy z placem przy ul. Długiej pod Nr. 27, bóżnicy z placem przy ulicy Bóżnicznej, synagogi z placem pod takową przy ulicy Bóżnicznej pod Nr. 3, łaźni z placem pod nią przy ulicy Bóżnicznej, placu niezabudowanego przy ulicy Bóżnicznej, starego cmentarza żydowskiego przy ulicy Bóżnicznej, nowego cmentarza żydowskiego za miastem oraz domu drewnianego na tym cmentarzu i domu drewnianego przy ulicy Pięknej pod Nr. 20, należących do Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Sokołowie.

W terminie powyższym osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa w kancelarji Wydziału Hipotecznego w Sokołowie pod skutkami prekluzji.

Pisarz Wydziału Hipotecznego
(—) J. Bieliński.

5) Założenie gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Na zasadzie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji i ustaleniu statutów gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych z dnia 30 XII 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 118 poz. 1069) i Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 13.III 1925 r. o statucie normalnym gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych (Dz. U. R. P. Nr 35 poz. 249) została założona gminna kasa pożyczkowo-oszczędnościowa z siedzibą we wsi WISKI, gminy Brzozowy-Kąt, pow. Radzyńskiego.

Kapitał zakładowy kasy ustalono w sumie zł. 4000.

Kasa może zaciągać zobowiązania do 20-to krotnej wysokości kapitału zakładowego i zasobowego kasy.

6) Zakładanie nowych ksiąg ludności stałej m. Łosice.

Magistrat miasta ŁOSICE, powiatu Konstantynowskiego zakłada nowe księgi ludności stałej na miejsce wywiezionych do Rosji w roku 1915. Przeto wzywa osoby zainteresowane do przedłożenia dowodów przynależności do gminy Łosice, oraz odpowiednich dowodów metrykalnych, w terminie **do dnia 31 marca 1929 r.**

Po upływie tego terminu osoby, które nie przedłożą dowodów przynależności, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności.

Sekretarz (—) Hardej.

Burmistrz w.z. (—) Sobczyński.

7) Zakładanie nowych ksiąg ludności stałej m. Białej Podl.

Nr. 8802/III.

Magistrat m. **Białej Podlaskiej** podaje do powszechnej wiadomości stałych mieszkańców zarówno zamieszkałych na terenie miasta jako też i poza miastem, że na skutek rozporządzenia P. Starosty na powiat Bialski z dnia 30 listopada 1926 r. za Nr. 27505, Magistrat przystąpił do założenia nowych ksiąg stałej ludności miasta Białej-Podlaskiej na miejsce 8 tomów zaginionych w czasie wojny światowej, oraz do przepisania pozostałych ksiąg założonych w 1895 roku.

Przeto Magistrat wzywa osoby wyszczególnione w art. 2 ustęp 1-szy lit. a. Ustawy o obywatelstwie polskim (Dz. Ust 1920 r. Nr. 7 poz 44) do złożenia w tutejszym Magistracie w terminie do dnia 1-go lutego 1929 roku dowodów przynależności swej do m. Białej-Podlaskiej, a także niezbędnych do uskutecznienia zapisu dowodów metrykalnych, uprzedzając, że zainteresowani, którzy w wyznaczonym ter-

minie dowodów tych nie złożą, lub nie zgłoszą prawa do wpisu, tracą prawo do zapisania ich do nowoformujących się ksiąg stałej ludności.

Biała-Podlaska, d. 30 września 1928 r.

Burmistrz m. Białej-Podlaskiej
(—) **St. Zakrzewski.**

L. 5064.

Urząd gminy **Modliborzyckiej,** powiatu Janowskiego podaje niniejszem do wiadomości, że termin składania potrzebnych dowodów do nowozałożonych ksiąg ludności stałej tut. gminy, wyznaczony w ogłoszeniu umieszczonem w Dzienniku Urzęd. Wojew. Lubelskiego z dnia 1-go lutego 1927 r. L. 2 przydłuża się do dnia 15 stycznia 1929 roku.

Urząd gminy prosi wszystkie Urzędy gminne i Magistraty miast o podanie powyższego do ogólnej wiadomości na terenie tamt. gmin.

L. 5477.

Urząd gminy **Sarnaki** powiatu Konstantynowskiego podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że przystąpił do sporządzenia nowych ksiąg ludności stałej na miejsce zniszczonych w czasie wojny światowej.

Wobec tego wzywa osoby zainteresowane tak w obrębie gminy Sarnaki jak i po za obrębem gminy, a przynależne do stałych mieszkańców gminy Sarnaki do składania w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 marca 1929 r. dowodów przynależności gminnej wraz z dowodami metrykalnemi, gdyż po upływie tego terminu osoby które nie złożą wyżej wymienionych dowodów, utracą prawo jako stali mieszkańcy gminy Sarnaki i zapisani do takowych nie będą.

L. 3427.

Urząd gminy **Świniarów** powiatu Konstantynowskiego zakłada nowe księgi ludności stałej na miejsce zniszczonych w roku 1915, przeto wzywa osoby zamieszkałe, jak w obrębie gminy Świniarów tak i poza obrębem, do przedłożenia dowodów przynależności gminnej do gminy Świniarów, oraz odpowiednich dowodów metrykalnych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 marca 1929 r. Po upływie tego terminu osoby, które nie przedłożą dowodów przynależności, stracą prawo do wpisu, jako stali mieszkańcy gminy Świniarów.

8) Licytacja majątków ruchomych i nieruchomych.

L. 1146.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie Franciszek Antosiewicz, zamieszkały w Lublinie przy ul. Staszica pod Nr. 12. obwieszcza, że na zaspokojenie należności Marianny Misztal w kwocie 18466 zł. 66 gr. z kosztami, **w dniu 14 lutego 1929 r.** o godzinie 10 ej z rana, w sali posiedzeń tegoż Sądu odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację połowy osady włościańskiej, położonej we wsi Motycz, gminy Konopnica, należącej do **Kowalczyka Michała,** zapisanej pod Nr. 50 tab. likw. przestrzeni 10 morg. 50 pręt. ziemi i 150 pręt. lasu, oraz budynków: 2-ch domów, 2 stodół, 2 obór, 2 chlewów i poddasza, drewnianych szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 25 października 1928 r. dokonanym.

Powyższa nieruchomość niema urządzonej hipoteki, obciążona długami w kwocie 18466 zł. 66 gr, w dzierżawę nie oddana i znajduje się w posiadaniu Michała Kowalczyka.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 20,000 zł. i zamierzający wziąć w niej udział obowiązany złożyć kaucji 2000 zł.

Kupować mogą tylko włościanie po złożeniu odpowiednich dokumentów. Warunki licytacyjne i dokumenty odnoszące się do sprzedaży mogą być przejrzane w Kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 24 listopada 1928 r.

Komornik Sądowy (—) **F. Antosiewicz.**

L. 1373/28.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie, Władysław Tyborowski, przy ul. Św. Duskiej Nr. 10, zamieszkały, ogłasza, że na żądanie wierzyciela Czesława Krukowskiego w dniu 14 lutego 1929 r. od godziny 10-ej zrana, odbędzie się w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Lublinie przy ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 76 publiczna sprzedaż przez licytację majątku ziemskiego Pomorze, położonego w gminie Opole, pow. Puławskiego, należącego do **Klemniewskiego Lecha,** zawierającego obszaru 585 morg. 48 pręt., w tym: 23 morgi 166 pręt. ziem ornej, 45 morg. 221 pręt. łąk, 340 morg. 41 pręt lasu i zagajniku, 153 morg. 150 pręt. stawów niezarybionych, 7 morg. 134 pręt. pastewników 6 morg. 1 pręt bagien i nieużytków, 6 morg. 272 pręt. dróg, rowów i inn., 1 morg. 134 pręt. pod siedliskiem, wraz z budynkami, a mianowicie: młynem turbinowo-walcowym drewnianym, piętrowym, dwoma domami drewnianymi, stodołą drewnianą, oborą drewnianą i szopą drewnianą, oraz innych przynależności wskazanych szczegółowo w opisie w dniu 2 czerwca 1928 r. sporządzonym. Powyższa nieruchomość nie jest w zastawie ma urządzoną księgę hipoteczną, znajdującą się w Wydziale Hipotecznym przy Lubelskim Sądzie Okręgowym, jest obciążona hipotecznymi długami, kaucjami i ostrzeżeniami na sumy: 81.831 zł. 36 gr., 5.500 rb., 3.500.000 mk., 600 dolarów, dożywociem po 16 metrów żyta corocznie, oraz zaległemi podatkami skarbowemi i komunalnemi na sumę zł 50 276 gr. 58, podlega sprzedaży w całkowitym komplecie podług wskazanego wyżej opisu.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 250.000 złotych. Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany złożyć wadjum w kwocie złotych 25000.

Warunki licytacji mogą być przejrzane w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 14 listopada 1928 r.

Komornik Sądowy (—) **W. Tyborowski.**

L. 560/28.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie Stefan Steinbrich, mający kancelarję w Lublinie przy ul. 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że w dniu 14 marca 1929 r. o godzinie 10-ej rano, w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie, na zaspokojenie należności Piotra Olejnika w kwocie 1000 dolarów S. Z. A. P. z procentami i kosztami, odbędzie się publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości miejskiej, należącej do **Oksenhendlera Mordki,** położonej w Lublinie przy ul. Szpitalnej oznaczonej Nr.Nr. Pol. 4322 a hyp. 735, składającej się z placu przestrzeni 539,85 mtr. kw., oraz budowli na nim, a mianowicie: domu mieszkalnego, murowanego, trzypiętrowego, pokrytego blachą, długości 15 mtr., szerokości 8 mtr, i wysokości 15 mtr; oficyny murowanej trzypiętrowej, nowowybudowanej, pokrytej blachą, długości 15 mtr. szerokości 8 mtr. i wysokości 15 mtr., oraz komórki murowanej, pokrytej blachą, długości i szerokości 4 mtr., wysokości 3 mtr, szczegółowo wskazanej w opisie w dniu 31 października 1927 r. dokonanym.

Powyższa nieruchomość ma urządzoną księgę hipoteczną, w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Lublinie, w zastawie i dzierżawie nie jest, obciążona długami, ewikcjami, kaucjami i ostrzeżeniami w łącznej kwocie 146,843 zł. 71 gr. i 5 686 dolarów 10 cm. Stanów Zjedn. Ameryki Północ. oraz 360 funt. szterl. i podatkami na rzecz miasta w kwocie 670 zł. 76 gr.

Powyższa nieruchomość podlega sprzedaży w całości.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 208160 zł., lecz stosownie do art 1182 U. P. C. może być sprzedaną poniżej oszacowania. Życzący wziąć udział w licytacji obowiązany złożyć kaucji 20.816 zł.

Kupować mogą obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunki licytacyjne i dokumenty dotyczące sprzedaży przeglądać można w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 15 listopada 1928 r.

Komornik Sądowy (—) **S. Steinbrich.**

L. 552/28.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie Stefan Steinbrich, mający kancelarję w Lublinie przy ul. 3-go Maja № 7 obwieszcza, że w dniu 14 lutego 1929 roku o godzinie 10 ej rano w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie, na zaspokojenie należności Marjanny Piętalowej w kwocie 4.160 zł. z procentami i kosztami, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości należącej do **Stryły Stanisława,** położonej na przedmieściu Krakowskie miasta Krasnegostawu, pow. Krasnystawskiego, województwa Lubelskiego, składającej się z niezabudowanej działki gruntu, pochodzącej z folwarku Zadworze, przestrzeni, ta działka, około 8 morgów ziemi ornej i łąki w trzech kawałkach, szczegółowo wskazanej w opisie w dniu 17 lutego 1928 roku dokonanym.

Powyższa nieruchomość ma urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hypotecznym Sądu Pokoju w Krasnymstawie, w zastawie się nie znajduje, w dzierżawę nie oddana, obciążona długiem w kwocie 4.160 zł. z procentami i kosztami i znajduje się w posiadaniu Stanisława Stryły.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 15.750 zł. Życzący wziąć udział w licytacji obowiązany złożyć kaucji 1.575 zł.

Kupować mogą obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunki licytacyjne i dokumenty dotyczące sprzedaży przeglądać można w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 21 listopada 1928 r.

Komornik Sądowy (—) **S. Steinbrich**

L. 956

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie Stefan Steinbrich, mający kancelarję w Lublinie przy ul. 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że w dniu 14 lutego 1929 roku o godzinie 10 ej rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Lublinie, na zaspokojenie należności Franciszki Skrzypkowej w kwocie 4.500 zł. z kosztami, odbędzie się publiczna sprzedaż przez licytację części osady włościańskiej położonej we wsi Piotrków, gm. Piotrków, pow Lubelskiego, należącej do **Ziętka Jana,** zapisanej do tab. likw. pod Nr 1, przestrzeni, ta część, 7 morg. 166 2/3 pr. ziemi ornej, w czem około 1 morg. pastwiska serwitutowego, na powyższej części osady budynków niema; nieruchomość ta szczegółowo jest wskazana w opisie w dniu 23 października 1928 r. dokonanym.

Powyższa nieruchomość niema urządzonej księgi hipotecznej, w zastawie i dzierżawie się nie znajduje.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 16.000 zł. i życzący wziąć udział w licytacji obowiązany złożyć kaucji 1.600 zł. oraz dowody stwierdzające prawo nabywania osad włościańskich.

Warunki licytacyjne oraz akta dotyczące sprzedaży mogą być przeglądane w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 21 listopada 1928 r.

Komornik Sądowy (—) S. **Steinbrich.**

L. 380/25 r.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie, Władysław Tyborowski przy ul. Św. Duskiej Nr. 10 zamieszkały, ogłasza, że na żądanie wierzyciela Adolfa Wolnego w dniu 5 marca 1929 r. od godziny 10-ej zrana. odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 76 publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości stanowiącej własność **Abrama-Jojny i Chawy małż. Wajnbergów** oraz **Szmula-Hersza i Nichy Wajnbergów,** położonej w mieście Lublinie przy ulicy Stolarskiej pod Nr. 4 hip. 2 (dawniej Tatary Łąka Nr. 2 w powiecie i województwie Lubelskim), zawierającej dwa place: 1) przestrzeni 3022 łokci kwadratowych i 2) 762 łokci kwadratowych; oraz znajduje się na tej nieruchomości dom murowany jednopiętrowy, młyn murowany z motorem o trzech stołach walców 500, 550 i 475 milim. Żuber Nr 3 z transmisjami i pasami, kompletem do utrzymania młyna i motor ropowy o sile 60 HP. oraz innych przynależności szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 17-19 kwietnia 1926 r. sporządzonym. Powyższa nieruchomość nie jest w zastawie, ma urządzoną księgę hipoteczną znajdującą się w Wydziale Hipotecznym przy Lubelskim Sądzie Okręgowym, jest obciążona hipotecznemi długami, kaucjami i ostrzeżeniami na sumy: 10350 rubli, 1 200 tysiącami marek i 27 581 złotych podlega sprzedaży prawo z 1/4 części według opisu należące do Abrama-Jojny Wajnberga.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej całej nieruchomości 71.000 złotych.

Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany złożyć wadjum 10 procent od sumy szacunku.

Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Lublin, dnia 19 listopada 1928 roku

Komornik Sądowy (—) **W. Tyborowski.**

9) Udzielenie zezwoleń na uruchomienie przedsiębiorstw samochodowych.

L. 8594.

Lubelski Urząd Wojewódzki (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych) w Lublinie, udzielił pozwolenia **Lebiodzkiemu Zenobjuszowi,** zamieszkałemu w Kijanach, powiatu Lubartowskiego na uruchomienie i utrzymanie przedsiębiorstwa przewozowego samochodowego osobowego na przestrzeni Kurów—Lublin, na przeciąg jednego roku, licząc od dnia 1 sierpnia 1928 r. do dnia 31 lipca 1929 r. na następujących warunkach:

Opłata za przejazd.

Skąd — dokąd	Ilość klm.	osoby cywil.	wojskowi i urzędnicy państw. za okaz. legit.
z Kurowa do Markuszowa lub odwrotnie	6	0,60	0,50 zł.
z Markuszowa do Garbowa lub odwrotnie	5	0,50	0,40 „
z Garbowa do Jastkowa lub odwrotnie	9	0,90	0,70 „
z Jastkowa do Lublina lub odwrotnie	12	1,20	1,00 „
z Kurowa do Lublina	32	3,20	2,60 „

Bagaż ręczny do 10 kg. bezpłatnie.

Rozkład jazdy.

Wyjeżdża	godzina	Przyjeżdża	godzina
z Kurowa	6,30	do Markuszowa	6,40
z Markuszowa	6,50	do Garbowa	7,—
z Garbowa	7,10	do Jastkowa	7,25
z Jastkowa	7,35	do Lublina	7,55
z Lublina	12,30	do Jastkowa	12,50
z Jastkowa	12,55	do Garbowa	13,10
z Garbowa	13,15	do Markuszowa	13,25
z Markuszowa	13,30	do Kurowa	13,40

Obciążenie samochodu nie może przekraczać 17 osób łącznie z kierowcą i 160 klg. bagażu ręcznego.

Inspekcyjna i służba drogowa korzysta z przejazdu bezpłatnie na odcinkach drogi powierzonej ich dozorowi.

L. 10770.

Lubelski Urząd Wojewódzki, (Dyrekcja Robót Publicznych w Lublinie), udzielił pozwolenia **Grzegorzowi Miagkowowi,** zamieszkałemu we Włodawie, na uruchomienie utrzymanie przedsiębiorstwa przewozowego samochodowego osobowego na przestrzeni Włodawa—Lublin na przeciąg jednego roku, licząc od dnia 23 października 1928 roku do 22 października 1929 roku.

Opłata za przejazd.

Skąd — dokąd	Ilość klm.	osoby cywil.	wojskowi i urzędnicy państw. za okaz. legit.
z Lublina do Piask lub odwrotnie	24	2,40 zł.	1,90 zł.
z Piask do Trawnik lub odwrotnie	20	2,00 „	1,60 „
z Trawnik do Cycowa lub odwrotnie	18	1,80 „	1,40 „
z Cycowa do Urszulina lub odwrotnie	11	1,10 „	0,90 „
z Urszulina do Włodawy lub odwrotnie	32	3,20 „	2,60 „
z Lnblina do Włodawy	105	10,50 „	8,40 „

Bagaż ręczny do 10 kg. bezpłatnie.

Rozkład jazdy.

Wyjeżdża	godzina	Przyjeżdża	godzina
z Lublina	5,30	do Piask	6,15
z Piask	6,20	do Trawnik	6,35
z Trawnik	6,40	do Cycowa	7,30
z Cycowa	7,35	do Urszulina	7,50
z Urszulina	7,55	do Włodawy	8,55
z Włodawy	15,30	do Urszulina	16 35
z Urszulina	16,40	do Cycowa	16,55
z Cycowa	17,05	do Trawnik	17,45
z Trawnik	17,50	do Piask	18,05
z Piask	18,10	do Lublina	18,55

L. 22502/28.

Lubelski Urząd Wojewódzki (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych w Lublinie), decyzją z dnia 9 listopada 1928 L. 16839/DR. udzielił **Rochmanowi Abramowi,** zamieszkałemu w osadzie Siedliszcze, pow. Chełmskiego, pozwolenia na uruchomienie i utrzymanie przedsiębiorstwa przewozowego samochodowego osobowego na przestrzeni: Siedliszcze—Chełm, Siedliszcze—Piaski—Lublin.

Pozwolenie wydaje się na przeciąg jednego roku, liczac do dnia 2 listopada 1928 roku do dnia 31 października 1929 roku na następujących warunkach.

Opłata za przejazd.

Skąd — dokąd	Ilość klm.	osoby cywił.	wojskowi urzędnicy państw. za okaz. legit.
z Lublina do Piask	24	2,40 zł.	1,90 zł.
z Piask do Siedliszcza	24	2,40 „	1,90 „
z Siedliszcz do Chełma	22	2,20 „	1,95 „
z Lublina do Chełma	70	7,— „	5,60 „

Bagaż ręczny do 10 klg. bezpłatnie.

Rozkład jazdy.

Wyjeżdża	godzina	Przyjeżdża	godzina
W niedziele, poniedziałki, środy i czwartki.			
z Siedliszcz	6.45	do Chełma	7,30
z Chełma	9.—	do Siedliszcz	9,45
z Siedliszcz	11.30	do Chełma	12,15
z Chełma	14.30	do Siedliszcz	12,15
z Siedliszcz	16.—	do Chełma	16,40
z Chełma	18.—	do Siedliszcz	18,40
We wtorki, piątki i soboty.			
z Siedliszcz	7.00.	do Piask	7.40.
z Piask	7.50.	do Lublina	8.30.
z Lublina	17.05.	do Piask	17.45.
z Piask	17.30.	do Chełma	18.50.
z Chełma	19.20.	do Siedliszcz	20.—.

Obciążenie samochodu nie może przekraczać 17 osób włącznie z kierowcą i 160 kg. bagażu ręcznego.

Inspekcyjna służba drogowa korzysta z przejazdu bezpłatnie na odcinkach drogi powierzonych ich dozorowi.

L. 22783.

Lubelski Urząd Wojewódzki (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych) wydał pozwolenie Nr. 159 z dnia 1 go listopada 1928 r. **Szatkowskiemu Stefanowi,** zamieszkałemu w Bełżycach, pow. Lubelskiego na uruchomienie i utrzymanie osobowej komunikacji samochodowej na linji Bełżyce—Lublin do dnia 31 października 1929 r.

Opłata za przejazd.

Skąd — dokąd	Ilość klm.	osoby cywil.	wojskowi i urzędnicy za okaz. legitymacji
z Bełżyc do Lublina lub odwrotnie	24	2.40 zł.	2.— zł.

Bagaż ręczny do 10 kg. bezpłatnie.

Rozkład jazdy.

Wyjeżdża	godzina	Przyjeżdża	godzina
z Bełżyc	6.45.	do Lublina	7,15.
z Lublina	12.—.	do Bełżyc	12,40.
z Bełżyc	14.—.	do Lublina	14,40.
z Lublina	18.—.	do Bełżyc	18.40.

Obciążenie samochodu nie może przekraczać 16 osób włącznie z kierowcą i 150 kg. bagażu ręcznego.

L. 12270.

Lubelski Urząd Wojewódzki (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych) w Lublinie, udzielił **Rozenbaumowi Motkowi,** zamieszkałemu w Puławach, pozwolenie na uruchomienie i utrzymanie przedsiębiorstwa przewozowego samochodowego osobowego na przestrzeni Irena—Dęblin—Lublin, Kazimierz—Puławy—Dęblin—Warszawa na przeciąg jednego roku, licząc od dnia 1 listopada 1928 r. do dnia 31 października 1929 r. na następujących warunkach:

Opłata za przejazd.

Skąd — dokąd	Ilość klm	osoby cywil.	wojskowi i urzędnicy za okaz. legitymacji
z Kazimierza do Puław	12	1,20 zł.	1,—. zł.
z Puław do Ireny	20	2,—. „	1.60. „
z Ireny do Dęblina	2	—,20. „	—.15. „
z Dęblina do Ryk	14	1,40. „	1.10. „
z Ryk do Garwolina	39	3.90. „	3.10 „
z Garwolina do Warszawy	61	6,10 „	4.90. „
z Kazimierza do Warszawy	161	16,10. „	12.90. „
z Puław do Końskowoli	8	—,80. „	—.60. „
z Końskowoli do Kurowa	9	—.90. „	—.70. „
z Kurowa do Markuszowa	5	—,50 „	—.40. „
z Markuszowa do Garbowa	5	—,50. „	—.40. „
z Garbowa do Lublina	22	2.20. „	1.80. „
z Ireny do Lublina	69	6.90. „	4.50. „

Bagaż ręczny do 10 kg. bezpłatnie.

Rozkład jazdy.

Wyjeżdża	godzina	Przyjeżdża	godzina
z Ireny	6.—.	do Puław	6,30.
z Puław	6 50.	do Końskowoli	7.—.
z Końskowoli	7.05.	do Kurowa	7.25.
z Kurowa	7 30.	do Markuszowa	7.40.
z Markuszowa	7.45.	do Garbowa	7 55.
z Garbowa	8.—.	do Lublina	9.—.
z Kazimierza	3.30.	do Puław	3.50.
z Puław	4.30.	do Ireny	5.—.
z Ireny	5.10.	do Ryk	5.20.
z Ryk	5.25.	do Garwolina	6.45.
z Garwolina	7.—.	do Warszawy	9.—.
z Lublina	15.30.	do Garwolina	16.30.
z Garbowa	16.35.	do Markuszowa	16.40.
z Markuszowa	16.50.	do Kurowa	17.—.
z Kurowa	17.05.	do Końskowoli	17.20.
z Końskowoli	17.30.	do Puław	17.40.
z Warszawy	19.30.	do Garwolina	20.30.
z Garwolina	20,50.	do Ryk	21.20.
z Ryk	21,15.	do Ireny	21.25.
z Ireny	21,30.	do Puław	22.—.
z Puław	22,30.	do Kazimierza	22.50.

Obciążenie samochodu nie może przekraczać 16 osób włącznie z kierowcą i 150 kg. bagażu ręcznego.

Inspekcyjna służba drogowa korzysta z przejazdu bezpłatnie na odcinkach drogi powierzonych ich dozorowi.

10. Zagubione dokumenty i sprawozdania z kwest.

Starosta Powiatowy w Białej Podlaskiej ogłasza.

Lederman Cudyk, zam. w Białej Podlaskiej zagubił dowód osobisty serja „A" Nr. 470683 wydany przez Starostwo Chełmskie.

Dochód z kwesty urządzonej w dniu 12 listopada 1928 r. przez Oddział Organizacji Sjonistycznej w Białej Podlaskiej wyniósł 88 zł. 57 gr.

Dochód z kwesty urządzonej w dniach 1 i 2 listopada 1928 r. przez Towarzystwo Dobroczynności w Białej Podlaskiej wyniósł 225 zł. 17 gr.

Starosta Powiatowy w Biłgoraju ogłasza:

Unieważnia się niżej podane weksle skradzione w maju b. r. u Jana Kluchy ze wsi Sól pow. Biłgorajskiego:

1) Trzy weksle na 50 dolarów amerykańskich wydane przez mieszkańca wsi Banachy pow. Biłgorajskiego Franciszka Pintala z jego podpisem, a to—dwa weksle datowane w sierpniu 1926 roku i jeden weksel we wrześniu 1927 r.

2) Jeden weksel na 50 dolarów amerykańskich wystawiony przez mieszkańca wsi Bidaczów Stary, za podpisem Piotra Rejmana w lutym 1928 r

3) Jeden weksel na 48 dolarów ameryk. wystawiony przez mieszk. wsi Łazory, pow. Biłgorajskiego, Józefa Wróbla w marcu 1928 r.

4) Trzy weksle na 100 dolarów ameryk. każdy, wystawione przez mieszk. wsi Sól, pow. Biłgorajskiego, posła Jana Dziducha, we wrześniu 1927 r.

5) Jeden weksel na 100 dolarów ameryk. wystawiony przez mieszk. m. Biłgoraja Wacława Matrasia w 1926 r.

6) Jeden weksel na 50 dolarów ameryk., wystawiony przez mieszk. m. Biłgoraja Kazimierza Wolanina w maju 1926 r.

7) Jeden weksel na 50 dolarów ameryk., wystawiony przez mieszk. wsi Sól, pow. Biłgorajskiego, Jana Zania w marcu 1927 r

Starosta Powiatowy w Garwolinie ogłasza.

Szuchnik Józef, zam. w Puznówce, gm. Parysów, zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P, K. U. Puławy, rocz. 1901 L. l. m. 437.

Starosta Powiatowy w Janowie Lub. ogłasza.

Zarząd Sjonistycznej Partji Pracy „Hitachdut" w Kraśniku urządził w dniu 30-IX 1928 r. kwestę uliczną, przeznaczając całkowity dochód na cel kulturalno-oświatowy. Zebrano ogółem 27 zł. 97 gr.

Zarząd Oddziału Organizacji Sjonistycznej w Polsce w Janowie Lubelskim urządził w dniu 28 października 1928 roku w Janowie Lubelskim, kwestę publiczną, przeznaczając dochód na rzecz emigrantów żydów. Ogółem zebrano 44 zł. 24 gr.

Zarząd Oddziału Organizacji Sionistycznej w Janowie Lubelskim w dniu 4 października urządził kwestę w Janowie Lubelskim, przeznaczając dochód na rzecz emigrantów żydów. Zebrano ogółem 38 zł. gr. 45.

Zarząd Organizacji Sjonistycznej Keren Kajemet Jeisrael w Annopolu w dniu 5 listopada 1928 r urządził w Annopolu kwestę uliczną na rzecz niezamożnych żydów emigrujących do Palestyny. Zebrano ogółem 35 zł. 99 gr.

Starosta Powiatowy w Krasnymstawie ogłasza:

Furmaga Stanisław syn Andrzeja, rocz. 1899 zam. w Wysokiem, gm Wysokie, zgubił książkę wojskową wydaną przez P.K.U. Zamość.

Starosta Powiatowy w Lublinie ogłasza:

Kwesta urządzona w dniu 3 listopada 1928 r. przez Zarząd Straży Pożarnej w Wojciechowie dała dochodu 36 zł. 39 gr.

Starosta Powiatowy w Puławach ogłasza:

Straż Ogniowa Ochotnicza w Kurowie z kwesty urządzonej w dniu 29-IX r. b. uzyskała kwotę 127 zł. 47 gr.

Starosta Powiatowy w Radzyniu ogłasza.

Kunach Władysław rocz. 1903, zam. w Rudnie, zgubił książeczkę wojskową wydaną przez D-two 9 p. a. c. w dn. 1 października 1926 r.

Starosta Powiatowy w Siedlcach ogłasza:

Pasut Aleksander, rocznik 1898, zamieszkały w Siedlcach, ul. Starowiejska Nr. 10, w październiku 1924 r. zgubił kartę zwolnienia, wydaną w 1921 r. przez P. K. U. Siedlce, którą unieważnia się.

Starosta Powiatowy w Sokołowie ogłasza:

Granatsztejn Moszko, zam. w Sokołowie, przy ul. Rogowskiej Nr. 46, zgubił książeczkę wojskową roczn. 1903, wydaną przez P. K. U. Ostrów-Łomżyński.

Szwarcfarb Hersz Michel, zamieszkały w Sokołowie, zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Ostrów-Łomżyński.

Szafran Lejzor Chaskiel, zamieszkały w Sokołowie, zgubił dowód osobisty, wydany przez Starostwo w Sokołowie-Podlaskim w dniu 23-V 1923 r. za Nr. 734 serja 462798.

Starosta Powiatowy w Tomaszowie ogłasza.

Gali Kazimierzowi, zam. w kol. Nowosiółki, gm Poturzyn, pow. Tomaszowskiego, skradziono dowód tożsamości konia Nr. 754126 serja B w dniu 2-X 1928 r. w Łaszczowie.

Starosta Powiatowy w Zamościu ogłasza.

Kwesta uliczna urządzona dnia 7-X r. b. w Krasnobrodzie przez Straż Pożarną w Senderkach, gm. Krasnobród dała dochodu 10 zł 02 gr.

Z kwesty ulicznej urządzonej w dniu 15-X r. b. przez Zarząd Żydowskiej Biblioteki „Mendeli Mocher Sforim" w Szczebrzeszynie osiągnięto zysku 49 zł. 09 gr.

Kwesta uliczna urządzona w dniu 16-X r. b. na rzecz Oddziału Zjednoczenia Szkół Żydowskich w Zamościu, dała dochodu 144 zł. 04 gr.

Z kwesty ulicznej urządzonej w dniu 15-X r. b. prze Zarząd Organizacji „Hechaluc-Pioner" w Zamościu uzyskano czystego dochodu 111 zł. 02 gr.

Mazur Jan, zam w Krasnobrodzie pow. Zamojskiego, zgubił rewolwer systemu „Browning" kaliber 6,35 m.m. Nr. 815352.

Zysbrener Szyja, zam. w Szczebrzeszynie urodzony w 1902 roku, zgubił paszport zagraniczny, wydany przez Starostwo Zamojskie na wyjazd do Stanów Zjednocz. Ameryki Północnej.

11. Różne.

Błażejewiczówna Aleksandra, zam. w Lublinie przy ul. Probostwo Nr. 14 zgubiła legitymację nauczycielską wydaną przez Kuratorjum Warsz. dn. 18 IV 1924 r. L. 7720.

Makaroś Józef, zam w Śniatyczach gm Komarów, zgubił książeczkę wojskową rocznik 1894.

Haleło Jefrema syn Antoniego, mieszk. wsi Zamch, gminy Babice, skradziono dnia 10 maja r. b. w Jarosławiu książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Biłgoraj i wyciąg z ksiąg ludności gminy Babice.

Boberowi Stanisławowi rocz 1897 zam. w Ładzie, gm. Chrzanów, skradziono książeczkę wojskową wydaną przez P K.U. Biłgoraj.

Wejber Chaim rocz 1903 zamieszk. w Dalekowicach, gm. Chrzanów, zgubił poświadczenie wydane przez Komisję Poborową w Janowie 7-V 1926 r. Kat. E. § 1.

Honorata Kowalczykówna, zamieszk. w Kłodnicy Górnej poczta Wilkołaz, pow. Janowskiego, zgubiła legitymację nauczycielską wydaną przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego za Nr. 4035.

W czasie pożaru w dniu 4 sierpnia b r. we wsi Dębica, gminy Czemierniki został zniszczony dowód tożsamości wydany Symborowi Franciszkowi za Nr. 982521/Z serja B. na klacz urodzoną w roku 1919 maści ciemno-kasztanowatej, wzrost 142 cm zakwalifikowaną przez Komisję klasyfikacyjną do typu Tabor.

Bąbik Antoni z Dziecinowa, gm. Warszawice, pow. Garwolińskiego, zgubił dowód tożsamości, wydany przez Inspektora Rejonowego zam. w Mińsku-Mazowieckim z dnia 26-VI 1928 r. serja B. Nr 795028 na klacz maści karej gwiazdka lewa tylnia pęcina i szczotka, prawa tylnia staw pęcinowy białe lat 6, zakwalifikowana do Taboru.

Redakcję zakończono dnia 4 grudnia 1928 r.

Drukarnia „Pośpieszna" St. Dział w Lublinie, Kołłątaja № 3.